# کوه طور

شاعر:
عبدالباري جهاني

Ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library



# زموږ شاعر جهاني

نه د چا د پېکي يار يم نه د چا په تور سنګسار يم
نه بې لاري نه پر لار يم له خپل ځانه مي ګيله ده

که هنر د انسان د روحي، فکري، عاطفي اړتياوو پوره کول وي، نو ښه هنر او له هغې ډلې نه ښه شعر بيا د انسان په ارواحي ژور تياوو، ښکلا ييزو احساساتو (ميني، کرکي او غريزه) کي د هڅو او هاند د بهير پلټنه، څېړنه او يا د دغه بهير د کومي شېبې يا برخي انځورول دي. د دې لنډې يادوني نه مي موخه دا وه چي باري جهاني زموږ په هماغو شاعرانو کي راځي چي دا ټولي يادوني په خپلو شعرونو کي رانغاړي او زموږ مخي ته ئې د ژونديو انځورونو په توګه ايږدي. د غزلو يا قصيدو ترڅنګ هغه دا هنر په نظم او داستاني ښه کي هم تصويروي. باري د خپلې ژبي او ملت ويده نکلونه، هيرې شوي کيسې او ناويل شوي افسانې بيا ژوندۍ کوي هغه، هغه اولس ته وريادوي چي پر هيواد ئې د وحشت او تيارو کيږدۍ لمن اواره کړې ده. د باري شعر او دا کيسې د دغه تيارو لاندي، د ده د اولس روښان اندي ته د ستوري په څېر ځلېږي او د لارو نښې ئې ګرځي. د خلګو ژبي ته د هغه شعر د ژبي نږدې والی د دې سبب شوی دی چي دا هڅه لا پسي بريالۍ او اغېزمنه وي که کوم لويديز کره کتونکی يا د شعر څېړونکی د هغه د

(c) ketabton.com: The Digital Library



شعرونو څه زوروره څېړنه وکړي، هرو مرو به هغه د افسانې یا اسطورې جوړونکي شاعر په نامه ونوموي.

هغه د تېرو او اوسنیو مذهبي، ملي تاریخي اتلانو په ملي کولو کې بې ساری لاس لری. هغوی ته ملي څېره ورکوي، هغوی په خپله فلسفه، د یاغیتوب او درېدو په اندېښنه، اندېښمنوي. له هغوی سره د هغوی له اواز سره خپل، خپل اواز، خپل هڅونکی ښکلاییز انداز ملګری کوي.

آدم او درخو، شیرین او فرهاد، ملوک او بدریجماله، لیلی او مجنون، بلال، منصور، نمرود، کلیم، نیل، اسرافیل، یعقوب، یوسف، زلیخا، کنعان، ښاپېری، خضر او د خضر چینه، شیطان، سکندر، جام جم او ډېري ډېري نوري خبري دي چې د ده منظومي افسانې رنګینوي.

زرکه، شپېلۍ، شپانه، رمباړي، وچ ډاګونه، نکریزي، ډولونه، غرونه رغونه، د بلبلو چغهار، منګوټې، پایزیب، ځولۍ، ګودر، پېزوان، کلي، سپېلني، کاڼي، مالت، اغزي، کوچي، کېږدۍ، د کېږدیو اورونه، اتڼونه، د نجونو ټالونه، ورا، کاروان، رباط، ریبار، رباب، خال او د ده د خلکو ژوند ته نوري ډېري خبري بیا هم دلته حضور لري، او د ده په شعر کې د هغه د اولسي چاپېریال غوره اغېزه ګڼلی شو. د هغه ځیني شعرونه د هیواد د فرهنګ، سیاست او تاریخ داسي ګڼه مالګوبي دي چې د هېرو شویو افسانو، یادونو، بدمرغیو، خوښیو او غمونو بېساري انځورونه باسي.

د لرغوني او کلاسیک شعر نه خبرتیا، په هغه پوهېدنه، د هر ښه شاعر غوره ځانګړتیا ده. د ده په نکلونو او ویل شویو نظمونو کې دا له ورایه لیدل کېږي. د دې تر څنګ د خپل تاریخ، تاریخي تګ

(c) ketabton.com: The Digital Library



لوري او د لوړو ژورو او د جرړو نه خبرتيا د ښه شاعر بله ځانګړتيا ګڼله کېږي.

دغه راز که شاعر د خپل ملت په هره کيسه، هره افسانه، هر متل، هري ټوکي، ان ملنډو او په ټولي توګه په فوکلور او دود دستور پوه وي، هغه به د خپلی ژبي له هر توري، هری کلمې، هر ترکيب او هري جملې نه په رښتيا، لوی، نه هېرېدونکي، ژوند ښښونکي، آزاروونکي او زړه راښکونکي کيسې او افسانې جوړوي.

باري ته باري تعالي دا ټولی ځانګړتياوي ورکړي دي. د هغه ذهني خوځون، د دې پورتنيو ځانګړتياوو د خوځون له هري لوېشتي او ځپک سره خوځېږي، خوځېږي او په خپل تګ لوري کي د زمانې له زړې حافظې نه هېر شوي زياتره هغه څه ويني او را سپړي، چي نوريې حتی تصور هم کولای نه شي.

د مثال په توګه د دريو غوايانو کيسه کي چي سپين او ابلق د زمري په ټونګ له تور نه خپله لاره بېلوي او وروسته سپين هم د زمري په شيطانت له ابلق نه بېلېږي او يوازي خپل ځان اصيل ورته ښکاري، او بالاخره د خپل بېځايه غرور قرباني کېږی، د کيسې وروستۍ او د نتيجې خبری داسی رانغاړی.

په ژړا شو سپين غويی ويل يې خدايه
په ريشتيا چي زه کم عقل وم له ځايه
په هغه ورځ مي مرګي ته ځان تيار کړ
چي جلا مي تور له ځانه په اختيار کړ
چي ابلق مي د زمري په خوله جلا کړ
هغه ورځ مي ځان له مرګ سره سودا کړ

(c) ketabton.com: The Digital Library



د غـــوايي او د زمـــــري پردې دي ويني
د دښـــمن سره څـــوک څنګه پالي ميني
چي په اصـــل او کـم اصـــل تېر وتلم
په لوی لاس مي د مرګي خولې ته ورتللم

د ده په شعر کي د داستان يا افسانې يا نظم ليکني يوه ستره او غوره ځانګړتيا دا ده چي هغه د کومي لاسي ايډيالوژۍ او يا واکمن مين او اسير نه دی. هغه مين دی، هغه په ښکلا، هغه په ادا، هغه په تخليق، هغه په انځورونو او هغه په نوښت مين دی. دی سره له ټولو ياغيتوبه تر نه باوره پوري د هغو پېرزو او نازوړی دی خو اسير يې نه دی. د باري شعر د پښتو ادب د هغو ګوت شماره شاعرانو په شعر کې راځي چې له رازونو او نيازونو ډک دی او دا راز و نياز لا تر اوسه پور وړ وړوڼکي او وړ سپړوني نه لري.

اوس به له چـــا سره سيالۍ ته د نصيب راوزو
منـــصوري چيغي غرغرې د ميدان پاته نه دي
دلـــــته راغــــلي وه د کاڼو په حساب سرونه
جـــنون هغه دی زولنې د زندان پـــــاته نه دي
که له ګــــرېوانه يې ســــکروټې اورولي نه دي
نوري په زړه کي خــرخښې د اسمان پاته نه دي
زه د خــــــوني فلک په سترګو کي اورونه وينم
پاس له نصيب سره ځولۍ د توپان پاته نه دي

او يا دا چې :

(c) ketabton.com: The Digital Library



مـــه را وړه تندي ته مي انکار په انګارونو کي
تا ته مي نمروده د ايمان کيسه مـــعلومه ده
څه به مي بوډی نـــظر ته نيسې د حـــيا پلو
ما ته دي پر شونډو د پېزوان کيسه معلومه ده
نوري په څـــپو کي الاهـــو سندري مه بوله
رنګ د زمــــانې کي د توپان کيسه معلومه ده
ولاړل جهاني زاړه ياران بيا به ستانه نه سي
وايی مـــلاجلان د بل جهان کيسه معلومه ده

او يا دا چي :

په تناکو رنـګومه د جـــنون د پلونــــــو نښي
چي د هر اغزي په کور مي د يادونو کيسه شنه سي
د پردېس محـــشر ميدان ته دوږخي ساقي راغلی
چي پر شـــونډو مي جانانه د کوثر پياله ترخه سي
ځواني ستا انتظار يووړه بوډی عمر مي در جار سه
سپېلنی به داسي چېري درته بل څـوک نذرانه سي

د شعر لوستونکي، په شعر پوهېدونکي او د شعر اورېدونکي که لږ ښه ځير شي چي د باري د شعر هر توری څو ځله د وينو د ګلاب په عطرو، د ارمان په اسوېلو، د درد په زګېرويو، د خيال په څپو او د ديدنونو په شپېو کي لمبيدلی، ډوب شوی او بيرته يې ځان د غزل يا قصيدې، يا څلوريزي او يا کوم ښکلي نظم په بڼه را ښکاره کړی دی. که يو کلاسيک شاعر دا يادونه چي شعر په زړه کي د تېر شوي خيال نه جوړه شوې خبره ده، چې په ژبه راځي، ومنو ډېره به شاعرانه وي مګر دا هم بايد ور زياته کړو چي شعر يوه داسي نه ماتېدونکې تنده ده چي په

(c) ketabton.com: The Digital Library



ویلو سره یې ماتېدل غواړي، مګر په بنو شاعرانو کې چې یو هم پکی باري دی، دا تنده د هر نوي شعر په هر ځل ویلو سره لا څو چنده کېږی. د نظمونو او داستانونو په بیان کې د باري دغه شان تنده له ورایه بریښي. هغه خبره چې لېونی میني کړم اشناله بیابانه سره، دی ورځ تر ورځې د کیسو او افسانو د بې پایه شاړو او مېرو لوري ته هڅوي او ورغواړي یې. دی چې څومره دې پلو ته درومي هومره یې تلوسې لا پسې تلوسې کوي. دی هره ورځ هلته نوي څه پیدا کوي. کله چې د مقدوني سکندر استاد ،ارسطو هغه ته په رمزدا ورپوهوي چې خپل زاړه او له کاره لوېدلي مامورین او جنرالان برطرفه کړي او پر ځای بانديځې ځوان او لایق افسران وټاکي نو هغه د خپل استاد له توصیې سره سم عمل کوي او داستان داسي نتیجې ته رسیږي:

مقرر پر مــــــقامونو یې ځوانان کړل
د لښـــــکریې ټوله نوي افسران کړل
ارســــطو ورته لــــــېږلي وه رمزونه
ده له رمــــزه وه اخیستي دا پــندونه
زوړ ګـــمراه لاری ته نه سی سمېدلای
لو مینا خــبري نه سی زده کـــولای
کوږ لرګی په بار کی نه سي ځایېدلای
نه کـــوږ بار سي تر مــنزله رسېدلای
په وطن کي کــــاري سوه عدالت سو
له زړو داړه مـــارانو په راحت ســـو
د خاین قـــاضي یې ورانه کړله خونه
اهــل کار ته چې یې وســپارل کارونه

(c) ketabton.com: The Digital Library



دغه راز تقریبا ټول داستانونه یا په یوه او یا څو بیتونو داسي نتیجې ته رسېږي چي د سړي یې بیا بیا لوستلو او اورېدلو ته زړه کېږي. باري جهاني د خپلې شاعرۍ په اوږدو کي کرار کرار او سوکه له ذهني ښکلا نه ټولنیزې، ژبنۍ او جلېزي ښکلا ته، هغې ښکلا ته چي کله نا کله د لویو ارمانونو انځورونه باسي، ور روان دی او کولای شو وو ایو چي ور سېدلی دی.

د ده د داستاني شعر بهیر په څو ګودرونو وېشلای شو.

د پښتو په شاعرۍ کي د لاسي یا آګاهانه ښکلا ییزي چاري لپاره هڅه، ملي معنی، ملي غوښتنو ته، پراخ او ښتون ته او ملي ویښتیا ته لاره پرانیستل د ټولو په وړاندي درېدل د ده په شعر کي ما دغه خوځون مخکی د عصیان په نامه نومولی دی.

بله خبره د ده د شعر ښکلې ژبه ده. خبره په دې کي ده چي دی آن غندني، ښکنځلي او د نادودو یادونه په ډېر ښکلي انداز سره بیانوي. که د سلیمان لایق شعر د مست، یاغي او نه اېلېدونکي سمندر ښکلو څپو ته ورته دی د باري شعر کولای شو، زرین امیل یا مرغلین امیل ته ورته کړو. داسی زرین امیل ته چي د ښکلیو د غاړي هار او د غاصب او مکار زاهد او د دوکه مار مجاهد د غاړي د لعنتونو کړۍ جوړوي. دی د چا، د کومي ډلي، د کومي لاري تربور نه دی. دی د تیارو، دی د شرارت، د شیطاني ارواحو او شیطاني کړو تربور او دښمن دی. هغه خو په دې برخه کي کله ناکله ان د هستۍ ښېونکي په وړاندي هم خپله تربګني نه پټوي. شاعر باید لوی روح ولري، شاعر باید د لوی روان درلودونکی او د پراخ زړه خاوند وي. شاعر باید د بې پایه تفکر، د نه ماتېدونکي ارادې، نه اېلېدونکي تکل، د سمندر سمندر ذوق، د پای ته نه رسېدونکو خیالونو، د ژور درک، د پیاوړي پېژندني او نه

(c) ketabton.com: The Digital Library



هېرېدوني ياد خاوند وي. تېر هغه وخت ښه دی چې د هغه له پېژندني او تجربې نه ننني شخړي او اوري کړای شو او فوکلور د تېر ميراث ژوند کول دي. د فوکلور تر ټولو غوره معنی په ولسی هنر، په تېره بيا ادب کي د ژوند د بهير موندل دي. په فوکلور کی افسانې، متلونه، کيسې، نکلونه او ان اپلتي هم را تلای شي. د فوکلور تر ټولو نه يوه غوره ځانګړتيا په هغه کي د يادونو ژوند دی. ټولو ته به څرګنده وي او کنه چې باري يو مؤرخ دی، يو ملي مؤرخ، يو بامسؤليته مؤرخ او يو د رازونو د راڅرګندولو په تېره بيا په پښتو فوکلور کي د تاريخی پېښو د پلټلو مؤرخ دی. هغه د هګل خبره د ټولنيز ژوند نه د پردې د پورته کولو مؤرخ دی. ښه شاعر همداسي وي چې د خپلي ژبي، د هغې له روحي توان نه د هغه د تخيل، عاطفې او ملي انديښنو له ښکلاييزو اندازو نه هغه پرده لري کوي چې د انځورولو مخه يې نيولې ده.

د هغه شعر ښکلاوي، ناښکلاوي، تور او سپين او ډېر څه او څوک شعر ته ولېږدوي. هغه ارمانونه، هغه ويرونه، هغه خوښی، هغه مينه، هغه کرکه، هغه په شاعرانه نه بيانېدونکي بيان سره، هر هر څه چې نور يې لا په خبرو کي د ويلو توان نه لري، دی يې شعر ته ورلېږدوي.

که څه هم هغه پخپله هيڅکله د متعهد شاعر دعوا نه ده کړې، خو هغه تر زياتو متعهدو شاعرانو نه متعهد شاعر پاته شوی دی خو توپير يې له دې نورو متعهدو شاعرانو نه په دې کي دی چې باري د ملت، د خپلي ژبي، د خپل تاريخ او د خپل دوران په وړاندي متعهد پاته شوی دی. دی د رښا د ساتني او پالني، دی د ژبي او د هغې د ابياتو په وړاندي پوروړی او متعهد دی. د ده د دې ډول شعرونو يوه بله ځانګړتيا دا ده چې دی دلته تصويرونه داسي جوړوي چې هلته معنی او

(c) ketabton.com: The Digital Library



مفهوم د تصویرونو په مرسته په ژوند ښېنونکو او لمسونکو انځورونو بدلېږي.

باري پخپلو داستاني یا اسطوره ای شعرونو کي ځینی داسي سپېڅلي اساطیر چي پېږۍ پېږۍ پټي پاتي شوي دي راسپړي او څېړي. د نکل یا داستان ویل له ولس سره، له ډېرکي ولس سره، داړیکو، د خبرو او د مخامخ کېدلو تر ټولو غوره لاره او چاره ده. هغه ولس چي پخپله د همدي کیسو، د همدي نکلونو او د همدي روایتونو اصلي سرچینه او زېږنده دی. ښه شاعر هغه یادونه، هغه خاطري او هغه ټوله مروري هستی د نظم په ښه، د شعر په ښه امیل کوی، هغه په ښکلایي انداز، په ښکلاییزه ادا او د عاطفي او تخیل په زیاتوالي سره خلګو ته وریادوي، باري هم د خپلي ژبي تاریخي بهیر، د هغې د ویونکو روحي خوځون لویو ابدي اساطیرو په وینااوو، د هغو د اتلانو په خبرو د هغو په تاریخي پېر او د هغو په غم او خوشحالي کي لټوي او په خوږه شاعرانه ژبه یې نتني کوي.

د نورو ځانګړتیاوو تر څنګ کولای شو وو وایو چي باري ډېر هغه څه چي شاعرانه نه دي، شاعرانه کوي. عنعنه ماتول، صراحت، طبیعی وزن او په هغو کي د مکار غندنه د ده په شعر کي بل نوښت دی. هغه په دې افسانو کي موږ ته را په زړه کوي چي څوک یو؟ چیرته تلای شو؟ او څه کولای شو؟ په دې توګه ویلای شو چي هغه دلته هم خپل یاغیتوب ساتلی دی. هغه دلته هم له دوکې یاغي، له دروغو یاغی، له مکاره یاغي او له ریا یاغي پاته شوی دی. د ده همژبي باید زموږ د څو نورو ګوتو په شمار شاغرانو د شعرونو په شان د ده شعر هم د پښتو د ویښتیا نوې الفبې وګڼی. هر یو یې په ډېري مینی او تلوسې سره د هغه زده

(c) ketabton.com: The Digital Library



کړي ته پلتنې ووهي او کنه دوی به د خپل ملي ژوند پېژندنه کې همدا سې نالوستي پاتې وي.

په مينه
ډاکټر عبداللطيف بهاند
ماسکو

# جهاني ته

سباوون په تمه ناست تورو تيارو کي
زنګېدلی د غمونو په تالو کي
دا د ميني د دنيا خوږ انځور ګر ته
چي يې ځاله د عشق جوړه ده مغزو کي
دا زموږ د وخت هوښياره لېوني ته
جهاني ته جهاني ته جهاني ته

(c) ketabton.com: The Digital Library



د حمید او د خوشال د پګړۍ ګل ته
د الفت او د رښتین د بڼ بلبل ته
د مکتب غوره شاګرد د پیر محمد ته
چي یې تاج په سر کي ایښی دی غزل ته
د کرور د میخانې ښکلي ساقي ته
جهاني ته جهاني ته جهاني ته

قلندر عبدالرحمن د کور ډېوې ته
د حمزه بابا په سر جګي شملې ته
د میرویس نیکه د باغ خوږې مېوې ته
د پښتو ادب دې ښکلی ترانې ته
د احمد بابا د ستر کهول لمسي ته
جهاني ته جهاني ته جهاني ته
چي پانوس یې سوځیدو سره اشنا دی
چي پتن یې د لمبو سره اشنا دی
چي یې خیال څه د فلک په رحم نشته
چي یې کور له سوځیدو سره اشنا دی
میراث خور د بېنوا او د غني ته
جهاني ته جهاني ته جهاني ته

دا ساقي چي د جامو سره لوبېږي
دا خمار چي په نیشو کي نه مستیږي
چي کري ځانته پخپل لاس دوږخونه

(c) ketabton.com: The Digital Library



دا زردشت چې بل اور سره خوښېږي
دا په سوي مذهب پوه مست دوزخي ته
جهاني ته جهاني ته جهاني ته

چې اورونه یې په کور د پلار ژړلي
لپې لپې یې په هر مزار ژړلي
چې یې ټانګ د یرغلګر په سوک وهلي
ویني ویني یې په هر پرهار ژړلي
د افغان د درد او غم په اور ستي ته
جهاني ته جهاني ته

چې خیبر او چې میوند یې ترانه ده
پاني پټ یې د پلرونو حماسه ده
چې پامیر او هندوکش یې د خیالونو
هم شمله ده هم کعبه ده میخانه ده
د کابل د پت او ننګ ساده سپاهي ته
جهاني ته جهاني ته

چې ښکلا یې شور په سر کې لګولی
چې خالونو د صنم په زړه خوړلی
چې سینه یې د غاټول سره سیالي کړي
د وزخې سره په اور کې سوزېدلی
دا په تللیو کې زموږه اوسني ته
جهاني ته جهاني ته

(c) ketabton.com: The Digital Library



چـــي تر هر چا په ګناه باندي پوهېږي
چـــي له شـيخ او له زاهده نه وېرېږي
له چړو او له رســـو يې پــروا نسته
چـــي د دار حلــقې ته خپله روانېږي
دا زموږ د عــصر بې کـــچه ياغي ته
جـــهاني ته جـــهاني ته جـــهاني ته

دا لـــوی بحر چي ويالو کی نه ځايېږي
لامـــبوزن چـــي په څپو کي نه ډوبېږي

د قـــلم توره يې تل د لاس زېـــور ده
چـــي د ظلم د ښـــامار سره جنګېږي
د لايـــق او د اجـــمل دا سکني ته
جـــهاني ته جـــهاني ته جـــهاني ته

چـــي په نرخ او خريدار د زړه پوهېږي
پېرېـــدل چي په بـازار د زړه پوهېږي
چـــي فرياد يې د خوږمنو زړو اواز دی
چي په جـــوړ او په بيمار د زړه پوهېږي
دې نيالـــګي زموږ رشاد لوی حبيبي ته
جـــهاني ته جـــهاني ته جـهاني ته

چي ســـبزې کوبې د مســـتو پسرلو کي

(c) ketabton.com: The Digital Library



چي ساقي ســره هم غاړي دی پیالو کي
چــي شور دی د سیني په خلوتګاه کي
چي احساس يې توپاني دی په شعرو کي
پــخې نښې د پڅواک او خلــيلي ته
جــهاني ته جــهاني ته جـهاني ته

چــي دوږخ په اجــارو له فلک غواړي
منــصوري نشې اخيستی دی دار غواړي
د خــيام کوڅو ته ځي په بد مستۍ کي
د ګلاب مينه په کــور کي د خار غواړي

دا خــپلوان د شمس الدين او د داوي ته
جــهاني ته جــهاني ته جــهاني ته

چــي ټاکلي يې خپل ځانته هديرې دي
د منــصور او د فرهاد سره يې شپې دي
دا ســـرکښه د جنون پر بستر پروت دی
ماتي کـــړي يې د عـــقل زولنې دي
زر ســـلامه د کمال عـبد الباری ته
جــهانی ته جــهانی ته جــهانی ته

+++

(c) ketabton.com: The Digital Library



# تاسو يې پېژنې دا څوک دئ؟

کله ولاړ سي په خيالونو سردرو ته پورته کېږي
کله کښته سي درو ته سپين سندريږي يې يادېږي
کله مل وي د کوچيانو په کېږديو کي اوسېږي
کله ځان خپل زنداني کړي زولنې ورته شرنګېږي

بيا په مينه د جانان کي يادوي اغزن خوبونه
بيا وطن شهيد وي يادوي ستړي مزلونه
بيا له قهره او له جوشه په سوکو وهي ټانکونه
ها زړي خاطرې ورشې وېښوي وېده مغزونه

(c) ketabton.com: The Digital Library



کــله ځي تر کــــندهاره یادوي کـاږه تـــګونه
کــله ســـتايي کونړونه په حجرو کي چنګ برېتونه
کــله پورته بد خــشان کي لـتهوی ښکلی لعلونه
یـا په د ښـــتو د پروان کـــي دلاله وو سره ګلونه

بیا په خــيال کي يو ځل ورشی د غازيانو و ټولۍ ته
بیا په اوښکو ورته ناست وي د وطن بوري مورکۍ ته
بیا په سرو اوښکو ژړيږي د شهيد ورور و خورکۍ ته
بیا ورلیــکی ســـلامونه د کوچني غازی سلګۍ ته

کــله ســـتايي په وطن کـي د غازيانو مورچلونه
کـله غـــــندي د بيدردو او نامـــــردو چپاوونه
کـله ســـــتايي د باتورو جنـــګياليانو سنګرونه
کـله غـــندي په کوڅو کي بېګانه او پردي پلونه

بیا خــــيام وي بيا بـــــاران وي بيا پيالې وي
مـــېله وال له ښـــاره ووځی د بابا صاحب مېلې وي
د يارانو په ټولۍ کـــــي هـم سندري هم نغمې وي
وریادېږي يي جونــګړه رونړ کـــړي خپلي شپې وي

بیا زاهـــد او معتصب ته رياګـاني ورپېغور کړي
بیا په شـــعر او په خيال راته سينګار د بابا کور کړي
بیا ورځـي ترخــــپل جانانه بهانه د ابا ګور کړي
چي بيا وروسته رقـــيبان يي په محفل کي ورپېغور کړي

(c) ketabton.com: The Digital Library



بیا په خپلو سترګو ویني د پېغلانو ګودرونه
د تیارو اجاره دار پکښې کړلي افتونه
پېغلي نه شی وړای ګودر ته شنه منګي او امېلونه
په ګودرکي د پېغلانو د پردیو مورچلونه

بیا کابل وي مستي پېغلي یې پښې لوڅي وریا دېږي
یتیمان او ببر سري ماشومان ورته ژړېږي
کلاګاني د بابا یې د پردو په لاس نړېږي
په ناورین د زورورو عزتونه خرابېږي

بیا ځوانانو د وطن ته په خوږه ژبه ګویا دئ
وایي پرېږدئ سنګرونه دا وطن مو د ابا دئ
د مورچل و ځوان ته وایي چي دا کلی زما او ستا دئ
تا د خور ټکری پېیلی دا دستور د نا اشنا دئ

کله غاړه د هلمند کي راته ستایي اتڼونه
د هلمند نه جلاله ته وړي شرنګي او امېلونه
کله ځي د هندوکش نه یوار ګوري خیبرونه
کله ځي وهد پروته را شمیري ماشوم قبرونه

بیا پر لویه لار روان وي وېښوي ویده خوبونه
بیا د اوښکو په زورونو ورانوي کښلي خطونه
بیا بوډی اسمان ته وائګي نور دي نه وړم فرمانونه
ما یوه سجده منلي نور یې نسته محرابونه

(c) ketabton.com: The Digital Library



بیا په سـره غرمه میوند وي بیا ایوب او ملالۍ وي
بیا بولدک وي بیا لښکري ورسره چي تورپېکۍ وي
بیا میرویس وي بیا جـرګې وي ګورګینانو چي سلګۍ وي
بیا بابا توره ایســتلې د غـــازیانو چي ټولۍ وي

کـــله ډاډ وي لارویـانو او لار ورکـــو قافلو ته
چي هـــا تللي په ســېلونو توتکۍ به بېرته راسي
کله مـــل وي د پردېسو او غــــمجنو مساپرو
وایي توري شـــپې تېګرېږي دا وطن به زما او ستا سي

کـــله زېږي شي ســـاقي ته او غوږ کي ورته وایي
د حـــمید د ترانو او شـــنو پیالو دور به بیا سي
کـــله تور چپه کاکل د خپل جانان په خوب کي وېني
په تعبګیر کـــي د زاغانو پایـــکوبونه به رسوا سي

بیا د خــیال په ټال یاغـــي سي تارېخونه وریادېږي
هـــغه توره د بابا یې هر ګــــړی مـــخ ته ځلېږي
وایي ولـــي زموږ غـازیان له قبرو نه راپورته کېږي
دا ژوندي په مـــړو حساب دي چي وطن یې لېلامېږي

تاسو یې پېژنئ دا څوک دئ؟
دا ازل ته یاغـــی ســـوی
چي جـانان یې خپل وطن دئ
او وطـــن یې پردی ســوی
چـا په غوږ کـــي راته ووې

(c) ketabton.com: The Digital Library



" زه يې پيژنم غنی دئ دا زړور دا ببر سری "
ما وې نه ګـــرانه غلط ســـوې زموږ د هـيلو
" جـــهاني " دی د جانان په لـــمبو سوی

& & &

(c) ketabton.com: The Digital Library



# جهانی څوک دئ ؟

د هیواد خوږژبی، نازکخیال او نامتو شاعر او لیکوال او له هیواده هغه مساپر اشنا یادوم، د چا د لمر ښار چي ترورمۍ نیولی دی او خونه یي د مرګي له ساندو ډکه ده. د هیواد د ځوانانو په لاسو کي یې پردي تیغونه دي او بي سترګو توري چلوي.

د غلیم خیرن لاسونه یي د هیوادوالو په سپیڅلو وینو سره دي، کلی او کور یې د کاڼو مالت جوړ سوی دی. د ده د ناز وطن ته د اغیارو مرکې رابلل کیږي او پردي یې د خوبونو تعبیرونه کوي.

د پیغلانو په ګودرونو یې د پردیو سنګرونه جوړ سوي دي. د ګلانو په وطن کي یې اغزیو پیري کرلي دي او د شپې شیطان یې د دیدنونو ماښام تورولی دی. دی چي اغزی اغزی ژوندون تیروي د خیالونو پر اوږو و خپل جانان ته چي د ده ګران هیواد دی مسافري سجدی ورلیږي.

شاعر چي د ملالي سرتوري د نامحرمو په ولات کي نه سي زغملای یاغي کیږي، د ازل خزانونه نه مني او د حق د لیونو لښکر جوړوي د پیریو طلسم ماتوي او د قدرت زولنې شلوی. کله ټانکونه په سوکونو اوبوي او کله خویې د قهر چیغي د غلیم د بنګلې چت را لړزوې. دی فیصله کوی چي دا ولس د ایلېدلو نه دی او د زاغانو جنازې له خپله باغه باسي، د خپلو رنځورو کنډوالو اسوېلي ته په لپو لپو ژاړي او د غازیانو د بګړیو د وینو څاڅکي یې زوروی، نو ځکه دی

(c) ketabton.com: The Digital Library



د مرګ د قافلو ملګرې کېږي خو د ده مغروره ککرۍ تر ځمکې نه ورځي.

دی دا کړې وړې بګړۍ راغونډوي او د غلیم په بنګلو کې بل میوند جوړوي، د چنګېز پر کور ناورین د خپل هغه غیور ولس چې د اورنګ خنجر یې پڅ کړی دی او د فرنګ توپونه یې خاموش کړیدي مېړانه او سربښندنه و غلیمانو ته وریادو.

جهاني "شنه اسمان ته د خپلو غرونو زلزلې وریادوی" د ملالې میوندۍ چیغې په شنه اسمان اوري او د رېدي او تورپېکۍ کیسې په لوړ آواز بیانوي. د فتحې په جشنونو کې هېڅ شک نلري ځکه دی خپل قام یو توپاني قام بولي. د حسین جامې اغوندي او تر خپل جانانه تنها ورځي، د زولنو شرنګهار ته په ورین تندي ور روان دی لکه منصور پردار ورته خېژي او د سکروټو په قلم ورته اشعار لیکي.

عبدالمجید
ډنمارک ۲۰۰۵ع کال

(c) ketabton.com: The Digital Library



# د جهاني د ژوند ليک په اړه

خوښ يم چي د هيواد د شعر او شاعرۍ په هسک کښي د يوه ځلېدونکي ستوري ښاغلي عبدالباري جهاني د ژوند ليک په اړه څه ليکم، ښاغلی جهاني که په خپل هيواد او هيوادوالو کښي منلی او د اوسمهال د پياوړو، غښتلو او سرواله شاعرانو او ليکوالانو څخه ګڼل کيږي، د هيواد د پولو څخه په هغه خوا هم د ښه نامه څښتن دی، دغه ليکنه کندهار ته د ۱۳۸۴ ل کال کي د دوی د راتلو پر مهال د غوايي د مياشتي پر (۱۴مه) نېټه په تېرو دروکالو کښي په پرله پسې توګه د درپيم ځل له پاره د اطلاعاتو او کلتور رياست له لوري د دوی په وياړ د يوې درنې او لويي شعرغونډې د پيلېدونکي وينا په توګه ما عبدالمجيد بابي واورول، دا چي په هغې کښي د ښاغلي جهاني د ژوندانه په اړه څو ټکي څرګند سوي وه له همدې امله کله چي نارنج خپرندويه ټولني ته د دوی همدا نوې راغونډه سوې شعري ټولګه (کوه طور) د چاپ له پاره سپارل سوې وه نو دا خبره هم ياده سوې وه چي همدا ليکنه دي د همدې ټولګي په سرپاڼو کښي ځای ولري، که څه هم په هغه شعرغونډه کښي هم ما يادونه کړې وه چي زموږ دغه نوموتی او پېژندل سوی شاعر د چا له لوري پېژندني ته اړتيا نه لري او ټول يې پېژني خو د دغسي مېړنيانو د ژوندانه د بېلا بيلو اړخونو بيا بيا يادونه هم د نن او هم د سبا له پاره د ارزښتونو څخه خالي نه وي، د دوی د پېژندني په اړه چي ما څه راغونډ کړي هغه ستاسو په وړاندي په لاندي توګه ايږدم:

(c) ketabton.com: The Digital Library



ښاغلی عبدالباري جهاني د نن څخه ۵۷ کاله دمخه په ۱۳۲۷ لمریز کال د کندهار ښار کابل دروازې ته نژدې د باميزو د کوڅې په ختيځه څنډه کښې د خپل سوداګر او شتمن پلار اروابناد عبدالاحمد خان په کور کښې زېږېدلی دی. ښاغلی جهاني د پلار لومړی زوی او پلار يې د خلکو او دوستانو په منځ کښې د ښه نوم، پستې ګذارې او ښه چلند څښتن و.

د ښاغلي محمد معصوم هوتک په وينا جهاني لومړنۍ دوديزه زده کړې د ملا نورمحمد څخه ترلاسه کړې دي. کله چې د هغوی د ژوندانه ګړي د رسمي ليک لوست ترپولي رسېدلي نو يې په کندهار کښې ميرويس نيکه لېسې ته مخه کړې او تر دوولسم ټولګۍ پوري يې همدلته د لوست او زده کړې د پړاوونو يو ټاکلی پړاو بشپړ کړ. وروسته يې د کابل پوهنتون د ادبياتو او بشري علومو په پوهنځي کښې د تاريخ او جغرافيې په برخه کښې تر ۱۳۵۱ ل کال پوري لوړې زده کړې وکړې.

ښاغلي جهاني د پوهنځي په ټوله موده کښې د شعر و لوري ته په پراخه کچه مخه وکړه، شعر يې ښه وپاله او د هغه روزني ته يې ټينګه ملا وتړل څو نن دا وياړ لري چې په هيواد او د هيواد څخه دباندې په فرهنګي او ادبي سړيو او کړيو کښې د يوه وتلي او منلي شاعر په توګه ځلېدلی دی. دا چې نن د هغوی شعر ښکلی، منلی او د پختيا ترپولي رسېدلی دی دا د هغوی مينه ده چې د شعر سره يې د همهغه مهاله چې لا زېکی و'پاللې او روزلې ده. کله چې په ميرويس نکيه ښوونځي کښې په لوست بوخت و'د پښتو د نوموتو شاعرانو شعرونه د ده د فکر او ذکر مشغولا وه. په دغو مشغولاوو او بوختياوو کښې جهاني د لوړ تخيل تر هغې کچې ځان ورساوه چې له ځانه يې جهان ته لاس وغځاوه، د ده

(c) ketabton.com: The Digital Library



ښکلي شعرونه د خپرونو ښکلا سوه او د ډېرو لويانو، مشرانو او ځوانانو د پاملرني، کتني او اورېدني وړ وګرځېده او په دې توګه لا تر اوسه که د ځان و نور د جهان سوا و کله چي بيا د دغه جهان و جهان ته د بل جهان څخه سره په رابهېدو سوه او زموږ جهان يې سره تبې وګرځوله د مليونونو پښتنو او افغانانو سره د دې جهان جهاني هم کړه وکړه د خپلو خلکو د کړاوونو او ستونزو څخه د ډکو او ترټلو ورځو ليدو تر دې پولي وکړاوه چي ځان ځني هېر او خپل بېوزلي ولس ته يې په بېوزلۍ کښي داسي د تسل مرغلري راغونډې کړې چي د ورکو د (ورکي مېني) په ورکو او اشلو پشلو پاڼو کښي د ورکو زړونو درناوي او سلامي زموږ دغه ورک ورور هلته هم جهاني کړ، داسي جهاني چي اوس يې خپل او پردي ټول د يوه پاخه، وتلي او منلي شاعر په توګه پېژني، هغوی د شعر په نړۍ کښي د يوه نوښتګر او نوميالي شاعر څېره د ځان کړې، داسي شاعر چي د شعر منځپانګه او ورسره هنر او ښکلا يې هم ښاغلې او غښتلې ده چي د هيوا د اوسمهال د پښتو شعر برخه ورباندې وياړي.

که رښتيني پرېکړه وسي دوی ته د دوی همدغو غښتلو او ښاغلو شعرونو د اوسنيو پښتو شاعرانو په شاعرانه يون کښي د ګوته په شمېرو مخکښانو تر څنګ د مخکښۍ لنګوټه ور پر سر کړېده او که دغه ټوله خبري په څو لنډو ټکو کي راونغاړو نو بايد وويل سي: جهاني يو استعداد دی او شعرونه يې په پښتو ادب کښي د څرنګوالي، ډول او بڼې او هم د ښه او شعري موازينو په ګڼه پسولل سوې زېرمه ګڼلای سو.

د دوی په برخه کي دا پرېکړه نه زما ده او نه د هغه او دغه چا ده. دا پرېکړه د ولس پرېکړه ده، دا د ادب پوهانو او لويانو پرېکړه ده او دا د

(c) ketabton.com: The Digital Library



شعر د خوښوونکو او مينانو پرېکړه ده او پر دغو ټولو باندي د منلو او مهر لګولو په توګه دا د هيواد د وتلي او منلي ليکوال، څېړونکي، ژبپوه، شاعر او تاريخ ليکونکي ارواښاد علامه رشاد بابا پرېکړه ده.

چې دا پرېکړه د ټولو پرېکړو او د دوی په برخه کښې د ښو اندونو د څښتنانو د نظرونو د قبلوني له پاره ډېر ښه لاسوند ګڼلای سو.

هغوی فرمايي : "ښاغلی عبدالباري جهاني ځوان پښتون شاعر دی، زما په خيال ابتکار او سلاست د ده د شعر ځانګړتياوي دي...

د ده پر نغمو مستي ناڅي، او د ده ترانو ته شاپېری اتڼ اچوي... د جمال جلوې له ده څخه ځان او جهان هېروي. په دغه جذبه کي نه دی ځاني دی نه جهاني، د احتساب بېره يې له زړه وتلې وي، د مغانو پر دوکانونو په ډېره زړه ورتيا ګرځي، په خورا بې احتياطي د ميخانو ترلي دروازې ورټکوي، د حسن پر کعبو طوافونه کوي. د ميني د بت پر پښو تندي موږي، ځکه نو زه دی ياغي شاعر بولم. د ښاغلي جهاني د فکر شهباز د نوو معناوو په ښکار پسي ډيري هسکي الوتني کوي او بې ښکاره نه راستنيږي ځکه نو زه دی مبتکر شاعر بولم...

دا ځوان شاعر زيار باسي د ګران وطن پر شمه باندي سربښندونکي پتنهان د ستی کېدلو له پاره راوبولي. د ده شعر بې مبالغې د افغان ولس د ويښتيا له پاره هغه سوي چغې دي چي ږغ يې په اورېدلو کي د غوږ او په لوستلو کي د ستر ګو له لاري بځرکي پاشي. رنځېدلی او کړېدلی افغان ولس ملي وحدت ته هڅوي. د ده استعارې هغه تارونه او کنايې هغه ستني دي چي زړونه سره ګنډي...

د دې اسکېرلي ولس د سوځېدلي او لوليه هيواد په کربلا کي جهاني د حق پر شهيدانو ساندي وايي او کله د يزيدانو په لټون د

(c) ketabton.com: The Digital Library



ماغزو په غوړو مشالونه لګوي. زه د ده د طبعي په سينا کي هغه رڼا وي وينم چي د ډيرو به د هغو ديدار نه وي په نصيب سوی...".
درنو لوستونکو !

د ښاغلي جهاني په اړه به ډېر، ډېر څه ووايي، خو ډېر به د لوی ښوواند علامه رشاد بابا سره د دوی د همدغو لورينو په برخه کښي همږغه وي. نو زه هم د ډيرو سره هملاری کېږم او د جهاني په برخه کښي د علامه بابا همدا پېرزوني د خپلي ليکني له پاره بسندويه ګڼم.

په درنښت
عبدالمجيد بابی
د کندهار د اطلاعاتو، کلتور او ګرځندوی رئيس

(c) ketabton.com: The Digital Library



# غزلي

(c) ketabton.com: The Digital Library



## مناجات

د جانان د بلا مخ ته خدایه زر ځله مي سپر کې
لکه غشی پر سینه مي د رقیب ور برابر کې

چی پرون یې ور په یاد سي د دښمن د بورو وارو
یوه چیغه می لا پورته پر شمشاد او پر خیبر کې
بیا شرنګی د سپینو تورو بیا محمود وي بیا اشرف وي
پر لښکر د غلیمانو د مرګي د پوځ ګذر کې
بیا میدان د پانی پت وي بیا ګلګوني توري راسي
پر لښکر د مرېټې مي د احمد لاسونه بر کې
چی مړژواندي ورنه تښتي افسران د پرنګیانو
په کابل کي می آسمانه بیا پیدا وزیر اکبر کې

بیا ملاله په میوند کي بیا ایوب در څخه غواړم
بیا مي لاندي تر اسونو د دښمن خوني لښکر کې
له امو تر اړغسانه له کنړ تر هریروده
د لستوڼي ښاماران مي یو په یو زېړ او زبر کې

(c) ketabton.com: The Digital Library



يوار بيا راته تاوده كې زما د قام ساړه رګونه
بيده بخت راته ويښ كې را پخلا مي مرور كې
بيا جشنونه په ښارو كي اتڼونه په د ښتو كي
بيا پېغلوټې په خېمو كي بيا مي كور په كور اختر كې
له پامير تر كندهاره له هلمنده تر مزاره
اولسونه مي په چيغو ربه يو په يو خبر كې
چي يو روح سي بل يې تن سي يو يې سر بل يې بدن سي
چي جاربېږي يو تربله يو ميرا بل قلندر كې
له كنړه تر ارغنده له پنجشېره تر ميونده
هريو بوټې مي سوما كې هريو څاڅكى يې كوثر كې
چي دا لمر وي دا اسمان وي د پښتون قام دي ودان وي
د دښمن عمر يې خدايه لنډ د ژمې ماز يګر كې

چي ړندې كي غبرګي سترګي د فرنګ د ميراث خورو
د مرګي له خوبه ويښ مي د افغان بيده ټبر كې
هم يې ويښ كې له خوبونو هم الفت وركې د زړونو
هم يې تن جوړ كې له زغرو هم رڼا د عقل وركې

چي جهان ورته حيران وي چي خجل ورته سيلان وي
زما د هر وګړي سترګي آيينه د سكندر كې

(c) ketabton.com: The Digital Library



جهـاني چـي پکـښي ليکـي د زمـري اولـس نظمونـه
هـرآوازيـې د بـلال کـې هـره لوېشت ورتـه منبـر کـې

۸/۱۲/۲۰۰۱
ويرجينيا

(c) ketabton.com: The Digital Library



+

خدایه کوم لوري ته ځمه نه د ځان نه د جانان یم
نه له ښکلیو یاغي سوی نه د زلفو بندیوان یم

زړه مي ځي د ساقي کور ته آیینه مي بولي ګور ته
ما د مني رنګ اخیستی نیم بوډا یمه نیم ځوان یم
نه مي بېغ چاته اشنا دی نه سندري مي څوک
اوري
له منزله ناخبره کښېوتلی په کاروان یم
له رحمانه مي زده کړی متانت د درویشانو
په بهار او په خزان کي مستقیم په خپل مکان یم
دا یوه شیبه هستي مي د نېستي په نوم راوړي
لکه اوښکه درته راغلم په بڼو کي اوېزان یم
نه راتلل مي په اختیار وه نه په تللو مي خبر یم
د شبنم په دود راغلی د شبنم په دود روان یم
نه سندره سوم د میني نه کیسه د نیمو شپو یم
نه فرهاد یمه د غرونو نه مجنون د بیابان یم
نه خلیل سوم د اورونو نه خیام د محفلونو

(c) ketabton.com: The Digital Library



نـه منصور يم د دارونـو نـه د کـاڼو پـه نـښان يـم
سر خريي دي سوه پـه برخـه ځـه رهي سه لړونتوبـه
د سکروټو پر سر يـون دی د خيـالونو جالـه وان يـم
مبـارک دي سـه خوبونـه زلېخـا لمـن مـي نيـسه
د يعقـوب د اوښکو پـل يم رسېدلی تـر کنعـان يـم
وزرونــه مـــي راوړي چـــي تيـــار هغـــه د يـــار دي
نن يې وسوځه پانو سه زه چي خان يم پـه يـاران يـم
يـو نـصيب يـو جهـاني دی څـو سـندري د اغزيـو
تـريخ تـاراج دی د غوټيـو زه همزولـی د خـزان يـم

(c) ketabton.com: The Digital Library



+

يار چي له اغياره سره مل سو اوس به څه وايو
درد چي له پرهاره سره خپل سو اوس به څه وايو
ولاړو د شهيدو سفرونو له کاروان سره
ورک چي مو له سيوري سره پل سو اوس به څه وايو
مور خو پسرلي ته د ګلونو کجکول ونيوی
اوريې د اوربل پر سينه بل سو اوس به څه وايو
خپل نصيب مي لاره پر سکروټو راښوولې وه
ورک مو له منزل سره مزل سو اوس به څه وايو
مور په قافلو کي غبرګي سترګي پسي يو وړلې
ولاړی د يوسف کميس بدل سو اوس به څه وايو
ما تر کوه قافه پوري هر قدم شمېرلی و
خپل قسمت په لار کي راته غل سو اوس به څه وايو
ما لا جهانی زلمي کلونه ورته ايښي وه
ږغ مي په کوګل کي د اجل سو اوس به څه وايو
ويرجينيا ۱۵/۸/۲۰۰۴

(c) ketabton.com: The Digital Library



+

راځـه زه بـه غـزل درتـه لـیکم تـه راتـه ګـوره
پـه تـورو بـه دي شـونډي مچـوم تـه راتـه ګـوره
د زړه پـه شیش محفل کي دي تـصویر پیوندومه
پـه خیـال کـي بـه دي زلفي لوبـوم تـه راتـه ګوره
محفــل تــه مــي راوړي نذرانــه دي وزرونــه
بــورا رنګـه بـه ځـان کبـابوم تــه راتــه ګـوره
پـښېمانه مـي تنـدی دی د ځـوانۍ لـه سرکـښېیو
محراب ته دي سجدې درپسي وړم ته راته ګوره
بوډۍ لاس به مي نیسي له ګلرخ ساقي جامونه
زلمـۍ زلمـۍ پیـالې بـه تـشوم تـه راتـه ګـوره
د عمـر لــه دوړخـه مــي ځنځیـر درتــه راوړی
دانــه دانــه توبــه مــي مــاتوم تــه راتــه ګـوره

ازل مــي پــه غوټیــو کــي نــصیب نــه و ســاتلی
سـینه بـه پـه اغزیـو سـولوم تـه راتـه ګـوره
درځـم لــه لېونیـو وینـو مـست او رنګېـدلی
جنـون تـه بـه مـي کـاڼي ژړوم تـه راتـه ګـوره
کاڼـه بـه مـي پـه چیغـو کـم غوږونـه د وختونـو

(c) ketabton.com: The Digital Library



شین چتــر د اســمان بــه لــړزوم تــه راتــه ګــوره
وعــده مــي لــه فرهــاده ســره نــوې کــړه جانانــه
تيشه مي پر تندي باندي در وړم ته راته ګوره
نــصیب لــه جهــاني ســره جــوړه یمــه راوړی
زخمــي سـلګۍ پـه اوښـکو اوبـوم تـه راتـه ګـوره

۳۰/۸/۲۰۰۴
واشنګتن ډي سي

(c) ketabton.com: The Digital Library



+

ولاړل چي پرون یې د قسمت ما ښام ته وخندل
نن په جګه غاړه یې منصور مقام ته وخندل
څنګه به په سرو سترګو د قتل ګناه وژاړي
موږ خو د خپل حق د اناالحق پیغام ته وخندل
پرېږده محتسبه د خرقې د دوه رنګۍ جنت
موږ په یو رنګي کي دوږخي انجام ته وخندل
چا د انګوري شونډو مستۍ دلته راوړي یو
شرنګ مو د سندرو د کوثرو جام ته وخندل
راسه په رڼا کي د پرهېز جنازه وباسو
شیخ چي د منبر پر څوکه خپل کلام ته وخندل
رنګ د لېونتوب یې ایله نن په سترګو ولیدی
خم په وچو شونډو کي چي زموږ خیام ته
وخنــــــــــــــــــــــدل
ولاړې جهاني د خپل نصیب د قافلې سره
کرښو د تندي یې د ازل مرام ته وخندل
۲۰/۱۲/۲۰۰۲ ویرجینیا

(c) ketabton.com: The Digital Library



+

راځي چي پر دې لاره پيغامونه به راوړي
ځولۍ ته د خيالونو مي ګلونه به راوړي

زاهد مي په سبا سبا زلمي کلونه يوړل
ساقي توبه مي خرڅه کړه جامونه به راوړي

قسمته له يارانو په توپان کي يم بېل سوی
ساحل درڅخه وړی يم موجونه به راوړي

پوهېږم چي رانه غله اوس مي سترګي
ورلېږمه
جنونه هوښيار ږم ځنځيرونه به راوړي

رقيب مي په سکروټو جنازې ته لار نيولې
رويباره تر مزاره سلامونه به راوړي

(c) ketabton.com: The Digital Library



غرور مي په تندي کي سوځوم درته راځمه
سجدې ته مي جانانه محرابونه به راوړي

چي ستړي دي له ژونده يم محفل ته درغلی
پانوسه وزرونو ته اورونه به راوړي

کنعان ته مي ويلي جهاني ماشوم خوبونه
د ستورو تر ګودره تعبيرونه به راوړي

۴/۹/۲۰۰۴
ويرجينيا

(c) ketabton.com: The Digital Library



+

کله ورک یمه په ځان کي کله ستا په تماشا سم
هم تصویر هم آیینه سم هم پخپله درته راسم
له محل څخه دروزم بې خبره لکه اوښکه
لا می پل اخیستی نه وي چي په لار کي نیمه خوا سم
چي پخپله مي دربولې د ختهین صنم سجدې ته
بیا په کومو سترګو درسم بیا په بیرته څنګه ستا سم
نه خبر په خپل وجود یم نه اختیار مي دی راوړی
کله شمع د محفل یم کله سوځمه بورا سم
کله زه پر خیال مین یم کله خیال راپسي ګرځي
کله چیغه د جنون یم کله حسن د لیلا سم
د نسیم پر اوږو راغلم له شنبم سره مي شپه سوه
د ذرې د کور مېلمه وم زه به څرنګه پیدا سم

خزانه یم د رازونو په دې خپل ذره وجود کي
کله شپول د طوافونو کله کور د کبریا سم
دا یوه کیسه د مینې بې حسابه شوندې وایي
کله ښکار سم په کنعان کي کله تور د زلیخا سم

(c) ketabton.com: The Digital Library



په تنها کو مې کړل ستړي د اغزيو د کور غشي
په خلوت کې مې پيدا کړې نور به ذکر د راييا سم

له ذرې تر کهکشانه قلم يو نوم را ښودلی
د اغيار په نامه څنګه په ګونګۍ ژبه ګويا سم

له خليله تر منصوره هنګامه د نار او نور ده
زه پتنګ ته مې لمبه يې اوس به څرنګه تنها سم

له ازله تر ابده يو جرس يو نغمه ده
د حيرت په قافله کې کله طور کله سينا سم

جهاني ته دي ورکړی له نامه سره تقدير دی
هر نفس را سره مل يې يو دم څرنګه بې تا سم

۳۰/۹/۲۰۰۴
ويرجينيا

(c) ketabton.com: The Digital Library



+

چې دې هجر ته پيدا شپه د ازل يم
وايه څنګه به سوځلی اور د بل يم

بېله ما منزل ته نه سي رسېدلای
د اوږده سفر په لار کې دې يو پل يم

که هر څه دې په نظر وړوکی ښکارم
ستا د عمر په يوه شپه کې مشل يم

ما ته مه راوړه دارو له پاړوګرو
زه د خپل زګېروي په زخم کې درمل يم

بې وزره، بې هدفه مې پرواز دی
له شبنم سره راغلی خپل اجل يم
د پېړۍ له پرهارو مې وينې څاڅي
د نصيب غشيو ويشتلی يم کابل يم

(c) ketabton.com: The Digital Library



بېګانـه بـه د مرګـي پـر نيلـي سـپور ځـي
پخــوانی دي د ګــودرد ديــدن غــل يــم

د زلمــۍ مينــي پــه ســترګه راتــه ګــوره
جهــاني درتــه راغلــی يمــه خپــل يــم

۲۰۰۴/۱۰/۱۹
ويرجينيا

(c) ketabton.com: The Digital Library



+

ماتــه د وصــال او د هجــران کيــسه معلومــه ده
زړه تــه مي رويبــاره د جانــان کيــسه معلومــه ده

هرڅــه دي د ســرو ســترګو پــه ژبــه راتــه وويــل
زمــا د ارمــانونو د خــزان کيــسه معلومــه ده

ماتــه ســرابونه د اميــد پــر کرښــو مــه ښــيه
زمــا تــږي جنــون تــه د بيابــان کيــسه معلومــه ده

ماتــه د ازل پــه ګوتــو وليکــل رنځــور قلــم
زخــم تــه مي ګرانــه د درمــان کيــسه معلومــه ده

څه به له قاتل څخه مهلت په هره شپه غواړو
ماته يې په سترګو کي د ځان کيسه معلومه ده
مه راوړه تندي ته مي انکار په انګارونو کي

(c) ketabton.com: The Digital Library



تاتـه مـي نمـروده د ايمـان کيـسه معلومـه ده

څـه بـه مـي بـوډا نظـر تـه نيـسي د حيـا پلـو
ماته دي پر شونډو د پېزوان کيـسه معلومه ده

نـوري پـه ځپـو کـي الاهـو سـندري مـه بولـه
رنګ د زمـانې کـي د توپـان کيـسه معلومـه ده

ولاړل جهـاني زاړه يـاران بيـا بـه سـتانه نـه سـي
وايـی ملاجـان د بـل جهـان کيـسه معلومـه ده
۲۰۰۴/۱۰/۱۹

(c) ketabton.com: The Digital Library



+

ستا خیال مې په قدم قدم ملګری و درتلم
زر ځله دې په لارکې پریوتم پورته کېدم

آذر رنګه مې ځانته په تندی کې وې تراشلې
د خپل هنر پر ګوتو مې سجده غوندې لوېدم

دا زېری د وصال که د بېلتون و خبر نه یم
چې تا له ره درتلمه پر خپل ځان مینېدم

د شمعې له محفله مې پند ونه وه اخیستی
په خوله کې لمبه نه وه په سینه کې سوځېدم

اسمانه له زخمونو مې فریاد نه دی راوړی
سنګسار ته چې ورتلمه پر مزل مې ژړېدم
د عقل په ډېوه مې اشنا لارې کړلې ورکې
رڼا ته وم راغلی په تیارو کې ډوبېدم

(c) ketabton.com: The Digital Library



چي هر څه د تيارې کوګل ته تلمه پوهيدمه
چی ستا په آيينه کي لکه وړانګه ځليدم

چي څنګه مي په خپل نامه درېغ کړه خبر نه يم
په خپله ګناه پوه سوم چي په دار کي زنګېدم

يو خوب مي دی ليدلی جهاني تعبيريې څه
دی؟
د رنګ په سمندر کی لکه څاڅکی ورکېدم

۲۲/۱۱/۲۰۰۴
ويرجينيا

(c) ketabton.com: The Digital Library



+

د قلم په ژبه پوه یم چي پرېشان خوبونه وینم
د وصال پر مړوند پروت یم د هجران خوبونه وینم
توره شپه ده سمندر دی سیلۍ الوزي څپې دي
د ساحل پر پسته غېږه د توپان خوبونه وینم
نه دوبیږم په څپو کي نه مي لار پر ګودر وزي
د نصیب سترګي مي سرې دي د اسمان خوبونه
وینم
د ازل کاڼي ویشتلی زړ ټوټې لکه هینداره
چي په خیال کي درسره یم د خپل ځان خوبونه وینم
ستا د حسن په سپیدو کي لکه خال داسي څرګند
یم
په محراب کي دي بلال یم د آذان خوبونه وینم
له رحمانه مي راوړي یوه شپه د دروېشانو
په قدم ځمه تر عرشه د جانان خوبونه وینم

د ګلونو له مالته د اغزیو ښار ته راغلم
د مجنون په قدم ځمه د بیابان خوبونه وینم

(c) ketabton.com: The Digital Library



ستا د وصل زېرى راغى هر قدم راته منزل سو
د جرس په تمه پايم د کاروان خوبونه وينم
شپې د عمر مي بوډۍ سوې لا سبا نه را رسيږي
قلندر دي يم په لار کي ميراجان خوبونه وينم
سپين وېښته مى راته ژاړي مسا پر زلمي کلونه
زه هنوز ګودرته ځيريم د پېزوان خوبونه وينم
له رباب سره زنګېږم جهاني چى وينښ مي نه کې
درخانۍ له نغمو څاڅي آدم خان خوبونه وينم

۲۲/۱۱/۲۰۰۴

ويرجينيا

(c) ketabton.com: The Digital Library



+

د رحمان بابا د غزل په اقتفاء

څــو جفــا قبولــه نــه کــړې د اغيــار
وبــه نــه وينــې پــه سـترګو مــخ د يــار

"څــو جفــا قبولــه نــه کــړې د اغيــار"
لــه نـصيب سـره دي نـسته نـوم د يــار

هــره لاريــې د جنــون پــر وطــن وزي
رباتونـــه يـــې کرلـــي دي پـــه خـــار

دا وطــن د بېلتانــه کــور د هجــران دى
د وصــال پــر پــانوس شــپې دي د انګــار

ايلـه نـن پـر هـو ښ راغلـى يـم يـارانو
عقـــل راوړې زولنـــې کـــرار کـــرار
چې هـر پـل مـې د ازل پـه وينـو کـښلى

(c) ketabton.com: The Digital Library



زه بــه څرنګــه پرېږدمــه هغــه لار

لکـه شـمع پـه لمبـه مـي ژونـد ترلـی
قـسمت راکـړ پـه سـکروټه کـي قـرار

دا د کومی منصوري چيغي افسون دی
ايينـه مـي ښـيي مـخ د خپـل نګـار

چي کوڅې يې سوې په نوم د غمازانو
راتــه مــه يــادوه نــوم د هغــه ښــار

جهـاني نـن د رحمـان پـه ليکـه راغلـم
درتـه ښـيم پـه قـدم د عـرش رفتـار

۲۳/۱۲/۲۰۰۴

(c) ketabton.com: The Digital Library



+

کیسې مې د سوځلي ګلستان مه یادوه
په کور کې د بلبلو مې زاغان مه یادوه

پوهېږم چې پردی سومه د مینې په وطن کې
اغیار راته په کور کې د جانان مه یادوه

اسمانه تر لمنې دې په سوال نه یم راغلی
نسکورو پیمانو ته مې یاران مه یادوه

تندې مې په څپو کې ځوانیمرګې شپې منلې
د ماتې بېړۍ کور ته مې توپان مه یادوه

د شپې تورو منګولو اوربلونه دې وژلي
زلمیو هډیرو ته مې پېزوان مه یادوه
له شمعې تښتېدلي دې لمبې د محفلونو
پانوس ته په تیارو کې پتنګان مه یادوه

(c) ketabton.com: The Digital Library



لښکر د ابو جهل دي چښلي د حق وينې
د زړه شهيد بلال ته مې آذان مه يادوه

د سيوري په ګامونو جهاني درسره ځمه
تنها کوته اغزي مې په هرآن مه يادوه

۱۸/۸/۲۰۰۴
ويرجينيا

(c) ketabton.com: The Digital Library



+

زما د زخمي زړه له کوګله يې غوغا وړې ده
د رقيب ضد مې له لېمو څخه ژړا وړې ده

کلونه کېږي نه آواز نه يې نکلونه راځي
چا د مجنون له غلبلو څخه بېديا وړې ده

نن له خلوته څخه بېغ د ذکر نه راوزي
شيخ د شرابو په پياله پسې بوريا وړې ده

اوس يې د غله ديدن له شرمه سترګې نه
تخنېـــــــــــــــــــــــــــــــــــږي
شيطان د پيغلو له وطن څخه حيا وړې ده

نور يې دښتونه د لمبو له ګرمۍ ښکلي نه دي
چا د کيږديو له مابنام څخه رڼا وړې ده
نه څوک راځي نه مي رويبار پر ژبه زېرى لري
چې لېونۍ ميني مي بيا د چا ښرا وړې ده

(c) ketabton.com: The Digital Library



اوس به له لاري څنګه ګرځي پښتانه قولونه
د دې تورونو يې په سل ځله سزا وړې ده

جهاني پرېږده د جانان او د وصال خوبونه
ستا له قسمته يې هغه شيبه په غلا وړې ده

(c) ketabton.com: The Digital Library



+

راځـه یـوه شـېبه مـي مـل سـه زه یـوازي یمـه
په دې پردې ښار کي مي خپل سه زه یوازي یمه

زه لکـه سـیوری د تیـارې کفـن تـه ولوېدمـه
پـر تـورو لارو مـي مـشعل سـه زه یـوازي یمـه

زمـا پـه اورغـوي کي یې کرښي د بېلتـون وهلي
په خوب او خیال کي مي کابل سه زه یوازي یمه

د رقیبـانو انګـولا مـي کړلـې چیغـی ورکـي
پـر تـور لـښکر بانـدي یرغـل سـه زه یـوازي یمـه

د لتـه لـه چـا سـره کیـسې د بېلتـون وژړوم
راتـه نغمـه راتـه غـزل سـه زه یـوازي یمـه
زمـا د وصـال د نـصیب لاري دي اغـزو نیـولي
نـن د جانـان د کـوڅې پـل سـه زه یـوازي یمـه

(c) ketabton.com: The Digital Library



راسه په خيال کي د کيږديو تصوير ورنګوو
راته لمبه راته اوربل سه زه يو ازي يمه

پيغله حيا مي جهاني پلو ته ودريده
زما د ګودر د ديدن غل سه زه يو ازي يمه

۱۱/۸/۲۰۰۴
ويرجينيا

(c) ketabton.com: The Digital Library



+

د خیال وزر ته مي بې وخته لمبې مه راوله
نصیبه نوري راته تشي پیالې مه راوله

زما لا پر عمر باندي پاته دي یاغی پورونه
زلمي تندي ته مي اسمانه سجدې مه راوله

د زلفو تور مي د ازل پر تندي نه دی کښلی
تر سپینو شپو مي د جنون سلسلې مه راوله

راته په برخه دي قسمته سرابي خوبونه
خیالي ساحل ته مي بېړۍ او څپې مه راوله

زه تصویرونه د ژوندون پر زنګانه بیدوم
له تیاره خیاله د زندان غلبلې مه راوله
زما یې کرلي په خوبونو کي قاتلي سترګي
راته په ویښه د جلاد غرغرې مه راوله

(c) ketabton.com: The Digital Library



ماتــه پــه زرځلـه فالونــه پــر بیلتــون ختلـي
د اوښکو کور تــه د جانان جنازې مـه راولـه

ماشـومي پــانې غولومـه د غـزل پـه لیکـو
د قلم ستوني تـه د وینـو کیسې مـه راولـه

راځه نن هېر کـو جهـاني ستا د اغزیـو سفر
هــره شــېبه دې د لمبــو قــافلې مــه راولــه

۲۳/۷/۲۰۰۴
ویرجینیا

(c) ketabton.com: The Digital Library



+

ماتــه مــه رانبــيه لاري د زمــان د کږلېچونـــو
ماتـه مـه شـمېره ګامونـه د پېـړۍ د کـاروانونو
ماتـه مه وايـه چي ولاړل بيا پـه بيرتـه نه ستنېږي
نه ټولۍ راځي د تلليو نـه يې شرنګ د آوازونو
د ترخو ورځو ډولۍ به د شپېو لښکري وخوري
راتــه مــه تويــوه اوښــکي د يـارانو پـريـادونو
بــې حــسابه جرســونه پــر دې لار بانــدي وتلــي
څـه مـړژوانـدي نـښي ګـورې پـه کوګـل کـي د
وختونــــــــــــــــــــــــــــــــــــــــــو
زه لا نـه يمـه خپـل سوی د پـردو پـه ميکـده کـي
لــه خمـاره مـي تـورېږي رنـګ د نويـو شـرابونو
جهـاني پيالـه درنيسه د ازل د څاڅکو وېش دی
نـه اشـنا يـو لـه محفلـه نـه خپلوي ده لـه جـامونو

۳۰/۴/۲۰۰۴

ويرجينيا

(c) ketabton.com: The Digital Library



+

زه د مینې قلندر یم کچکول نه نیسم اسمان ته
نه د خضر په تلاښ یم نه جنون ورمه لقمان ته

نه د نن په مستۍ ښاد یم نه سبا به چا ته یاد یم
زه ازل سیوری پیدا کړم پل مې نه پرېږدي کاروان ته

نن یې بیا له سترګو اوري دوږخي زقوم په لپو
دا باران د رحم نه دی لمن مه نیسه توپان ته

د بلبلو ترموسمه د زاغانو سېل راغلی
پر شبنم توري پیرې دي بورا نه ځي ګلستان ته

دا له لیرې چې ځلېږي د رقیب د کور ډېوې دي
موږ د شپو په ښار کې اوسو ورځ مو نسته شبستان
ته

ما له ستورو دې پېیلې خپل نصیب ته امېلونه

(c) ketabton.com: The Digital Library



د تعبیر په حکم ځمه لاري مه نیسه کنعان ته

سپین کالي سره یې لاسونه د منبر سر ته ختلی
ابو جهل دی راغلی د بلال په شپه آذان ته

جهاني زما یې درباندي ستا دي هېر زما دي په یاد وي
ما یې پل و درښودلی تا یې لاس پرېښو ګریوان ته

۲۹/۴/۲۰۰۴
ویرجینیا

(c) ketabton.com: The Digital Library



+

زاهد پر لار د میخانې سو هیڅ یې ونه ویل
هلته چي بڼ غ د پیمانې سو هیڅ یې ونه ویل

ساقي پیالې کړې پر رندانو په وېشلو سترې
دلته چي وار زموږ د پیالې سو هیڅ یې ونه ویل

د خسرو مینی د نکلونو شپې شیرینی کړلې
چی پکښې ذکر د تېشې سو هیڅ یې ونه ویل

د حق په چیغو یې کانړه کړل د باطل غوږونه
چي یې نوبت د غرغرې سو هیڅ یې ونه ویل

چي د یوه اغزي په شور یې وطن سره لمبه کړ
او ر چي په کور د پروانې سو هیڅ یې ونه ویل
چي یې سندري د لمبو په مزل نه سړېدې
رنګ چي بدل د زمانې سو هیڅ یې ونه ویل

(c) ketabton.com: The Digital Library



بوډا اسمان شپې د ليلى په مينه سپينې کړلې
وار د مجنون د افسانې سو هيڅ يې ونه ويل

لا يې په خوله کې وه کيسه د جهانې د جنون
کله چې شرنګ د زولنې سو هيڅ يې ونه ويل

۸/۶/۲۰۰۴
واشنګټن ډي سي

(c) ketabton.com: The Digital Library



+

د خلوت پر لوري تلمه ميخانه راغله له کومه
نيت مي تا ته د سجدې و بتخانه راغله له کومه
نه خبر دی څوک په شمع نه پانوس ته څوک ور ګوري
دې محفل ته د بېدردو پروانه راغله له کومه
تور و ښته مي پکښي سپين کړل هغه څُم هغه ساقي دی
په قسمت کی مي دا تشه پيمانه راغله له کومه
د آسمان تر چتر لاندي يا جنون دی يا مجنون دی
دا يوازي زما په برخه زولانه راغله له کومه
د نصيب د غشو سپر مي زخم زخم دی راوړی
ښکاري دام ته څه حاجت دی دا دانه راغله له کومه
نه کيسه د يوې شپې ده نه ګيله د يوه زخم
توره سره لاس دي رنګين دی بهانه راغله له کومه
که دي خيال د قفس نه و چی زګېروی مي زولانه کړې
وايه زړه مي دروازی سه دا سينه راغله له کومه
له بګړې تر پلوونو توري سترې سوې په وينو

(c) ketabton.com: The Digital Library



تــر دې لژنــد مــازيګره پــښتنه راغلــه لــه کومــه
د شهيدي ځواني ګور مي له جنډې له شناختی هېر
دی
پــر پاتــا مــي د خيــالونو ترانــه راغلــه لــه کومــه
تــورو شــپو تيــاره پېرېــو شــېريني د کيــسو يــوورِه
زمــا تــر ستوني دي فرهادِه افسانه راغله له کومه
نه يې شرنګ و په رباب کي نه يې رنګ و په کتاب
کــــــــــــــــــــــــــــــــــــــــي
شــيخه دا منـصوري چيغـه مـستانه راغلـه لـه کومـه
جهــاني ســفر نيمګــړی لاري لنــډي وې د اوښــکو
زمــا ګرېــوان تــه يــې خالقــه اشيانه راغلـه لـه کومـه

واشنګټن ډي سي
١٣/١٠/٢٠٠٢

(c) ketabton.com: The Digital Library



+

ساقي هوښيار يمه څو چيغي مي د شور پاته دي
زما د نصيب جامونه څرنګه نسکور پاته دي

زاهده مه راوړه محفل ته توبه ګاري کيسې
چي مي په سپينو کي يو څو وېښته لا تور پاته دي

تازه زخمونه مي د خيال په اوښکو مه لمبوه
د منصوري قسمت مي څو کاڼي لا نور پاته دي

آيينې ولې مې خوبونه د لحد ويښوې
نيمګړي عمر ته مي ورځې د پېغور پاته دي

شپې د ځوانۍ لکه شېبې د وصل وځليدې
د وروستي مني مي يو څو پاڼي پر کور پاته دي
د زکندن شپو ته مي مه نيسه بخيلي سترګي
لا د نمرودي زمانې لمبې د اور پاته دي

(c) ketabton.com: The Digital Library



ساحله زه د عقل سترګي په خيال نه زنګوم
چي د توپان په زړه کي څو سېلۍ د زور پاته دي

د جهاني عمر به وروسته نذرانه در وړمه
پر وزرونو مي شغلې د پانوس پور پاته دي

ويرجينيا
٢٢/١١/٢٠٠٢

(c) ketabton.com: The Digital Library



+

شبنم رنګه په نيمه شپه تنها راغلی يم
يوه شيبه تر غيږي د اشنا راغلی يم

غرور که مي تر پښو پوري سجدې ته نه دروزي
قسمته مرور ومه پخلا راغلی يم

په شونډو دي قسم خورمه له ځانه خبر نه يم
ساقي چي په ښکاره يم که په غلا راغلی يم

اغزي غوندي به ښکارم اوس د ګلو په کېډۍ کي
زلمی درڅخه تللی وم بوډا راغلی يم

نصيب مي لېونتوب ته کوراو ګور دي ور ښودلی
پر لاره د خوبونو تر بېديا راغلی يم
چي زما له سوځولو ډير غره نه سپ اسمانه
يو نوم يم په جنون کي تر ليلا راغلی يم

(c) ketabton.com: The Digital Library



نــه شــمعي نــه جــامونو نــه رنــدانو يــم ليــدلى
د مينـــى پـــه وزر کـــي تـــر بـــورا راغلـــى يـــم

راځــه جهــاني ځــو بــه د مرګــي ســره وعــدي تــه
د عمـــر هـــديرې تـــه مـــي پخـــوا راغلـــى يـــم

ويرجينيا
۳۰/۴/۲۰۰۴

(c) ketabton.com: The Digital Library



+

خیال دي پر زړه باندي مېلمه سي چي يو ازي سمه
د زړه پـانوس لمبـه لمبـه سـي چـي يـوازي سـمه

ســتا د يــادونو پــر شــهيدي كــربلا راځمــه
د تـور يزيـد را بانـدي شـپه سي چي يـوازي سمه

لـه رقيبـانو چـي دانـې د اوښـكو پټـي وړمـه
روان مي سېل پـر ګرېوانـه سي چي يـوازي سمه

پـه آيينـو كـي دي تـصوير دی د جمـال وهلـی
هـره شـېبه مـي بتخانـه سـي چـي يـوازي سـمه

نـه دي قولونـه نـه پلمـې غـزل تـه وړلای سـمه
ورځ پـر قلـم بانـدي تيـاره سـي چـي يـوازي سمه
چي پكښي عكس دي د سرو نازكو شونډو وينم
لـه ميـو تـشه مـي پيالـه سي چي يـوازي سـمه

(c) ketabton.com: The Digital Library



ستا د خیالونو تر لمبې مې وزر نه رسېږي
یوه یوه شمع دې مړه سي چي یوازي سمه

په دې پردېس رباط کي څونه اوښکي وسولوم
زړه د غمونو قافله سي چي یوازي سمه

لکه غوټۍ تر غوړېدو د مخه ورژېدم
ژوند مي خزان هره شېبه سي چي یوازي سمه

جهاني ما بې لا د وصل خوب لیدلی نه وي
ږغ د جانان د بېلتانه سي چي یوازي سمه

ویرجینیا
۲۴/۷/۲۰۰۴

(c) ketabton.com: The Digital Library



+

زړه مي راته وايي لا ځواني ده توبې ماتي کـه
نـن د زاهدانو پـه حرم کـي سـجدې مـاتي کـه

ځـم چـي د تيـارې پـر زنګانـه خوبونـه وويـنم
ستړی يم لـه رنګـه دا پـانوس او ډېوې ماتي کـه

زه لـه دوه رنګيـه دې تيـارې تـه تـښتېدلی يـم
زړه کـی مـي جانانـه د تـصوير آيينـې مـاتي کـه

زمـا يـې لـه شـهپره د پـرواز نفـس ايـستلی دی
پـرې مـي بېده صـياده د قفـس پنجـرې مـاتي کـه

نـن مـي ډېـرين تنـدی پـه جنـګ د قلـم ورغـی
راسـه لېونتوبـه دا نـسکورې پيـالې مـاتي کـه
څونـه د آزر پـر قـدم پـل د سـجدې ونيـسم
مـه ګـوره خليـل تـه د ايمـان زولنـې مـاتي کـه

(c) ketabton.com: The Digital Library



ځه چې له آدم څخه تعبیر د ګناه وپوښتو
پښو ته د غنمو د انګورو کاسې ماتې که

بیا مې د خوبونو پر د ښتو کیږدی وهلې دي
مسته که شپېلۍ دي د سلګیو نغمې ماتې که

خیال ته دي د وصل جهاني کچکول راوړی دی
خوب ته مې لمن کې څو د زلفو حلقې ماتې که

ویرجینیا
۱۲/۱۲/۲۰۰۲

(c) ketabton.com: The Digital Library



+

نوري کیسې د هغه تللي اشنا نه یادوو
یوه شېبه یې لکه پرخه ځلا نه یادوو

لا به تر څو د خیال په زلفو زنګوو خوبونه
ژوند به له تورو زولنو سره بیا نه یادوو

شپه ده سېلۍ دي د مرګي څپو اخیستې بېړۍ
په توپانو کې به ساحل د پخوا نه یادوو

څو به لا اوښکې تویوو د رباتو پر لمن
له هر قدم سره سفر نیمه خوا نه یادوو

له افسانو سره مو ښخې کړې اغزنې شېبې
هرې تنهاکي ته دردونه جلا نه یادوو
هسې مو ستا په نامه شپې کړې په محراب کې سترې
نوم دې جانانه په سجده کې تنها نه یادوو

(c) ketabton.com: The Digital Library



زموږ دي مرګی ستا دي روزي سي د خسرو قصرونه
هــري تېــشې تــه بــه تنــدی پــه ژړا نــه يــادوو

ويرجينيا
۹/۵/۲۰۰۳

(c) ketabton.com: The Digital Library



+

جانانه په سجدو درته راغلی یمه ځم
څو ورځي دي په غېږ کي اوسېدلی یمه ځم

د اوښکو په ګامونو اسوېلو درڅخه ولاړم
له سترګو تر بانو را رسېدلی یمه ځم

ترا وسه مي باقي دي پر کوڅو د پلونو نښي
یو عمر پر دې لارو ژړېدلی یمه ځم

پېغور چي د سیالۍ مي د رقیب را پاته نه سي
سل ځله دي سکروټو ازمېیلی یمه ځم

ته ناست وې لاس تر غاړه له رقیب سره همراز
پر شمع د محفل دي کړېدلی یمه ځم
د عقل پر کوڅو مي کاڼو سر دی پېژندلی
په ټول د لېونو کي چي ښاغلی یمه ځم

(c) ketabton.com: The Digital Library



له شپو څخه دي ولاړم جهاني رنګه په صبر
له شړنګه د نغمې دي پرېوتلی يمه ځم

ويرجينيا
۸/۵/۲۰۰۳

(c) ketabton.com: The Digital Library



+

نور مي د صبر په لېمو کي ډېوې مه بلوه
د رندو ښار دی په تیارو کي ډېوې مه بلوه

د رقیب سترګي نظر ماتي سپېلني سه درته
د تورو زلفو په سایو کي ډېوې مه بلوه

زه له مزاره د خوبونو په قدم درځمه
د انتظار په سپینو شپو کي ډېوې مه بلوه

ستا د جلوې په قدر کله پوهېدلي دي څوک
د غمازانو په خېمو کي ډېوې مه بلوه

کلونه کېږي قافلې باندی راغلي نه دي
په هېرو سویو رباتو کي ډېوې مه بلوه
چي پسله مرګه دي لا سیوری باندي نه اورېږي
د چا د هیلو په سینو کي ډېوې مه بلوه

(c) ketabton.com: The Digital Library



د جهـــاني نـــوم دی د کلـــي لـــه کيـــسو وتلـــی
نـور دي د خيـال پـه افسانو کـي ډيـوې مـه بلـوه

ويرجينيا
۵/۹/۲۰۰۳

(c) ketabton.com: The Digital Library



+

هم له خسرو هم له فرهاده زمانه پاتېږي
له چا د قصر کنګرې له چا تېشه پاتېږي

د زمانې اژدها ډېرې افسانې خوړلې
د شپو په کلي کې یوه نیمه کیسه پاتېږي

څه بنه وختونه وه ځالۍ ته تلې راتلې مرغکۍ
اوس نه مرغۍ نه یې نغمې نه اشیانه پاتېږي

دلته د ستورو په حساب دې راوتلې سترګې
له غمازانو به بېغمه څنګه شپه پاتېږي

دا زندانونه د بلا په اجاره ختلي
چې بند بوان د شپې ورکېږي زولانه پاتېږي
لا مې د عمر له کاتب سره حساب لرمه
ورکې شېبې مې د ځوانۍ دانه دانه پاتېږي

(c) ketabton.com: The Digital Library



څه سوې د وخت په تاریکو کې رغړېدلې اوښکې
چې خاطرې یې د زمان پر ګرېوانه پاتېږي

د جهاني د غزل شرنګ لا ختم سوی نه دی
پر پوروړو ترانو یې نذرانه پاتېږي

ویرجینیا
۱۶/۳/۲۰۰۴

(c) ketabton.com: The Digital Library



+

اوښکي مي د عمر پر ګرېوان دانه دانه راځي
شپو ته مي خوبونه لکه زلفی زولانه راځي

څه وايي د ژوند د مساپرو د قدم نښي
څوک چي پر دې توره لاره تللي دي بيا نه راځي

سترګي د سپين ږيري نکلچی له اوښکو ډکي دي
شپې ته د پرديسو اسويليو افسانه راځي

هيري د سوځلو وزرونو يې کيسې کړلې
نوی تر پانوس پوري لښکر د پروانه راځي

ځي د شيطانانو پر اوږو د محتسب کډې
نن له خراباته څخه چيغې رندانه راځي
فال مي لکه غشي د تيارې پر زړګي ورغی
ږغ مي له دښتونو د شپېلۍ او د شپانه راځي

(c) ketabton.com: The Digital Library



ځـه بـه د زلميـو هوســونو خــاطرو تــه ځــو
شـرنګ تـه د پيـالو يـې بلـه ډلـه مـستانه راځـي

ځـو بـه جهـاني لکـه پـردي لـه دې محفـل څخـه
ګـوره چـې لا څـو بـه تـر دې کـوره ميلمانـه راځـي

ويرجينيا
۱۹/۲/۲۰۰۴

(c) ketabton.com: The Digital Library



+

زه به د رویباره سره درسم که دي زړه غواړي
سل ځله به ستا د بلا سپر سم که دي زړه غواړي

تا ته به لېمه د انتظار په اوښکو سپین کړمه
سم به دي په لار کي قلندر سم که دي زړه غواړي

ته چي تصویرونه د پېزوان پر نڅولای سې
تا ته به زه هر قدم ګودر سم که دي زړه غواړي

نور به دي پانوس ته پروانه رنګه درتللای سي
زه به لکه شمع اور پر سر سم که دي زړه غواړي

ستا لاري یې ماته په لمبو کي اړولي دي
نور به د رقیب د زړه خنجر سم که دي زړه غواړي
نوم به دي جانانه افسانه د لېونو کړمه
چیغي د منصور ته به محشر سم که دي زړه غواړي

(c) ketabton.com: The Digital Library



ما د جهاني د وينو رنګ پکښي ليدلی دی
غشيو د بڼو ته به سنګر سم که دي زړه غواړي

ويرجينيا
۲۰/۳/۲۰۰۴

(c) ketabton.com: The Digital Library



+

سایې راسره تلې راڅخه پلونه پاتېدل
د هر قدم پر کږېږو مې یادونه پاتېدل

کیسې به مې تیارې رنګه د شپې پر سترګو ګرځي
ترتا پورې درتلم چې مې نکلونه پاتېدل

زما څه دي له قلم سره اشنا نوري خبري
د ژوند پر هره پاڼه مې رنګونه پاتېدل

وېشونه قسمتي وه که مې ورکې کړلې لارې
جنون راسره مل و ځنځیرونه پاتېدل

د ژوند له قافلې سره په لارکې مې یادېږي
اغزي و پېژندلي وم ګلونه پاتېدل
پوه نه سوم چې تر دې منزله چا یمه راوړی؟
خوبونه مې لیدل له تعبیرونه پاتېدل

(c) ketabton.com: The Digital Library



ژونـدی بـه جهـاني وي لا څـو ورځـي پـه سـندرو
چـــي تللـــم لـــه مطـــرب ســـره بيتونـــه پاتيـــدل

ويرجينيا
۱۷/۳/۲۰۰۴

(c) ketabton.com: The Digital Library



+

زړګيه بس که نور دي تللي ياران پاته نه دي
هغه محفل هغه مستي او رندان پاته نه دي

پر هره لوېشت يې د رقيب سترګو پيرې وهلي
هغه وعدې هغه کوڅې د جانان پاته نه دي

اوس به له چا سره سيالۍ ته د نصيب راوزو
منصوري چيغي غرغرې د ميدان پاته نه دي

دلته راغلي وه د کاڼو په حساب سرونه
جنون هغه دی زولنې د زندان پاته نه دي

که له ګرېوانه يې سکروټي اورولي نه دي
نوري په زړه کي خرخښې د اسمان پاته نه دي
زه د خوني فلک په سترګو کي اورونه وينم
پاس له نصيب سره ځولۍ د توپان پاته نه دي

(c) ketabton.com: The Digital Library



د چا تنها کو ته اغزي په لار کې نه سپرېږي
په رباتونو کې کیسې د کاروان پاته نه دي

د شپې پر سترګو جهاني افسانې مه اوروه
د شاپېریو په وطن کې دېوان پاته نه دی

ویرجینیا
۱۸/۳/۲۰۰۴

(c) ketabton.com: The Digital Library



+

بیا د سیند پر غاړه ناست یم تصویرونه جوړومه
ستا د زلفو د خیالونو ځنځیرونه جوړومه
بیا د خپل ازل په اوښکو بیا د خپل تقدیر په ساندو
د نسکوري پیالې خوب ته تعبیرونه جوړومه
د خپل زړه د عرش په کور کې کرشمې د جانان ګورم
د یاغي تندي سجدې ته محرابونه جوړومه
د رقیب نصیب له لاسه د هستۍ مځکه اغزي سوه
د خالق پر لمن ځانته خپل ملکونه جوړومه
د توبې پر کور پیره وې د زاهد مکاري سترګې
د خلوت زړې یې سوځم ګناهونه جوړومه
چېرته زه چېرته جانان دی چېرته لاري دي د وصل
زه د خپل جنون په کور کې منزلونه جوړومه
زما په ویښ قسمت کې نسته جهاني د دیدن سترګې
د خیالونو په محفل کې خپل خوبونه جوړومه
۳۱/۸/۲۰۰۳

(c) ketabton.com: The Digital Library



+

په پسرلي کې مې ماتم د خزان مه يادوه
راته پر څانګو رژيدلي ګلان مه يادوه
اوس چې د شمعې له هيبته تيارې وتښتېدې
پر تورو لارو راته تللي ياران مه يادوه
لا زنګېدلو ته لرمه مسا پر خوبونه
بيده ساحل ته مې څپې د توپان مه يادوه
زه چې د خيال په وزرونو کوه قاف ته ځمه
راته په ويښه زولنې او زندان مه يادوه
تر دې رباته مې راوړي دي نيمګړې شپې
اغزنې تندې د سبا د بيابان مه يادوه
ما يې د ستورو پر اورغوي باندې فال کتلی
د زړه يوسف ته مې کوهې د کنعان مه يادوه
يو څو نغمې لا جهاني را پارولای سمه
د اوښکو کور ته مې کوڅې د ګرېوان مه يادوه

ويرجينيا
۲۳/۳/۲۰۰۴

(c) ketabton.com: The Digital Library



+

زه د زلمیو شپو نشه یم چې مې هېره نه کې
ستا د خماري شپې پیاله یم چې مې هېره نه کې

د وزرونو په نصیب دي یم ازل لیکلې
ژوندي پانوس کې دي لمبه یم چې مې هېره نه کې

تر دې منزله د پېرېو پر اوږو راغلمه
زه د زاړه نکل کیسه یم چې مې هېره نه کې

زه دي د عمر له تنها کوڅو کېدلې یمه
ستا د خیالونو آیینه یم چې مې هېره نه کې

ستا د جنون له کاڼو اوس هم لمن ډکه وړمه
زه د آشنا سنګسار کوڅه یم چې مې هېره نه کې
د عقل دام ته چا په غلا را رسولې یمه
د لېونتوب یوه شېبه یم چې مې هېره نه کې

(c) ketabton.com: The Digital Library



په پسرلي کې نسیم نه کړمه له خوبه ویښه
نن د خزان د غېږ غونچه یم چې مې هېره نه کې

د ښکلیو ښار کې دې ګمراه د ځوانۍ ورځې نه سي
ستا د خوبونو ښایسته یم چې مې هېره نه کې

تا چې مغروره ککرۍ صنم ته نه ټیټول
یاغی تندي ته دې سجده یم چې مې هېره نه کې

جهاني خیال مې د بوډۍ په تهال کې وزنګوه
هم دې غزل هم قصیده یم چې مې هېره نه کې
۴/۷/۲۰۰۴

(c) ketabton.com: The Digital Library



+

داسي نسيم تازه ګلونه کله کله راځي
خواږه ياران ترخه جامونه کله کله راځي

موږ يې عمرونه زنګولي دي له زلفو سره
دې زولنو ته تعبيرونه کله کله راځي

راته ازل په خپل قلم پر تندي رنګ وهلی
شيخه توبې ته خلوتونه کله کله راځي

نصيب راوړي د جنون له کاڼو ډکه لمن
تر دې سنګسار پوري سرونه کله کله راځي

ما يې ليدلي د پېرېو پر ساحل خوبونه
دې سمندر ته توپانونه کله کله راځي
چې له پيغام ښخه يې وتوريږي شپې د هجر
رويباره داسي سلامونه کله کله راځي

(c) ketabton.com: The Digital Library



اوس مرغلري د ښو پر ګودر نه تميږي
د اوښكو سېل ته ګرېوانونه كله راځي

دا يوه شپه به له زلميو شپبو وتښتوو
سپيني سپوږمۍ ته ديدنونه كله راځي

زاهده نن به په خلوت كي توبې ونځوې
زموږ تر مابنامه شهبازونه كله راځي

پانوسه پرېږده جهاني چي لمبې ولوبوي
ستا تر درشله وزرونه كله راځي

ويرجينيا
۱۱/۸/۲۰۰۴

(c) ketabton.com: The Digital Library



+

چي سر پر سر مي پيالې ډکي له جانانه راځي
خدايه توبه مي پر توبه باندي پښيمانه راځي

رنځور نظر ته آيينې د سکندر مه راوله
د قدم خاوري يې د صبر تر کنعانه راځي

زه يې د زلفو له خيالونو سره شپې سپينوم
د هيلو ګور ته مي ډېوې له شبستانه راځي

تږی جنون مي د پېريو په وعدو بيدوم
چي مي نصيب ته سرابونه له اسمانه راځي

د بې هنرو پاچهي ده هنر مه ځلوئ
چي له نښان سره پيدا وه بې نښانه راځي
لا د بدريو د وطن جنازې ختمې نه دي
دې کوه قاف ته لا لښکر له ترابانه راځي

(c) ketabton.com: The Digital Library



د نن سکون به د سبا د توپانو نخښه وي
زمو ږ د بېړۍ د امن زېری له توپانه راځي

نور د خلوت په الاهو کې ریا مه زنګوه
زاهده نن دې د خرقې بوی له مغانه راځي

شیخه دا ستا له تنګ جهانه جهاني غوندې ځم
یوه شېبه مې د جنون له لامکانه راځي

ویرجینیا
۹/۵/۲۰۰۳

(c) ketabton.com: The Digital Library



# نوي او آزاد نظمونه

(c) ketabton.com: The Digital Library



## ژوند او مرګ

چې دې شاته وې پرې ایښې د زلمو کلنو ورځې
چې دې نه اورې پر ځانګو د ځوانۍ د سپرلي وریځې
چې پر مخ دې ګونجې کرښې د مرګې شاهد ښکارېږي
چې نظر دې د هینداري له تصویر څخه تورېږي
چې دې هره شپه له سترګو د لحد خوبونه پاڅي
چې دې هره ورځ په مخ کې د مرګې یادونه ناڅي
چې د خیال په سور او تال کې دې نغمه نغمه ګونګۍ سي
د ځوانۍ له شیش محله دې زلمۍ مستي پردۍ سي
د هینداری په سپین مخ کې در ښکاره ځواني بوډۍ سي
او له شپو دې مسافرې د ساقی پیالې زلمۍ سي
نه زنګېږې دې پر سترګو د ځوانۍ درانه خوبونه
نه دې خوب کې هره شپه وې نوي نوي تصویرونه
نه په خیال کې دې زاهد وي نه ریا نه خلوتونه
نه یاران وې درته پاته نه رندي نه محفلونه
نه دې هیلې کړې در مستي د پرون زاړه یادونه
نه په نوم د سباوون دې را ویښېږي مړه رګونه
نه په زړه کې دې د شونډو سور تصویر لمبه لمبه سي

(c) ketabton.com: The Digital Library



نه د ښکليو له يادونو دي زړګی تغمه تغمه سي
نه دي مينه پر چا راسي نه مين وي څوک در باندي
نه د نه راتلو له زوره په اور سوځې لاندي باندي
وايه څنګه به تېرېږي ناکراري ورځي توري
وايه څنګه سبا کېږی دا په شپو پسي شپې نوري
تر غوږونو به دي ګرځي هره ورځ د کوچ ږغونه
هره شپه به درياديږي د لحد زيمناکه خونه
ژوند به نه سي درکولای څرک د نويو اشنايانو
کال په کال به جنازې وي د خوږو زړو يارانو
نه په درد دي څوک خبر وي نه په زخم دي پوهېږي
نه زګېروی دي تر غوږونو د خواخوږو ور رسېږي
د دې عمر به څه خوند وي له دې ژونده څه جوړېږي
له دردونو سره شپې دي چي اوږدېږي لا غمېږي
مګر ژونده زړه مي غواړي چي دا شپې مي نذارنه کړم
د هستۍ په مستو ښو کي دا يو هار دانه دانه کړم
دا يو ږغ له ستوني پورته دا يوه نغمه لا سره کړم
د شهباز له ژوندۍ ژبي يوه پورته ترانه کړم
پرون هېر کړم له يادونو لکه زر کلونه شاته
نن د مرګ جنازه واخلم پر اوږو يې کړم سبا ته
چي له مرګه سره سيال دی هغه قبر د پرون دی

(c) ketabton.com: The Digital Library



چې د ژوندە سره ښايي هغه نوم د سباوون دی
زر پېږی دي ښخي سوي زر په مخ کې دي يارانو
څه دي خپله راسره وي څه يادونه د دوستانو
نه ژوندون په آيينو کې د تصوير ترجماني ده
نه له ښکليو سره مينه نه مستي ده نه ځواني ده
يو قدم دی په کاروان کې د بې حدو سفرونو
د پېړيو په کوګل کې دوې شېبې دي د کلونو
نه هستي په ژوند خبرېږي نه نيستي په مرګ مرېږي
له تياري څخه تياري ته د رڼا کاږه بارېږي

ويرجينيا
۲۴/۴/۲۰۰۴

(c) ketabton.com: The Digital Library



## زمان

دا زمان لکه برېښنا ځي او که موږ ځو په تلوار
لېونی سو مه خالقه راته وو وایه اسرار
نه جنت دی چا لیدلی نه دوږخ څوک سو ځولی
نه کوثر د چا تر شونډو نه څوک وسو په انګار
ورک داستان پټه کیسه ده نا پایانه افسانه ده
زر د ژمي شپې سوې تېری زر کلونه د بهار
هغه لمر هغه سپوږمۍ ده هغه ورځي هغه شپې دي
له هغه ستورو ښایسته ده د اسمان سینه سینګار
نه یې سر چاته معلوم دی نه په سور یې څوک
پوهېږي
ښوروي ورته سرونه په هر موړ کې صد هزار
له آدمه تر دې دمه سر پر سر پیالې تښېږي
دا خمار له نشې زېږي که نشه ده له خمار
چې د مینې نوم راغلی د بېلتون زړه ي کړلي
نه هجران له شپو وتلی نه څوک وصل سو د یار
نه په کلي د جانان کې د اغیار قدم سو ستړی
نه د ګلو له بستره زخم و تی د خار

(c) ketabton.com: The Digital Library



نه لمبې د شمعې مرې سوې نه پانوس ووت له بزمه
نه پتنې په لمبو سوړ سو نه محفل خپور سو د یار
دا کاروان به لا تر کومه سر پر سر وهي مزلونه
پای ته کله به رسېږي په اغزیو پټه لار
خبر نه دی چا راوړی د کاروان له سر منزله
ملا جانه راته وایه خلګ تا بولي هوښیار

ویرجینیا
۲۰۰۴/۴/۲۳

(c) ketabton.com: The Digital Library



## زه پخپله

زه لکــه ګــل زه لکــه خــار زه لکــه پرخــه اشــنا
خلــګ مــي وينــي زه پــه خپــل وجــود خبــر نــه يمــه

پرېږده زره وجود مي ولاړ سي د تورتم ستوني ته
ښــه چــي د بــاز پــه وزرونــو کــي شــهپر نــه يمــه

هــر څــه وړوکــی چــي مــي وينــې زه پخپلــه يمــه
د هـــر جـــوګي د منترونـــو قلنـــدر نـــه يمـــه

جام به مي تش وي لاس مي تش دی ستونی وچ دی
مـــــــــــــــــــــــــــنم
ښـه دی ملګرو پـه سراب کي چي کوثر نـه يمـه

زه لکــه شــمع د محفــل پــه ژبــه پــوه نــه ســومه
پــر تــورو شــپو بانــدی خبــر پــه خپــل اثــر نــه يمــه
لکــه قــدم پــر ورکــه لار د منــزل نــښي لــيکم
پــه ړنــدو ســترګو کــاروانونو تــه رهبــر نــه يمــه

(c) ketabton.com: The Digital Library



زه لکــه زخــم لــه رنځونــو ســره شــپې کــړوم
زه لکـه درد هــسې لــه زړه څخــه بهــر نــه يمــه

نــه لکـه سـيوری کلـه لـوی کلـه وړوکـی سـمه
زه خپــل وجـود يمـه د لمـر د نـور نظـر نـه يمـه

ويرجنيا
۱/۵/۲۰۰۲

(c) ketabton.com: The Digital Library



## زه په خپله لمبه پايم

زه د غم په شپه پيدا يم خدايه مه وژنې غمونه
زه د عمر بند بوان يم ته مي لنډ کې دا کلونه
چي دنيا ته يم راغلی په هيڅ نه يم پوهېدلی
لکه خوب د سرگردان يم رانه ورک دي تعبيرونه
نه سفر مي په اختيار دی نه منزل را معلومېږي
کښېوتلی په کاروان يم نابلده رباتونه
نه د ورځي ځرک لګېږي نه ساحل راته ښکارېږي
را تېر سوی تر توپان يم لا په مخ کي مي موجونه
نه په ژبه يې پوهېږم نه په لار د همسفرو
سره ځو پر يوه لوري سره بېل مو هدفونه
له محفل سره خندېږم په زړه لپي لپي وينې
د غاټول په مذهب راغلم پر سينه باندي داغونه
زه نه يار يم نه اغيار يم نه د چا سره پر لار يم
نه خبر په خپل رفتار يم زما تر شا پاتېږي پلونه
زه په خپله لمبه پايم لکه شمع په پانوس کي
که مي غواړې په محفل کي چي مي مړه نه کې اورونه
له ښاديه غم پيدا دی که له غمه ښادي زيږي

(c) ketabton.com: The Digital Library



سرګردان پکښې لقمان دی له ما مه غواړه رازونه
چې يې ږغ نغمه نغمه وپه ټولۍ کې د يارانو
نن په ساندو کې يادېږي په نازېږي لحدونه
نه پرون بيرته ستنېږي نه سبا چاته ښکارېږي
نه له نن سره جوړېږي اميدونه هوسونه
له ازله تر ابده زولنې شرنګوي سيوری
نا اشنا يې دي ګامونه نا پيدا يې ځنځيرونه
جهاني څوک به پوښتمه د قلم له ګونګۍ ژبې
پيدا کړی يې باغوان يم نه اغزي ستهٔ نه ګلونه

ويرجينيا
۱۴/۳/۲۰۰۴

(c) ketabton.com: The Digital Library



## زه او زما

چې سو فارغه له کارو د جهان
خداي د ملکي په څېر جوړ کړ انسان
وروسته يې خپله څېره ورکړه ورته
او لا يې خپل روح پکښې پوه کړ يزدان
د هغه روح په درناوي ملکي
سر پر سجده سولې پر مځکه آسمان
آدم يې نوم ورباندي کښېښود خالق
د جنتونو نعمتونو سلطان
چې دی رهي سو خالق و مسېدی
چې څو مره ښکلی دی پر لاري روان
ويل د مځکي او د عرش ملکو
تري اخيستلای سئ اوس خپل امتحان
چې په اسمان کي لمر له سترګو سو پټ
تياري له ستوني کړله تېره نړۍ
د آدم سترګي سوې له خوبه درنې
شيطان را واخيستلې خپلي کړۍ
د زه او زما په نوم يې جوړي کړلې

(c) ketabton.com: The Digital Library



څــو د لمبــو څـــه د ســـکروټو بېـــړۍ
زړونـــو ارواح تـــه يـــې ورواچـــولې
لـــه دوده جــوړې د تيـــارو هتکـــړې

قابيـــل ســبا تـــه د شـــيطان پـــه لمـــسه
سـره کـړل لاسـونه د خپـل وروړ پـه وينـو
لـــه هغـــې ورځـــې د آدم د بچـــو
سـور دي ټـاټوبي رنـګ دي کـور پـه وينـو
چـي لا تـر څـو بـه وي د وينـو ويـالې
چـي لا بـه څـو رنګېـږي نـور پـه وينـو

چـــي يـــې وهلـــی د انـــسان دی قلـــم
حـــق پـــه ازل کـــي دي ويلـــي ريـــشتيا
چـي مـي اشـرف د مخلوقـاتو کـی جـوړ
تـر ده بـه ټيـټ نـه وي پيـدا پـه دنيـا
شـيطان يـې ځالـه ده پـه روح کـي کـړې
پـه زړه کـي زه پـر شـونډو ذکـر زمـا
او لا بـــه زور اخلـــي لمبـــې د جنـــون
لا بـــه زلمـــۍ د زه او زمـــا وي لـــيلا
څنګـــه بـــه ســـم ســـي د ازل بنـــدېوان

(c) ketabton.com: The Digital Library



چې يې په وينو کې اخښلې خطا
چې له قلمه غلطي سوې ده
که شيطان لارې کړې بدلې د چا
چې سو ملګری د ازل په سهار
دغه تور مخی د آدم او حوا
او لا تر ننه هنګامې د جنون
لمبې کړلې په رتيارې او رڼا

ويرجينيا
۲۹/۶/۲۰۰۴

(c) ketabton.com: The Digital Library



## دا ته یې که خیالونه

دا تــه راتــه راتلــې کــه دی خیالونــه را لېــږل
پــر زړه بانــدي مــي يــو پــه يــو يادونــه اورېــدل

دا تــه يــې پــه ګلونــو کــي قــدم قــدم روانــه
د وړانګــو قــافلې درســره درومــي لــه اسـمانه
مغــروره لکــه بــازيــې بــې خبــره لــه جهانــه
د زړونــو پــه ښــکارونو دي ســره کړي دي منګــل
پــر زړه بانــدي مــي يــو پــه يــو يادونــه اورېــدل

دا ییــا د ســمندر پرغــاړه ناســت يــو لاس ترغــاړه
د خیــال پــه خزانــو کــي پــاچهي کــوو مــوږ دواړه
پیــالې مــو دي پــه لاس کــي د رقیب خونه ويجاړه
را خپور دي پر تندي وي له وريښمو جوړ اوربل
پــر زړه بانــدي مــي يــو پــه يــو يادونــه اورېــدل

دا تــه يــې پــه ژړا زه دي ورو ورو پخــلا كومــه
تــه سترګګي کې راپورتـه زه دي اوښکي پاکومه

(c) ketabton.com: The Digital Library



د نـــاز پــــه ســـو ګندونو دي ســـلګۍ کـرا رومـــه
پـه سرو سترګو موسکۍ سې درنـه هېر سي څـه
ویـــــــــــــــــــــــــــــــــــــل
پــر زړه بانــدي مــي یــو پــه یــو یادونــه اوریــدل

دا تـــه یـــې رالیږلـــي دي لـــه لیـــري ســـلامونه
لانده دي پـه سرو اوښکو دي د مینی پیغامونـه
نیمګړي دي پرې ایښې دي د نیمو شپو نکلونـه
هـر لیـک دي راتـه وایـی چـي راځـي راپـسي بـل
پــر زړه بانــدي مــي یــو پــه یــو یادونــه اوریــدل

لــه مخــامخ کړکیــه را لویــدلي د لمــر وړانګــي
بیــا نــوی پــسرلی دی غوړیــدلي دي ګلڅــانګي
لاړونــه د ګلونــو دي پــه تانــدو لــښتو زانګــي
تنهــا راتـــه راپاتـــه دی د تـــریخ ژونـــدون مـــزل
پــر زړه بانــدي مــي یــو پــه یــو یادونــه اوریــدل

نـه لیـک سته نـه رویبـار د چا پیغـام راتـه راوړی
نــه هیلــي د سبا مــي د بیلتـون مـخ دی تـور کـړی
پـر کړوپـه مـلا مـي وړمـه د وصـال د وعـدې مـړی

(c) ketabton.com: The Digital Library



یا نن یا به سبا وي د وروستۍ شپې یرغل
پر زړه باندي مي یو په یو یادونه اوربدل

د هغه سیند پر غاړه چي یادونه دي کرلي
زر نوري افسانې دي غوړېدلي زمولېدلي
زر ځله دي سپوږمیو باندي وړانګي اورولي
څوک رنګ و له مستیه چا په سرو سترګو ژړل
پر زړه باندي مي یو په یو یادونه اوربدل

هر وصل ته بېلتون دی زه به څه ګیله کومه
لا زه یمه نېکمرغه چي دي نوم پر شونډو وړمه
په زړه کي د خیالونو تاج محل درجوړومه
مرګ داسي پهلوان دی هیڅوک نه پرېږدي اتل
پر زړه باندي مي یو په یو یادونه اوربدل

دا ته راته راتلې که دي خیالونه راالېږل
پر زړه باندي مي یو په یو یادونه اوربدل

ویرجینیا
۲۰۰۴/۱۱/۲۳

(c) ketabton.com: The Digital Library



## د اورغوي خطونه

ما په خدای قسم درکړی نجلۍ وایه یار دي څوک دی
ته د چا له میني سوځې خپل دي څوک اغیار دي څوک
دی
دا پر مخ چي دي را توی سي سپیني اوښکي مرغلري
د ځـوانۍ لـه مـالګي جـوړي دا خـوږې لـه شـکري
دا چی ژاړې په خندا کي چي موسکۍ سې په ژړا کي
د زلمیـو ینـو زور دی کـه جنـون د وینـو تـا کـي
ستا هـم ورځـي لېـونۍ دي لـه تـا هـم تـښتي خوبونـه
تـه هـم سـره لکـه غـاټول یـې پـر زړګـي لـرې زخمونـه
د غـوټۍ پـه څېر نازکي خدای که پوه سم چی د چا یې
تـه مینـه یـې کـه نـه یـې سـر تـر نوکـه معمـی یـې
هـر ګـړی مـی د دردونـو د زړګـي پـر کلـي شـپه وي
هـره شـپه د بېلتـون وېـره د ځـوانۍ د خـوب نـشه وي
تـا تـه هـم کلـه یـادېږي د اغـزو پـر سـر خوبونـه
لېونتوب دي مېلمه سوی ورځي شپې میاشتي کلونه
ښکلي دومره خو مي پوه که چی مینه پر چا نه یې
تـش خوبونـه خو مي خپـل دي کـه پـه برخـه زما نـه یـې

(c) ketabton.com: The Digital Library



چې د زړه پر مرمر جوړ کړم ستا لوېدلي تصويرونه
چې په وينو مې اوبه کړم لېوني تږي خوبونه
چې له خياله دې ژوندي کړم تصوير کړې اندامونه
چې سجدې ته ازل راوړم په تندي کې محرابونه
چې دې مينه قواله کړم د قسمت په کتابو کې
ستا د اوښکو تندې راوړم د فالونو په لاسو کې
بيا به نه وايې چې هېر سول د خوبونو تعبيرونه
د مرمرو پر اورغوي د ازل کښلي خطونه

ويرجينيا
۱۱/۱۲/۲۰۰۲

(c) ketabton.com: The Digital Library



د خیالونو باران

لکه باران د شګوفې داسې تازه لګېږې
ښایستې څنګه مې پر سترګو باندې ښه لګېږې

یا خو هېنداره دروغ وایي لا ځواني پاته ده
لا د ځوانۍ په زکندن کې زندګي پاته ده
لا مې د بنګو په پیاله کې هوښیاري پاته ده
چې پر نظر نظر خماره او نشه لګېږې
ښایستې څنګه مې پر سترګو باندې ښه لګېږې

ښکلي یرغل دې له پخوا زما پر خوبو کړی دی
څه تور جادو دې زما په ورځو زما په شپو کړی
دی
دا څه منتر دې زما د اوښکو په دانو کړی دی
چې مې پر زړه کله مرهم کله لشه لګېږې
ښایستې څنګه مې پر سترګو باندې ښه لګېږې

ښکلي یو ازي پر تا نه یم پر ښکلا مین یم
قسم په خدای دی که پوهېږم چې پر چا مین یم

(c) ketabton.com: The Digital Library



کله پخپله پر جنون کله لیلا مین یم
کله نسیم د سباوون کله لمبه لګېږي
ښایستې څنګه مې پر سترګو باندې ښه لګېږي

کله یوازې ستا ښکلا په ټول جهان کې وینم
کله دې سترګې په هر ستوري د اسمان کې وینم
ذره ذره دې په عالم کې هم په ځان کې وینم
ته لکه غشی د ازل سم پر سینه لګېږي
ښایستې څنګه مې پر سترګو باندې ښه لګېږي

کله دې اور م په کېږدۍ کې له شپېلیو سره
کله دې وینم په سپوږمۍ کې له پاولیو سره
د اسمانو له فرشتو له شاپېریو سره
یوازې ته مې پر تندي لکه سجده لګېږي
ښایستې څنګه مې پر سترګو باندې ښه لګېږي

سم دې له خیاله سره بزم د غزلو راځي
رنګ ته دې شور د تصویرونو د ایستلو راځي
زړه ته شکرې د توبې د ماتولو راځي
کله صنم کله مغان کله کعبه لګېږي

(c) ketabton.com: The Digital Library



ښايستې څنګه مي پر سترګو باندي ښه لګېږې

ته لکه شور د مستي زرکي په صحرا کي ښه يې
ته لکه ستوری د صبا شپه د بيديا کي ښه يې
ته د پېرۍ توبه شکنه په مينا کي ښه يې
ته لکه زېری د ژوندون دا سي پر زړه لګېږې
ښايستې څنګه مي پر سترګو باندي ښه لګېږې

ته لکه اوښکه تر ښهو مي بې ګودره راځې
د زړه تر ښاره بې آوازه بې خبره راځې
لکه ښايسته غزل تر خياله د شاعره راځې
د زړه محراب کي مي کافري بتخانه لګېږې
ښايستې څنګه مي پر سترګو باندي ښه لګېږې

په هر کاروان کي له دې سيوری سره پلونه وينم
له افسانو دي زنګېدلي شپې کلونه وينم
له تا ښايسته د جهاني خواږه شعرونه وينم
لکه مستي لکه شراب لکه پياله لګېږې
ښايستې څنګه مي پر سترګو باندي ښه لګېږې
ويرجينيا

(c) ketabton.com: The Digital Library



۲۲/۳/۲۰۰۳

(c) ketabton.com: The Digital Library



## د اوښکو سفر

ما د ځوانۍ ما د مستۍ په بیه
ما د هستۍ په بیه
د ماشومتوب د طلایي ورځو په بیه
اوښکې واخیستلې
څومره چلبازه سوداګر دی آسمان
زما یې د ژوند خمیر په اوښکو کاوه
ما ته مې ژوند ما ته ځوانۍ ژړله
زما زلمیتوب ما ته مستۍ ژړله
په هر منزل کې مې هستۍ ژړله
او ده په ویره خوله خندله راته
ویل یې لنډې د خندا ورځې دي
او نا پایانه دی د اوښکو سفر
ویل یې ژوند مې ابدي در کړی
عمر مې ټوله جنتي درکړی
قدم قدم مې کوثري درکړی
ستا په نیستۍ کې مې هستي وکړل
ستا مې په وینو کې مستي وکړل

(c) ketabton.com: The Digital Library



تا ته به لاړ د مرغلرو درکم
زه به خرمن د جواهرو درکم
آب حیات به دي ځوانۍ ته د بڅرو درکم
او ستا د اوښکو له تصویره به هستي څڅوم
ستا له آوازه به مستي ویښوم
ستا له شپیلیو به ځواني پاڅوم
خو ته ورځه اوښکي نیمګړي نه کړ
زه له ځوانۍ له ماشومتوب زه له هستیو څخه
د زلمیتوب له بد مستیو څخه
د خوب او خیال پر نیلي سپور تېر سو مه
ما ویل ځم په نا پایانه سفر
ما له سپین ږیري سوداګر سره سودا کړېده
پر ما یې لاړ د مرغلرو دی ارزان پلورلی
پر ما خرمن د جواهرو دی اسمان پلورلی
آب حیات یې یو په سله په تاوان پلورلی
ځم چي بڅري د حیات له اوبو وپاڅوم
خو چي له ښاره د هستۍ وتلم
چي زه منزل ته د نیستۍ ورتللم
چي مي په اوښکو د سلګیو سفر ولمباوه
چي مي په وینو د اغزیو ګودر ورنګاوه

(c) ketabton.com: The Digital Library



چي ناخبر مي نيلی پر هستۍ وځغلاوه
هغه چلبازه سوداګر په کټ کټ وخندله
او زه د اوښکو په ګامونو روان
زه د خيالونو له سفره ستومان
لا پورو ړی وم ځوانۍ د اسمان
د ژوند وروستي پړاو ته ورسېدم
ما يې نه لاړ د مرغلرو وليد
نه مي خرمن د جواهرو وليد
او نه مي تنده د حيات په اوبو ماته سوله

کابل انټرکانټيننټال
۵/۶/۲۰۰۲

(c) ketabton.com: The Digital Library



## د شونډو تصوير

زه د رود پرغاړه تلم را یادېدلې
هغه شونډې چې وعدې به یې کولې
هغه شونډې چې د ګل په شانې سرې وې
چې شېرینې د سبا باندې وعدې وې
د ګلاب د ګل تر پاڼو وې نازکې
چې به تل باندې خپرې خوږې پلمې وې
هغه شونډې دې نن هېرې له کلونو
پردې، سوې له نخرو دې له نازونو
نه وعدې سې نه پلمې پر ګرځېدلاى
نه غونچې د ګلو ځانته سې بللاى
نه موسکا یې له سینو سې زړونه کښلاى
نه خندا یې نوې هیلې سې سپړلاى
هغه شونډې دې له خاورو سره تللې
خاطرې یې له سینو څخه وتلې
د زلمیو له کیسو دې هېرې سوې
لکه نه وې چې دنیا لره راغلې
د مین سره نور نه کوې قولونه

(c) ketabton.com: The Digital Library



اوس يې نه ښکاري د رود پرغاړه پلونه
اوس د سيند پر غاړه نوري ښکلي نجوني
له ساحل سره نژدې د کلي نجوني
زړونه کاږي د زلمو په سرو منګولو
په نازونو کرشمو منلي نجوني
د زلميو زړونو نوي افسانې دي
اوس پر نورو شونډو نوي ترانې دي
دا يو زه يم چي مي ښکلې را يادېږي
د ښکالو بړغ مي غوږونو ته رسېږي
وايم اوس به ژړي پاڼي کړي پايمالي
لکه لښته پر نرۍ ملا به غبرګېږي
پر نرۍ شونډو به نوي کړي قولونه
رغوي به مي د زړه زاړه زخمونه
ځان پخپله په خيالونو غولومه
جوړوم د رود پر غاړه تصويرونه
زه له نورو سورکو شونډو په زړه سوړيم
نويو ښکليو لره جوړ نه يمه زوړيم

ويرجينيا
۱٦/۳/۲۰۰۴

(c) ketabton.com: The Digital Library



## د ایمان سرحد

زه پوهېدم چي یوه شپه به مي په غېږ کي نیسې
ما دي د دغي شپې خوبونه لیدل
ته به مي شونډي ښکلوې زه به دي نه ښکلوم
ته به مي ځان ته کشوې زه به دي نه کشوم
ته به یاغي یې له ګناه او له عالمه څخه
ته به بېغمه یې د ژوند له هره غمه څخه
زه به بندي د خپل ایمان په زولنو کي یمه
زه زولانه به د پرهېز په اندېښنو کي یمه
زه به لا ورک د خیالي لارو په تیارو کي یمه
لاس به مي غاړي ته در تللای نه سي
سترګي به مخامخ کتلای نه سي
شونډي به شونډي مچولای نه سي
خو له ګناه به مي ایمان ایسارولای نه سم
لاس به دي غاړي څخه کښلای نه سم
له ګرمو شونډو به دي شونډي خپلولای نه سم
نازک زړګی به دي ټوپونه وهي
د زړه په ژبه به پوهېږو سره

(c) ketabton.com: The Digital Library



کرار کرار به نیژدې کیږو سره
زړه به مې اوري ستا د زړه ږغونه
د ګناهونو به سستیږي ملونه
له ټینګ ایمانه به سي مات بندونه
د پرهېزونو مقدس خطونه
ټول به رشتیا سي شیطاني خوبونه
زه به اوښتی یم په لڅو سترګو
د خپل ایمان له سرحدونو څخه

ویرجینیا
۲۷/۱۲/۲۰۰۲

(c) ketabton.com: The Digital Library



## که ته شهید نه وای

شهیده نجوني دي زیارت ته درځي
شهیده سر ته دي جنډۍ ریږي
څوک دي خوبونه په جنت کي ګوري
چا ته دي نذر د ځوانۍ رسېږي
ښایستې د کلي چټې پېغلي نجوني
درته ګلونه امېلونه راوړي
د کونډو ورارو د سلګیو کور یې
سترې بوډۍ درته نذرونه راوړي
لا دي د کلي د زلمو په شپه کي
کیسې د غرونو د جنګونو کیږي
لا یې دودونه د باروتو په یاد
لا دي سندري په نامه جوړېږي
نوم دي د کلي د پېغلوټو سره
کیسې دي توري اورېدې شپې سپینوي
هره لنډۍ دي له نامه ښایسته ده
هره سندره دي اتڼ مستوي
نوم دي په کلیو کي پر شونډو ګرځي

(c) ketabton.com: The Digital Library



تو ده کیسه دي په کیږدیو کي ده
شپانه په د ښته کي ستا نکل کوي
نغمه یې مسته په شپیلیو کي ده
وایي رستم وې د میدان د ورځو
وایي د پړانګ په دود حملې دي کړلې
زړونه دي کښله د غلیم له سینو
وایي د باز په شان غوټې دي کړلې
ستا له سنګره چي ګولۍ خوځېده
هم پر سرونو هم پر زړو لګېده
چي ستا په جنګ به درو تلې ټولۍ
د عزرائیل ورته پلمه جوړېده
چي پر غلیم به د یرغل شېبه وه
ته به سردار وې د غازیانو د ټول
په الواتو تر سنګرونو تللې
لکه پاچا وې د بازانو د ټول
خور دي په سرو اوښکو کیسه ګډول
ویل یې ورور مي چا په شپه کي و ویشت
په سرو ګولیو یې سینه غلبېل وه
هم یې پر سر هم په سینه کي و ویشت
جشنونه جوړ کړل د دښمن عسکرو

(c) ketabton.com: The Digital Library



ختم سو ستا د یرغلونو داستان
د مړه زمري په څېر بې واکه پروت وې
په وینو لژند د برې په ارمان
څو ورځې وروسته بل زړه ور قومندان
سکنی ورور دې د میدان پهلوان
چې یې له ډزو رپېده زړونه
چې له غړومبې یې تښتېده زمریان
جنګ ته رهي سو له غازیانو سره
ستا د لښکرو د ځوانانو سره
سپه سالار سو میراثي قهرمان
مخکې رهي سو له زلمیانو سره
د غلیمانو یې کړه مځکه تبۍ
د خپلو کلي یې لمبه کړه الوۍ
ماته یې ګډه کړه په پوځ د دښمن
پروران وطن یې اوس رپېږي جنډۍ
ستا ښایسته کونډه یې ځان ته وکړه
څو یې لا نوري په نکاح کړې نجونې
نه یې بګړۍ کې شمله پرېښوده
نه پر سرونو سپین او تور پوړنې
زخمي ښارونه دړې وړې پراته

(c) ketabton.com: The Digital Library



چي قوماندان پر تېر سو اور پاته سو
ځي بې هدفه لا لهانده کېږي
تشي جونګړي کلي کور پاته سو
چېري چي ولاړې د غازيانو ټولۍ
هلته يې وکرله سره اورونه
نه يې زلمی نه يې بوډا پرېښودی
نه يې پيغلوټې د ناموس پر خونه
که ته شهيد نه وای تا څه کوله
ته به هم مل وای د غازيانو سره ؟
تا هم راوړلې د سرو وينو ځولۍ ؟
ته به هم تلای د دې خونيانو سره ؟
ښه دی شهيده په لحد کي ښه يې
چي پر سره قبر دي رېږدی جنډۍ
اوس به له تا سره هم ګډې تللای
د دې قاتلو لوټمارانو غدۍ
ستا له نامه سره به نه راتللای
په شنو دښتونو کي نغمې د شپېلۍ
خو کشکي ورور درڅخه نه وای ورې
شهيده ستا د ارمانونو ډولۍ
کشکي دي نه وي د غازي په کور کي

(c) ketabton.com: The Digital Library



د سرو خپرو ښایسته ناوکی

(c) ketabton.com: The Digital Library



## هسته نېستي

زه په شپه کي د تیارې پر اوږو راغلم
بې آوازه د خوبونو په ګامونو
نه غوږونه مي له رڼغ سره آشنا سول
نه مي ښني چا لیدلي دي د پلونو
د شبنم په څېر د لمر سره پناه سوم
له نامه سره مي تن زرې زرې سو
آیینه مي سوه له ځانه سره ورکه
له نېستۍ مي نوم ښاغلی د شغلې سو
نه د نور نه د تیارې په مذهب پوه سوم
نه ملګری مي آواز د قافلې سو
لکه اوښکه د باڼو پر ګودر راغلم
څاڅکي تن مي نیمه خوا شومه د شپې سو
چي منلی نه زمان او نه مکان یم
زه به ولي پوروړی د آسمان یم
نه په لوري نه منزل یم پوهېدلی
لکه ژرنده په خپل ځان کي سرګردان یم
څه منت را باندی پاته د قلم دی

(c) ketabton.com: The Digital Library



که ازل یم که اجل یمه د ځان یم
ګوره چا پـه دې نامه یم نومولی
کم ازل تر دې ګرېوان یم را ایستلی
بې اختیاره یې را کړي څو شېبې دي
د قلم جبر پـه ژوند یمه منلی
لکه نه وم یوه ورځ به داسې نه یم
نه تیارو ته نه شغلو ته بـه پـه زړه یم

ویرجینیا
۴/۶/۲۰۰۴

(c) ketabton.com: The Digital Library



## هغه شاعر مړ دی

هغه شاعر چي ستا د دوو سترګو ښایستو مین و
هغه چي هم دي د موسکا هم او ښکو سرو مین و
چي کړی، ورځ دي لکه سیوری ګام په ګام ملګری
ستا د وجود ستا د تصویر او د خیالو مین و
زخمي زخمي به ستا تر سر بلا ګردان ګرځېدی
هم دي پر ګل هم دي پر پاڼو هم اغزو مین و
چي خپل نصیب یې ستا د حسن په قلم وهلی
ستا په اغزنو اندیښنو یې و قسمت لیکلی
هغه چي تېر یې تر خپل ځان او ټول جهان بللې
هغه چي توریې ستا د میني په ازل منلې
نور به یې پل ستا په کوڅو کي څوک لیدلای نه سي
څوک به یې ستا په نامه چیغي اورېدلای نه سي
د غزل سور به یې شهباز را ویښولای نه سي
د نظم رنګ به یې سورونه شرنګولای نه سي
له ګودرونو د کیږدیو تر ماښامه پوری
نغمه نغمه به دي پر شونډو ګرځېدلای نه سي
هغه د تل د پاره ستا له څنګه کوچ کړی دی

(c) ketabton.com: The Digital Library



نور دي خوبونه په پيزوان کي زنګولای نه سي
هغه شاعر ستا له خيالونو سترګي پټې کړلې
اوس دي په لاره کي لېمه درته کړلای نه سي
اوس به دي څوک د زړه په کور کي تصويرونه کړي
اوس به دي څوک په تصويرونو کي رنګونه کړي
اوس به دي څوک د محفل شمع په وزر تودوي
څوک به پټې غوندي پر ځان ګونګي داغونه کړي
څوک به شيرين کي ستا نکلونه د تندي په وينو
اوس به دي څوک په افسانو کي کلنګونه کړي
اوس به د چا هنر در اړوي نظر د جهان
اوس به د چا له چيغو ولړزيږي مځکه اسمان
اوس به د چا له سترګو تور وخوري منتر د رقيب
د چا لېمه به کي خطا د سپېلنيو ايمان
هغه شاعر ستا له محفله وچي شونډي ستون سو
نور يې د خضر ترکوثره اثر نه رسېږي
د بوډۍ ټال ته دي يو رنګ ور خېژولای نه سي
ستا په تابلو کي يې بې رنګه جادو نه چلېږي
اوس يې ګونګۍ ده تر قيامته د زخمونو ژبه
د فريادونو له پايکوبه يې څوک نه بېرېږي
هغه شاعر په زکندن کي اوښکي وګنډلې

(c) ketabton.com: The Digital Library



تــه يــې د مينــی د خــالق پــر لمــن وســپارلې
د حــال پــه ژبــه يــې څــو ځلــه دا پوښــتنه وکــړه
څنګــه يــې تــوري ورځــي خپــل پــر ازل ومنلــې؟

ويرجينيا
۱۵/۱۱/۲۰۰۲

(c) ketabton.com: The Digital Library



## ارغوان

دارغوان له سرو ګلونو سره مينه لرم
زه چي سره ګل د ارغوان ته ګورم
په هره پاڼه کي يې ځان وينمه
لکه ښاخلې چي يې زما وينه لري
لا ارغوان چي زما په وينو کي وي
زما په رګو کي ارغوان بهيږي
لکه چي زړه مي وي له ده سره پيوند وهلی
لکه نفس چي مي له ده سره وي ژوند منلی
دی زما په ساه ژوندی دی
دی زما په وينه پايي
د ده له پاڼو سره
دا زما رګونه ښايي
روح مي د ده له ميني
ناځي سندري وايي
چي ارغوان ته ګورم
په هره پاڼه کي يې ځان وينمه
کله مي ځان کله جانان وينمه

(c) ketabton.com: The Digital Library



غونچه غونچه وينم ګړېږي راته
ښاخله ښاخله ګورم نڅېږي راته
د ارغوان د سرو ګلونو سره مينه لرم
د ارغوان په سرو ګلونو کي مې وينه لرم
زه پر سره ګل د ارغوان مين يم
ما يې د سرو پاڼو تر سيوري لاندي
د سرو شرابو له جامونو سره
له ډکو ډکو ګيلاسونو سره
نيم له يارانو نيم له خپلو غزلونو سره
پر محتسب او پر زاهد خندلي
وچي رېښې مي د تقوا سوځلي
شونډي مي غبرګي د توبې ګنډلي
هيلي مي ټولي د کوثر وژلي
اوس مي شېبه شېبه ياديږي راته
اوس د ځوانيو شپې ژړېږي راته
ما يې د سرو پاڼو ترسيور لاندي
د سرو شرابو په مستي کي ځواني ورکه کړله
اوس مي په ورکه پسي
د لا لهاندو مرغکيو په څېر
کله ښاخلې کله ريښې د ارغوان لټوم

(c) ketabton.com: The Digital Library



ویرجینیا
۴/۳/۲۰۰۴

(c) ketabton.com: The Digital Library



## د ازل بندیوان

د پسرلي یوه ښایسته سهار کي
له شنه آسمانه پلوشې را اوري
زه په کوټه کي یم فکرونو وړی
پر کتابونو د لمر وړانګي ښوري
د کړکۍ شاته مي له ونو څخه
د مرغکیو آوازونه راځي
راته د تېر پسرلي یاد راولي
راته د تېر عمر خیالونه راځي
پر خپلو سپینو ویښتو لاس تېروم
زړه ته یو یو زلمي کلونه راځي
نامرادي ورځي مي پر زړه را اوري
لکه تیاره کي چي بړغونه راځي
ګوره چي څو پسرلي مخکي دلته
پر شنو ښاخونو مرغکۍ ناسته وه
لکه له قافه راوتلې پري
په ځان غره لکه بدرۍ ناسته وه
د فرشتو د نور له ګوټو جوړه

(c) ketabton.com: The Digital Library



په رنګ رنګينه ناوکۍ ناسته وه
پر شنو ښاخلو يې ترانې اوډلې
پر سرو ګلونو يې نغمې شيندلې
د حال په ژبه يې د لارې کيسې
دانه دانه راته په خوله پېيلې
څه د زړې ځالګۍ نکل په خوله
څه يې د نوي کور کيسې کولې
زه په هغه توره کوټه کې ناست يم
زه له هغې کړکۍ برګونه وينم
هغه د سرو ګلونو تاندې لښتې
هغه د ګلو امېلونه وينم
د کړکۍ شاته پسرلی تېرېږي
د مرغکيو کاروانونه وينم
په هر کاروان کې د مرګي هنګامه
د خزانونو يرغلونه وينم
هغه مرغۍ چې يې نغمې کړلې
چې ترانې چې يې کيسې پېيلې
ورک به يې چېرې وي وروستي بږغونه
پر کوم ولات به وي خزان وهلې
بل پسرلي به وي هم ځای ورکړی

(c) ketabton.com: The Digital Library



نوي ځالۍ ته به وي هم راغلې
که به منګولو د خزان نيولې
يا به ژلۍ د پسرلي وژلې
اوس له هغې نغمې کلونه تېر دي
اوس پر هغې شېبې عمرونه تېر دي
پسرلي ښخ سول د خزان پر لمن
پر لحدونو يې وختونه تېر دي
زما د کړکۍ شاته تېرېږۍ زمان؟
که زه هم مل يم د همدغه کاروان
نه مي خپل سيوری نه مي پل وليدی
نه په دې لار کي چا ليدلی روان
چا به د عمر قافله بللې
نه يې هی هی نه يې ښکارېږي ساروان
چي لا به څو نه برېښنا و پرکېږي
چي لا به څونه وغړومبېږي آسمان
څو مره ګلونه به لا و وينمه
څونه به وينم لا د پرخي باران
څونه به واورمه اشنا ږغونه
څونه به وناڅي بلبل ته ګلان
څومره به ياد کم له زلميو سره

(c) ketabton.com: The Digital Library



د ځوانۍ خوب د مستۍ تللی داستان
چي لا به څو نه پسرلي وشمېرم
لا څه بادونه به راځي د خزان
لکه چي ماته رایادېږي تللي
ما به هم یاد کي پاته سوي یاران
خو دغه سر به راته نه سي معلوم
دا حقیقت به راته نه سي عیان
چي په لحد کي به بندي اوسېږم
که په ژوندون یم د ازل بندیوان
راته ښکارېږي چي بندي پیدا دی
د مور له غېږي تر قیامته انسان

ویرجینیا – ۱۰/۵/۲۰۰۴

(c) ketabton.com: The Digital Library



## وراني جنډې

څـو کلونـه دي تېـر سـوي ختـم سـوي دي جنګونـه
اوس نه بوی سته د باروتو نه غړومبېږي لـوي توپونه

نـه سـکروټې را اورېـږي نـه پـه قـار دي آسـمانونه
نـه ګـولۍ اوري پـر کليـو نـه تـر هـسکه ځـي دودونـه

نـه د ټانـک لـه پـښو لړزېـږي سـړکونه او کورونـه
نـه د تـوپ تـر خـولې راوزي سره د اوسـپني اورونـه

نه ماشومي سترګي ژاړي نه ورک سوي دي پلرونه
نـه پـه کليـو کـي سپين ږيـري ښـخوي زلمـي سرونه

نـه لمبـې پـر پولـو ګرځـي نـه بمونـو سـوځولي
نـه پلټنـې د ماشـومو سـرو مرميـو ډاروليـ
نـه د ورارو نـه د کونډو تـر اسمانه ځـي چيغـاري
نـه ملکـي پـه سـرو سترګو رالېـږي ورتـه کوکـاري

(c) ketabton.com: The Digital Library



نه ناویاني ځي سر توري نه ښایستې له بامو غورځي
نه توپک سته په اوږو کي نه قاتلي سترګي کړځي

نه په غلا دي څوک راغلی پر اوږو د سرو لښکرو
نه ښایسته کابل دوږخ دی له وسلو د زورورو

اوس د جنګ له کلو پاته لویي لویي هدیرې دي
ځیني جوړي پر غونډیو څه هوارو کي پرتې دي

پر چا سرې جنډۍ رپیږي پر چا توري دي ولاړي
نه کیسې یې چا ته یاد دي نه په ویاړي نه پر ژاړي

نه په زړه یې چا ته قبر نه یې نوم چا ته یادیږي
په دعا یې وي لاس پورته مسافر چي ترې تیریږي

تر دې هري جنډۍ لاندي سل او زر ښخ دي خوبونه
هر یوه ورسره وړي په زړګونو ارمانونه

له چا پاته سولې کونډي پر چا بوري سولې میندي
چا پرې ایښي یتیمان دي پر چا وکړېدي خویندي

(c) ketabton.com: The Digital Library



پـــر قبرونـــو يـــې جـــوړېږي کلـــه اتڼونـــه
هـم زلمـي ورتـه راوزي هـم سـرناوي هـم ډولونـه

جنـرالان پکـښې تېرېـږي ورسره وي مـست آسـونه
ترانـــې د آزادۍ وي جـــوړوي پکـــښې جـــشنونه

دا د دوی د وينـو زور دی ډک جامونـه چـي تـشېږي
دا د دوی د مـستۍ شـور دی اتڼونـه چـي مـستېږي

دا د دوی پـه نـوم جـوړيږي لـوی نومونـه منـصبونه
آيينې يې خلګو غلا کړې پکښې ښيي خپل مخونه

دا د وراني جنډۍ زور دی چي تـرې جوړ قهرمانان دي
شخ برېتونه غـوړ مخونه هم شهيد او هم غازيان دي

څوک خبر په هغې مور دي چي دا غونه يې خوړلي؟
چـا لـــښکري د ماشـــومو يتيمـــانو دي ليـــدلي؟

څوک خبر سوله چي څه سوې هغه کونډې هغه ښکلي؟

(c) ketabton.com: The Digital Library



ها په سرو خپرو پاته په سالو کې نازولې؟

ها له وهمه د مرمیو تر هېدلي توريدلي
چا له ملکه تښتولي چا پر بل باندي پلورلي

هغه لوټ چې يې پلو سو له لښکره د غازيانو
هغه داغ چې يې لمن سوه د جهاد له افسرانو

څه پرديو ته به وايو خپل داستان د لوټماريو
څو به وسپړو زرګوني افسانې د بربادیو

څوک به يوسي احوالونه تر قبرو د شهيدانو؟
چې يې څه وکړل ملګرو په ناموس په يتيمانو؟

له ازله تر ابده يو داستان دی تکراريږي
هوښياران يې ثمره خوري ساده ګان قرباني کيږي

ویرجینیا
۲۸/۱۰/۲۰۰۴

(c) ketabton.com: The Digital Library



## پښېمانه غرور

ما د خپل عمر د ازل پر تندي
پر هغه سپینه پاڼه
چي لا رنګونه د زمان ور رسېدلي نه وه
چي لا بادونه د آسمان پر غوړېدلي نه وه
چي لا ګردونه د جهان ورته ختلي نه وه
په خپلو ګوتو خپل قسمت ولیکی
ما د تقدیر د لامکان پر لمن
ما د خالق ما د یزدان پر لمن
په خپلو وینو قسمت ولمباوه
ما له محرابه یاغي سوی بنده
د خپل وجود په شمع
د خپل ژوندون په لمبه
په خپل تندي کي سجده وسوځول
راته ابلیس په کټ کټ وخندله
راته قسمت په ساندو وژړله
او زما په سرو وینو لړلي ګوتي
د خپل جانان پر سپینه پاکه لمن

(c) ketabton.com: The Digital Library



د ځوانیمرګي پښتیمانۍ په لمبه وچي سولې

کابل انترکانتیننتال
۱۶/۶/۲۰۰۲

(c) ketabton.com: The Digital Library



# ستاره

ستاره یوه ښایسته پښتنه شاعره ده، چې عمر یې د اته لسو کالو په شاو خوا کې دی. جګه نری، ونه خدای پخپله وربخښلې، توري غټې سترګې یې له هوسۍ پور کړې او نری ښایسته غاړه یې له بتې تښتولې ده.

د ستارې غوږونه د موسیقۍ له هر سور سره اشنا دي، پر مڅکه لکه زرکه داسې ګرځي او چې کله یې په نڅا کې شرنګ پورته سي نو په محفل کې څوک سترګې بلې خوا ته ور څخه اړولای نه سي. لږ تر لږه ما په امریکا کې د هیڅ پښتنې نجلۍ دونه ښایسته نڅا نه ده لیدلې، او داسې پښتنه نه پېژنم چې په دومره کم عمر کې په انګلیسی، اردو او پښتو ژبه دونه پاخه شعرونه ولیکي.

ستاره زموږ مخې ته وړه لویه سوې او ما او زما مېرمنی ته بالکل د لور حیثیت لری. دا هم له ما څخه د پلرنی ناز انتظار لري او د یوه مهربان او ضمناً غمشریک مشر په سترګه را ته ګوری.

کله چې زما سره یوازې کښېنی. ما ته خپل اردو او انګلیسی شعرونه لولي. دا ښایي پوهېږي چې زه یې له زړه راځم او زه پوهېږم چې د هغې هر نظم د زړه خواله ده. د دې په نازک آواز کې د درد اثر نه ښکاري او څوک یې په ښایستو سترګو کې د زړه د زخم څرک نه سی لګولای خو

(c) ketabton.com: The Digital Library



چي خپل نظم لولي ، ته به وایې چې له هر توري څخه یې اوښکې څاڅي. یو ماښام زما کتابخانې ته راغله. ما ته مخامخ کښېنستله او د خپلو شعرونو په لوستلو یې بنا وکړه. یو شعر یې تر لوستلو وروسته زما د یاداشتونو په کتاب کې راته ولیکی، او ګوا کې د خپل پټ درد او زخم تصویر یې راته پرېښود.

ستارې ښایي فکر کړی وي چې هیڅ یې نه دي ویلي. خو دا پوه سوې نه وه چې ښایستو او له سرو نازکو رګونو ډکو سترګو یې زما له سترګو سره بشپړه خواله کړېوه. او زما تر زړه پوري یې خپل هر درد جلا جلا را رسولی و، کله چې ستاره زما له کتابخانې څخه ووتله نو ما هغه شعر چې دې زما د یاداشتونو په کتاب کې لیکلی و، بېرته ولوست او دې ته مې یو شعر ولیکی. څو شپېې وروسته مې کتابخانې ته راوبلله، مخا مخ مې راته کښېنوله او د خپل شعر په لوستلو مې پیل وکړ. کله چې ما د خپل شعر په لوستلو خوله پوري کړه. د هغې د زړه ټولو زخمونو ته وا په یوه وار خوله وکړه او ښایستو غټو سترګو څخه یې، چې دا ګړی یې سپین، سره او ښتی وه، د اوښکو سېل روان سو.

د ښایستې ستارې د سرو اوښکو هر څاڅکي مې پر زړه باندې د غشي په څېر و اوریدی. د خپل شعر د لوستلو توان را پکښې پاته نه سو. هر ګړی مې دې ته ویل چې مه ژاړه او په دې توګه مې غوښتل چې خپلې اوښکې د هغې له هوښیار نظره پټې وساتم. خو زه یقین لرم چې د هغې ښایستو ښکارې سترګو به هر څه لیدلې وي. شعر مې تر پایه ورته ونه لوست، او یا مې د لوستلو توان راته پاته نه و. دوې ورځې وروسته مې شعر لیکلی ورته ځکه ورکړ ځکه چې زه پوهېدم چې ستاره بیا پر

(c) ketabton.com: The Digital Library



هغه مخامخ چوکۍ راته کښيني او بيا به نه زه د شعر د لوستلو او نه دا د اورېدلو توان ولري.

## زما ښايستې ستارې

ښايستې نجلۍ په خمارو سترګو کې
د زړګي پټ راته رازونه وايې
چې په نظمونو راته خوله پورې کې
دانه دانه راته دردونه وايې
ته چې موسکۍ سې زه دې سرو شونډو کې
پټ له زړګي سره حالونه وايم
زه دې پو ښتم له غټو سترګو کيسې
زه دې کتونکی داستانونه وايم
څه افسانه ده ستا له نظم سره
چې له بيتونو دې زخمونه اوري
دا څه رازونه دې په وينو کې دي
چې له رګونو دې اورونه اوري
ښايستې نجلۍ ستا سره نه ښايېږي
داسې غمجنې ګيله منې شونډې
دا له بهره له سره رنګه ښکلې

(c) ketabton.com: The Digital Library



دا په دننه کي خوږمني شونډي
ښايستې نجلۍ په عمر تاندي لښتي
ته لا تر اوسه د دردونو نه يې
ځه د ګلونو سره لوبي کوه
ته د اغزيو د زخمونو نه يې
ته لا د شپو د ژړيدلو نه يې
تا لا زلمۍ ورځي خندلي نه دي
ته له ترخو څخه کلونه ليري
تا لا د ژوند خواږه څکلي نه دي
ځه د ګلونو په لمن کي نجلۍ
لکه ما شومه داسي ورغړيږه
لکه د غرونو د دښتونو هوسۍ
وځغله، ودريږه، وتوريږه
ته چي په نظم راته خوله پوري کې
ته وا پر شونډو دي ترخه پاته دي
سترګي دي هر کله آسمان ته ګوري
ستا له آسمانه سره څه پاته دي
پر سورکۍ شونډو دي خندا خپره که
پريږده د خوب د ناکامۍ خبري
راسه کيسې د شاپيريو وکه

(c) ketabton.com: The Digital Library



ستا سره نه ښايي بوډۍ خبري
ورځه خپرې ځونې په تال کي کښينه
له رنګينيو سره و زنګېږه
د کوه قاف خوبونه وتخنوه
له شاپېريو سره ونڅېږه
ورځه د نجونو په ټولۍ ګډه سه
چي پيغلتوب درسره ورقصېږي
له پايزېبونو داسي شرنګ پورته که
چي له مستۍ دي مځکه ولړزېږي
درڅخه تښتي دا ناځوانه ځواني
دا بې وفا عمر وفا نه لري
دا د يوې شېبې ميلمه دی ښايست
لکه برېښنا ځغلي بقا نه لري
ښايستې نجلۍ په عمر تاندي لښتي
ته لا تر اوسه د دردونو نه يې
ځه له ګلونو سره لوبې وکه
ته د اغزيو د زخمونو نه يې

ويرجينيا
۲۶/۱۲/۲۰۰۲

(c) ketabton.com: The Digital Library



## درښخه ولاړم

ستا دپاره يې زه نه ليکم نظمونه
اې په خپل حسن مغروري نازولې
ستا له ياده مې توږلي دي خوبونه
رانه مه تښتوه وه شپې مې غلې غلې
پر اشنا لار مي شهيد کړله ګامونه
له سينې مي ستا سندري دي شړلي
راته مه يادوه تللي پيمانونه
پر دې لاره داسي ډېر مړي وتلي
زه هوښيار يمه د غرو لېوني نه يم
په تندي کی مې تېښتې نه دي ليکلي
چې وفا کوم وفا درښخه غواړم
چې جفا کوې له شپو څه دي ولاړم
نه به ځواني شپې لمبه کم ستا دپاره
نه تنهاکې پر سکروټو درته ژاړم
نه جنون به افسانه کم ستا د مينې
نه د ګورکانې مې ستا په نامه وياړم
ويرجينيا

(c) ketabton.com: The Digital Library



۱۲/۱۲/۲۰۰۲

(c) ketabton.com: The Digital Library



## سترګې

پرون مې نابېره
پسله کلونو ستا پر لور سترګې دروا وښتلې
او د عينکو شاته
يوازې ستا د خمارو سترګو کيسه پاته وه
نه له اوبو ډکې وې
نه له رمزو ډکې وې
نه له نخرو ډکې وې
پکښې مې ونه ليدل
د مستۍ ډک سره او نرې رګونه
نه يې رازونه ويل
نه يې نازونه کول
نه يې باڼو پيره دار
نه يې وارونه کول
نه يې ښکارونه کول
نه يې د زړونو امېلونه پېيل
نه يې وعدې د سبا وون کولې
نه يې کيسې د مستو شپو نه د پرون کولې

(c) ketabton.com: The Digital Library



نه يې کاږه باڼو حملې د شوا خون کولې
نه يې پر زړونو اوروِل نوی تازه وارونه
نه يې له سترګو تښتوله د ځوانۍ خوبونه
پرون مې نابېره
پسله کلونو ستا پر لور سترګې دروا وښتلې
درته کتل مې چې ښايستې سترګې دي
هغه د ميو پيمانې سترګې دي
له بيخوبيه له مستيه تکې سرې سترګې دي
د غزلونو افسانې سترګې دي
بنګ د ځوانۍ او د مستۍ نه لري
ناز د ورېښمني ناوکۍ نه لري
تمه د عمر د نازونو د پيرۍ نه لري
او له کونجونو څخه غلی غلی
د بلې مستۍ غنم رنګی نازولي نجلۍ
ها د ښکلا له تارو پوده د اودلي نجلۍ
د غټو بورو سترګو
په ننداره پسي کرار کرار مزلونه وهي
چي خپلي شپې به يې يادېږي کنه
چي خاطرې به يې پارېږي کنه
پټې له ځان سره ژړېږي کنه

(c) ketabton.com: The Digital Library



ويرجينيا
١٧/٣/٢٠٠١

(c) ketabton.com: The Digital Library



## وروستی ماښام

یوه شپه چي شين آسمان له ستورو ډک و
د هر ستوري زما او ستا خوا ته سترګک و
د ډېوې په څېر انګړ کي بلېدلې
د سپرلي نسيم دي څنې نازولې
تا د میني کيسې يو په يو پېيلې
ما دي ډکي د اوبو سترګي کتلې
پر نرۍ غاړه دي لاړ د مرغلرو
په ګرېوان کي دي دانې د جواهرو
تور پيکی به دي پر ښکلي مخ را خپور سو
سپين تندی به دي د تورو زلفو کور سو
نه د ميني د خبرو مړېدلو
نه يو بل ته په کتو سترړي کولو
چي د کلي په بر سر کي شور د سپو سو
وروسته زموږ کور ته نژدې چي ږغ د پښو سو
چي په زوره مو ځنځير په شرنګېدو سو
په سينه کي دي زړګی په درېدو سو
هغه تور او بدهيبته قوماندانو

(c) ketabton.com: The Digital Library



زموږ د میني عزراییل بلا د ځان و
چي نفرت يې و په سيمه کي کرلی
د هر چا د سترګو خار پر امير ګران و
رغړولي يې سرونه د زلمو وه
په لړزه ورنه وړوکی زوړ او ځوان و
ها بېباکه د لېوه په شان زلخوړی
د لړم په څېر مضر په زړه شيطان و
په زړه تور په کړه ظالم لکه نمرود و
په جامه کي هم غازي هم مسلمان و
سل پوړني يې د نجونو وه لوټلي
سل زلمی يې وه وژلي پهلوان و
ته يې پرېښودې يوازی زه يې بوتلم
کری شپه له خپل جلاد سره پر پښو تلم
هر ګړی پر مخ لوېدم پورته کېدلم
لڅي پښې پر تېرو تېزو اغزو تلم
ګراني نه سومه خبر ګناه مو څه وه
هغه شپه مو د بېلتون د ژوندانه وه
ستا په برخه به ازل وه څه ليکلي
زما په برخه د کلنو زولانه وه
نن دي سرې سترګي د قبر سر ته ژاړم

(c) ketabton.com: The Digital Library



بس په خوب کي دي ديدن له خدايه غواړم
هغه شپه به مي تر مرګه هېره نه سي
ته مي پرې ښودې تنها زه درنه ولاړم
چي لوټمار ته د پلو دي وه راغلي
چي پرون وه هسي نن هم دي ښاغلي
چي خدای زور د انتقام نه دی راکړی
په نصيب مي مه وای ستا په شاني ښکلې
خدای دي مه وای قلم زما سره وهلی
ما دي توري سترګي هېڅ نه وای ليدلي

(c) ketabton.com: The Digital Library



## خزانه

دا يوه لار ده تورو غرو ته پر دښتونو تللې
دښتونه ټول دي په اغزو پوښلي
تش سرابونه ښکاري
او هر سراب د اغزو ژبه لري
او هر اغزی د لمبو ژبه لري
هره لمبه له دوږخونو راځي
او په لمبو کې د دوږخ لړمان
هغه بدرنگه تور په رنګ د شيطان
هر يو بلا د لارويو په ځان
لکه خروړي ځناور پراته دي
د دې دښتونو شاته غرونه غرونه
د غرونو منځ کې دي هوار دښتونه
بيا سرابونه لړمان پوځونه
د مرګي غشي يې تېره نېښونه
لکه لېوان په ډلو ډلو ګرځي
خو څوک پخوا او ډير پخوا دي تللي
او څوک پخوا او ډير پخوا راغلي

(c) ketabton.com: The Digital Library



چا يې کيسې د افسانو راوړي
وايي د غرو شاته روښان سيندونه
هغه په رنګ د شنه آسمان سيندونه
له جنتونو را روان سيندونه
پر خپلو څنډو د ګلونو امېلونه کړي
پېغلي په څڼو کي رنګونه ټومبي
وني د ګلو له ګېډيو ډکي
لاري له ښکليو ناوکيو ډکي
ورځي له لمر شپې له سپوږميو ډکي
د شپې کيسې دي له وروريو ډکي
کوڅې باندې يې له زلميو ډکي
جنګ او نفرت بولي زامن د شيطان
منګول يې نه ورځي تر زړه د انسان
د ورځی شين په شپه ځلېږي اسمان
مځکي ته نه راځي څپې د توپان
سجدو ته نه بولي د ختو خدايان
خلګ پر ګوتو د کلو پر ځای پېړی اړوي
عمر په سل په دوه څلورو شمېري
هلته پلرونه زامن نه ښخوي
پېغلی زلمي د اوښکيو له زخمونو سره

(c) ketabton.com: The Digital Library



د ارمانو په ښارکي نه او سيږي
خو ځوک پخوا او ډېر پخوا دي تللي
او ځوک پخوا او ډېر پخوا راغلي
موږ ته کيسې د جنتونو کوي
راته نکلونه د ګلونو کوي
موږ د ښتونو، سرابونو، د اغزو پر لمن
موږ د لمبو پر لمن
د لړمانو په فصلونو کي کلونه ليري
دښتي، غرمې او سرابونه ليري
غونډۍ او غرونه ليري
د زمانې او حوادثو پر واټ
حيران ولاړ لکه خوبونو وړي
د کوه قاف د شاپېريو کيسې
د بېګانه او د پرديو کيسې
د بل د پېغلو او زلميو کيسې
دانه دانه خپلو و
او د پېړيو د تاريخ پر تندي
په بې هنرو ګوتو
ځان ته کاږه واږه شکلونه جوړ کو
موږ چې زلمي و موږ د جم په جام کي

(c) ketabton.com: The Digital Library



له یزداني شرابو
له جنتي سیندونو
له کوثري حوضونو
له حیاتي سوما خمونه تش کړل
نن که سبا وي د پېړیو پر لار
د لړمانو، د اغزیو په وار
د هغه ښار تر واټه ځان رسوو
چي د ازل کاتب ده موږ ته خزانه لیکلې
چي د تقسیم امیر ده موږ ته پیمانه لیکلې
خو هغه ورځ به د دښتونو په مزلونو ورځو
د لړمانو په جنګونو ورځو
د سرو لمبو او د اغزو په سفرونو ورځو
چي رغړولي مو وي سیال سرونه
چې د تربور مو وي سوځلې خونه
چي ورور ته پاته نه وي روغ هډونه
بیا به په جنګ د لړمانو ورځو
پر سخته لار به بې سیالانو ورځو
موږ ته ازل ده خزانه لیکلې
زموږ یې په برخه زمانه لیکلې
موږ ته چې زین نه کئ د جنګ آسونه

(c) ketabton.com: The Digital Library



راته رانه وړئ د هنر لاسونه
موږ ته په کار نه دي پاخه فکرونه
له موږ دي ليري ګرځي سيال مېړونه
راته ليکلي دي قسمت ښارونه
جلا جلا به جوړوو ملکونه

ويرجينيا
۱۷/۵/۲۰۰۴

(c) ketabton.com: The Digital Library



## سوځلي يادونه

زه خو منکر نه يم پر خپله مينه
ما ته به نوم د وفا نه يادوې
ما مي دا بول دی تر مرګی وهلی
زاړه قولونه به بيا نه يادوې
ما ته د اوښکو حساب مه غوړوه
ما ته نيمګړی کتاب مه غوړوه
اوس خو نه وصل نه هجران پاته دی
زړه کيسه د سراب مه غوړوه
د هېر ساحل پر غاړه ښخي سولې
زما د ځپو ستا د سپوږمۍ خبري
په کوه قاف کي د مزلونو داستان
د لېونتوب د هوښيارۍ خبري
نه مي ترخو د انتظار شپېو ته شپه پاته ده
نه مي د چا د اوربدلو افسانه پاته ده
ما چي سکروټو کي مزلونه کول
ستا تر قدمه مي سجدې درورلې
ما چي دي لاره په ښو پاکول

(c) ketabton.com: The Digital Library



ستا په وفا کي مې اسرې لرلې
چي ستا بلا ته مې سينه سپرول
ما دي په خپل قسمت کي شپې ليکلې
ما دي په وينو ترانې ليکلې
ما په سکروټو قصيدې ليکلې
ما چي تورونه پر تندي چلول
د خپل ازل څخه پردی خو نه وم
چي ستا په نوم به مي سجده لګول
څه سودايي څه لېونی خو نه وم
چي مي ځواني لمبه کوله درته
څه نذرانه څه سپيلنی خو نه وم
ما دي يوازي د خپل ځان دپاره شپې غوښتلې
ما پر خوبونو باندی ستا زلفي خورې غوښتلې
پر هغه لار چي مي ځواني سوځول
د رقيبانو چپاوونه وينم
شپې دي له تورو سره وتړلې
اوس د مرګي پکښې خوبونه وينم
د شاپېريو اتڼ وتورېدی
د ښار کوڅې سوې د ديوانو شومه
پر خزانو د اغيار سيوری وسو

(c) ketabton.com: The Digital Library



د نصیب لال د ښامارانو شومه
چا له بلاله منبر وتښتاوه
اوس ابوجهل آذانونه کوي
اوس له فرعون سره راغلی جلاد
زموږ د خوبونو تعبیرونه کوي
زما دي د هیلو په ټاټوبي کي اغزي کرلي
زما د خوبونو په قسمت کي دي زخمونه کښلي
ما د خوبونو لاري وتړلې
شپې مي له سترګو تښتولای نه سې
د پردی مینی په خوږو اسرو مي
ماشو مي هیلي غولولای نه سې
ما له غونچو سره دوستي وکړله
نور د اغزیو د مزلونو نه یم
ما مي له زړه دردونه وشړله
نور د پردیو پرهارونو نه یم
له هغو ګوتو نه رنګونه تښتي
چي ستا د خیال یې تصویرونه ایستل
هغه آذر په خپل ګرېوان کي ښخ سو
چي پر تېشه یې معبدونه لیکل
هغه زلمی خبري مه یادوه

(c) ketabton.com: The Digital Library



ما ویل غرونه په یرغل نړوم
ما له فرهاده تېشه وتښتول
ځم د خیالونو تاج محل نړوم
ما مې د خپل زړه په محراب کې سجدې وتراشلې
ستا د یادونو په لمبو مې د ېوې بلې کړلې

ویرجینیا
۱٦/۱۱/۲۰۰۲

(c) ketabton.com: The Digital Library



## ته به يې او زه به نه يم

دا ته څوک يې چې دي ښار زما د خوبونو
د يادونو پر لښکرو دی نيولی
پل پر پل مي لکه سيوری راسره يې
لکه وهم زما تر زړه دي تيغ ايستلی
کله ډار غوندي د زړه په کليو ګډ سې
د سينې په قفسچه کې مي زړه ريږدي
آيينې مې کړې راماتې په کوګل کې
له زړګي مي ټول زلمي يادونه لېږدي
په تيارو کې مې روح داسې تلولی سي
وايم اوس به دا د خاورو کورګی پرېږدي
کله ليري د بوډۍ په ټال کې زانګې
لمن ډکه راته راوړې د رنګونو
د شبنم هره دانه دي آيينه سي
پکښې ناځي دي ځپې د تصويرونو
رنګ او بوی دي وي له خيال سره ملګری
په شيبو کې مي کښېنې وکې د ګلونو
لکه سيوری د سپرلي داسې تازه يې

(c) ketabton.com: The Digital Library



لکه لاړې د زلمیو امیدونو
کله خوږ لکه رباب نغمه نغمه سې
کله ږغ د عزراییل پر زړه مېلمه سې
کله اوښکه د لېمو پر وطن ګرځې
کله ښار د ژوندانه لره پلمه سې
تار و پود مي ستا له خیال سره اودلی
نه دي نوم نه دي وجود مخ ته راغلی
نه دي ورځ زما له لېمو سره یوه کړه
نه مي خوب ستا له دید نه نازېدلی
زما پر نظم پاچهي کوې بې تخته
د غزل پر هر پیوند می یې اوډلی
دومره پوه یم ته به یې او زه به نه یم
ستا لمبې به آسماني زه به به ایره یم
ته باقي یې زه شېبه غوندي تېرېږم
د بریښنا په څېر پر کېږمه ورکېږم
که می زړه ته ستا آواز نه وای لوېدلی
زه به څنګه وای په مینه پوهېدلی
د جنون تر ښاره تا یم رسولی
چی پر مېنه د لیلا یمه ښاغلی
ته به پاته یې پر پاڼه د شعرونو

(c) ketabton.com: The Digital Library



ته به رنګ یې تر قیامته د نظمونو
الهامونه د ښکلا به دې اوریږي
له قلمه به دې حسن راتویږي
څوک به پوه نه سي په راز د تصویرونو
له آدمه تر آذره تر عمرونو

واشنګټن ډي سي
۲۰۰۴/۷/۱۹

(c) ketabton.com: The Digital Library



## شعر

منظومې کرښې دي چې کله په لوستلو ارزي
څو ورکې چيغې دي يو وخت په اورېدلو ارزي
پر باڼو اوښکې دي يو ځلې په ليدلو ارزي
د سترګو لورې ته يې مخ په اړولو ارزي
کله لمن د پسرلي له رنګينيو ډکه
کله شبنم غوندې پر پاڼو د ګلونو اورې
کله يې غېږکې وي اخيستې پلوشې د غروب
د زمانې د سترګو نم پر ګرېوانونو اورې
کله پانوس غوندې بلېږي له يارانو سره
خوله له خندا سينه يې ټوله وي له اوره ډکه
کله پتنګ غوندې پخپله په لمبه کې سوځي
د افسانې هره ورقه يې له شوره ډکه
کله په لار د ګمراهانو کې مشال بلوي
لاپې د عقل يې تر کور د افلاطونه ورځي
کله يې ځای په ځنځيرونو زولنو کې نه وي
چې هره پاڼه يې را اخلې تر جنونه ورځي
شعر جلوه ده، د ګلونو له ښکلا سره ځي

(c) ketabton.com: The Digital Library



یو پټ آواز دی د سازونو له نوا سره ځي
کله نقاش کله تصویر سي کله رنګ د تصویر
کله جنون کله مجنون وي له بېديا سره ځي
کله موسکی سي سل کلني توبې ونڅوي
کله د اوښکو سره رغړي له ژړا سره ځي
شعر د انسان له خولې راځي د فرشتو ژبه ده
شعر له آدم سره پيدا د اسمانو ژبه ده
د زړه آواز دی له خليله تر منصوره پوري
شعر له قلم سره پيدا د زولنو ژبه ده
هم له کعبې هم کليسا هم له صنمه راځي
د خدای جلوه د خدای آواز دی او د زړو ژبه ده

ويرجينيا
۲۴/۱۰/۲۰۰۲

(c) ketabton.com: The Digital Library



## پښتني نجلۍ

واه پښتنې نجلۍ نظر دې نه کم
په دې جامو کې څومره ښکلې ښکارې
په تورو سرو او زرغونو رنګو کې
څومره ښایسته څومره منلې ښکارې

څه د کبر دیو په قدم روانه
څونه نازکه نازولې ښکارې
په دې بتکیو دې پاولیو کې نن
پښتنې پیغلې څه ښاغلې ښکارې
لکه زهیره ښایسته مرغکۍ
له خپله سیله راوتلې ښکارې

ستا له پاولیو له شرنګي سره مې
خیال ته د خپل وطن د ښتونه راځي
ترپلو لاندې شرمېدونکي نجوني
له قافلو سره ګامونه راځي

(c) ketabton.com: The Digital Library



چېرته شپانه پر شپېلۍ ګوتې ایښي
پاس له کمره یې ږغونه راځي
سپي ورته سر وي په څپرو ایښی
ورته زاړه آشنا سورونه راځي

د غره لمنه کې رمې پنډې وي
د سترو وریو آوازونه راځي
د ډنګو پېغلو پر اوږو منګوټې
د ښکلیو نجونو کتارونه راځي
د ښت ګلونه په لمنو وهي
لکه ښایستې زرکې سېلونه راځي
پاس له آسمانه پرې شیندلی تخم
چېرته اغزي چېرته ګلونه راځي
خیال مې د ناوې په قدم رهی سي
ږغ د سورنا او د ډولونو راځي
غواړم چې یو ځل دې له څنګه سره
د خیال پر ښته کېږدۍ و دروم
تر پلو لاندې دې نغمه نغمه سم
درته پردېسه شپېلۍ وږغوم
درته غزل درته سندره سمه

(c) ketabton.com: The Digital Library



سم دي ګودر او پاولي وشرنګوم
څه د منصور څه د خيام په ژبه
ستا د لنديو اتڼ ونڅوم

ته درخانۍ سې زه رباب درولم
څنډنې او ښکو ته دي وژړوم
د کيږدۍ شپې ته دي لمبه لمبه سم
خيالي پېزوان دي پر اور وسولوم

تاته دي خپل ابا کيسه کړېده
تاته بوډۍ کله نکلونه کړي
زموږ د اتڼ د مستو نجونو کيسې
سرې په نکريزو ښايستې خپړي
يا ته پخپله تر ګودره تللې
يا دي اورېږ له منګو ټيو سترې
لمبه بليږې نيکه نکل کوي
نيم کښې سترګې دي خوبونو وړي
چا درته کله د سپرلي له غېږې
د ژړو ګلو غاړګۍ راوړې

(c) ketabton.com: The Digital Library



تا تــه دي خپلــی مــورکۍ نکــل کــړی
چــي زمــوږ کېږدیــو کــي اورونــه نــسته
پــر ګودرونــو پــاولي نــه شــرنګېږي
د منګوټیـــــو کتارونــــــه نـــــسته
اوس د شــپېلۍ ســتونی سندري ژاړي
نــور لــه شــپانه ســره ســورونه نــسته
اوس بــه پــه دښــتو کــي اورونــه اوري
د ژړو ګلـــــو امیلونـــــه نـــــسته

تــه اوس خبــره یــې چــي ســتا پــر دښــتو
اوس رمــې نــه ګرځــي چمــن نــه لــري
پیغلــي لــه زرکــو ســره نــه ګــډېږي
غـــاړګۍ نـــه لـــري لمـــن نـــه لـــري
اوس پــه پردیــو کــي پلــو ګرځــوي
مېنـــه یـــې هـــېره ده وطـــن نـــه لـــري
اوتـري سترګي یـې لـه اوښکو سـتړي
ژونـدي تـه کـور مـړه تـه کفـن نـه لـري
د نیکــه ســتوني کــي نکلونــه وچ دي
د لمبــې ښنــګ تــه ماخوســتن نــه لــري

(c) ketabton.com: The Digital Library



زمـــا مرغلـــري ښايـــستې پـــښتنې
اوس بـه لـه چـا سـره نکلونـه يـاد کـو
اوس بـه د چـا لمبـو تـه شـپې سـپينوو
پـر کـوم اورغـوي بـه فالونـه يـاد کـو
اوس بـه لـه چـا سـره شـپېلۍ ږغـوو
د چـا غوږوتـه بـه د ښـتونه يـاد کـو
چېـري بـه سـيل د چـټو پيغلـو راځـي
چې موږ يې بيا ښکلي ګامونه ياد کو
اوس بـه د کـومي درخـانۍ پـر مـزار
شـــرنګ د آدم د ربـــابونو يـــاد کـــو

راځـه راځـه پـه اوښـکو نـه ده جـوړه
لا بـه تـر څـو دلتـه جنـډۍ زنګـوو
دلتـه بـه څـو لـه خيـالي بنګـو سـره
سـر د خوبونـو پـه مـستۍ زنګـوو
لا بـه ترڅـو پـه ورکـو پـانړو پـسي
تيـــاره نکلونـــه د پېـــړۍ زنګـــوو
لا بـه تـر کلـه پـر خيـالي د ښـتونو

(c) ketabton.com: The Digital Library



## ستړي خوبونه د کېږدۍ زنګوو

راځه راووزه چې میدان ته وزو
راځه راځه چې ګرېوانونه نیسو
ته ملالۍ سه زه به توره راوړم
په سره اهار کې میوندونه نیسو
ته له غیرته راته سره لمبه سه
موږ به باروتو ته سرونه نیسو
لا د نیکه پلونه له ورایه ښکاري
بیا به مغول ته خیبرونه نیسو

زما مرغلري ښایستې پښتنې
شرنګ د پایزیب دې په کېږدۍ کې
وینم
بیا دې د نجونو له سیلونو سره
هم دې په ورا هم په ډولۍ کې وینم
چې پر خاټول دې لمن پلنه ګرځي
د میني خیال دې په شپېلۍ کې وینم
ما تعبیر کړي دي دا خپل خوبونه

(c) ketabton.com: The Digital Library



## بیا دې د ګلو په ګېډۍ کې وینم

راځه شنوا کړو دا کانه غوږونه
مستانه چیغه پر پامیر پورته کو
زموږ پر دښتونو چې اورونه کړي
نن یې له کوره یږغ د ویر پورته کو
دا زما او ستا له لېونیو وینو
شور د زندان شرنګ د ځنځیر پورته کو
راځه دا خپله ساه به ورکو ورته
رنځور اولس به له سریر پورته کو

ته به راځې له منګوټیو سره
زه به ګودر ته غزلونه لیکم
ته به بتکۍ، ته به پاولي شرنګوې
زه به دې حسن ته شعرونه لیکم

ته به لمبو ته د کیږدۍ ویده یې
زه به دې خوب ته تعبیرونه لیکم

ویرجینیا
۱۱/۱۱/۲۰۰۱

(c) ketabton.com: The Digital Library



## مینه

درتـه بـه څه وایم لـه میني چې د چا کیـسه ده
د زرو کـالو پـه تـورتم کـې د رڼـا کیـسه ده

مینه یـو تـور دی، د مریمې د عـصمت پـر لمـن
مینـه صلیب دی، غرغره ده د عیسی کیسه ده

مینـه یـو راز دی خدای ساتلی د لمبې پـه زړه
کـــــــــــــــــــــــــــــــــې
مینه په شپه د کوه طور کې د موسی کیسه ده

مینه تعبیر دی د یعقوب د سرو بوډیـو اوښکو
تــر زنــدانونو د یوسـف او زلیخـا کیــسه ده

مینـه معـشوق تـه د ورتلـو او د راتلـو خبـري
پـه ربـاتونو کـې د خـدای او د راببـا کیـسه ده
مینـه جنـون دی د محبـوب د ورکـو لارو مـزل

(c) ketabton.com: The Digital Library



هم د کعبې، هم د مغان هم د کریشنا کیسه ده

مینه د عرش په کنګرو کې د خالق زمزمه
مینه په کومې د صنم کې د الله کیسه ده

کله له خال کله له خط کله له جام سره ځي
کله جنون کله سندرو د خیام سره ځي

مینه ازل په قلم کښلې ده ماشومه کیسه
د زمانې په تور بدنامه ده معصومه کیسه
۲۱/۱۱/۲۰۰۲

(c) ketabton.com: The Digital Library



## ماته تیارې راوله

ما ته مه وایه چې شپه څونه اوږده سوه
ماته مه وایه چې کله به سبا سي
وایم شپه دي وي آرام یم په تیارو کې
هسي نه چې دا تیاره شپې مو رڼا سي
نه مي څوک په انتظار نه ورځي شماري
نه د چا سترګي پر لاریم چې به راسي
زه په ویښه له ژوندیو شېبو موړیم
زه د ورځي له ښایسته په زړه سوړیم
که پېرزو دي لا پر ما یو څو شېبې دي
ماته جوړي که تیارې چې زه ویدېږم
د هستیو له جهانه بېخبره
د خیالونو په ټالونو کي زنګېږم
په تیاره کي ابدي سکون ته ځمه
زه د شپې غوندي له وړانګو فنا کېږم
زما هستۍ ته وړانګي مه راوله نوري
پر ما جوړي که د مرګ د وزر سیوري
ویرجینیا

(c) ketabton.com: The Digital Library



۹/۹/۲۰۰۲

(c) ketabton.com: The Digital Library



## د رنګ برخه

خدایه کشکي مې د عرش په کنګرو کې
لوړ له ستورو پاس په جګو آسمانو کې
پاس له ټولو جنتونو دوږخونو
ستا د شان ستا د قدرت په آیینو کې
د الهام د فرشتو تر وزر پورته
د اسرارو د پردو په کرشمو کې
ستا له څنګه ستا له تخت سره مې ځای وای
ستر ګوراو زورور لکه همای وای
له هغه ځایه مې ټول جهان لیدلای
یو په یو مې د سینو پټې سپړلای
دوه رنګي مې له رنګونو بېلولای
پر بڼو مې د تزویر او ښکي ښودلای
د شیطان له وزرونو مې لښکري
د ریا سپینو جامو کې را ایستلای
چیغې پورته وای د حق له منبرونو
د منصور په نوم خطبه ویل کېدلای
نه خپلوي به له شیطانه وای د سترګو

(c) ketabton.com: The Digital Library



نه به ژبي په دروغو ګړېدلای
نه به ډکې وای کوڅې له غمازانو
نه لستوڼو کې ماران به پټېدلای
پاکول او بېلول مې سپين له توره
خبرول مې تول وګړي ستا له زوره
يو ه ورځ به مې ليدای له آسمانونو
چې سپېرې تشې کوڅې دي د ښارونو
نه په خولو کې به ګړېږي د چا ژبې
نه به ويني د چا سترګې د سرونو
له تيرو تورو به سرې ويني څڅېږي
سره اورونه به وي بل د کساتونو
دا جهان دی تا له رنګه پيدا کړی
هم ژوندی دی هم پايېږي په رنګونو
لېوني دي چې بېرنګه پيدا کېږي
بېرنګي په هېڅ قانون کې نه ځايېږي
ته په عرش کې پاچهي کوه سلطانه
موږ له رنګ سره پخلا ښه يو يزدانه
د وګړي ځای جهان د خدای آسمان دی
رنګ په برخه رسېدلی د انسان دی

ويرجينيا

(c) ketabton.com: The Digital Library



۲۵/۴/۲۰۰۳

(c) ketabton.com: The Digital Library



## د امید شمع

ما د شپې په تور ګرېوان کې
ګوره څومره بېحسابه اوښکي توی کړې
ما مې سترګي لکه شمعې
ستا پر لاروې لګولې
او نظر کې لکه شمع
خپلو اوښکو له تیاره مرګې ساتلې
خو د شپې په تور ګرېوان کې
نا اشنا چې هم له زړه هم له زړه سوې دی
هره شپه تري تم کېږي
په زرګونو بېحسابه روڼې اوښکې
ما هم دلته د پېړیو په کوګل کې
د زمان د تورو لارو په کوتل کې
د خپل عقل افلاطون و زیندی کړی
په لوی لاس مې د جنون شپې سپینولې
پر سراب مې خپلې سترګې غولولې
روڼې اوښکې مې دانه دانه شمېرلې
سل سوې زر سوې

(c) ketabton.com: The Digital Library



په میلیون تر حساب تېري
شپې لا توري وې
خو تور وېښته مي سپین سول
ته را نه غلې
خو زه اوس هم
د مړژواندي عمر کور ته
ورلېږم سلګۍ د اوښکو
تا ته لار د انتظار کي
بلو مه داسي شمعي
چي سېلیو د زمان ته مخامخ دي

ویرجینیا
۲۴/۹/۲۰۰۳

(c) ketabton.com: The Digital Library



## ګونګی مساپر

زه لکه او ښکه له خپل کور سره اشنا نه سومه
چې د باڼو او د ګرېوان په تکل
په بې اختیاره سفر وخوځېدم
زما په شبنم غوندي واړه زما په ښیښه وجود کې
زما په لنډي زما په شېبه وجود کې
زما په بې رنګه په ساده وجود کې
د هغه کور ټوله رازونه پټ دي
د هغه ښار تیاره کونجونه پټ دي
چې یې پخپله پېژندلی نه یم
چې یې یوه شېبه خپل کړی نه یم
نه په سفر ورته راغلی ومه
نه مې په خوښه چا منلی ومه
نه په اختیار مې هستېدلی ومه
نه له آواز نه له فریاده آشنا
له زړو ژبو سره
د نورو تللیو په څېر ورغړېدم
زه لکه او ښکه په شبنم غوندي واړه بدن کې

(c) ketabton.com: The Digital Library



په خپل بېرنګه په ښیښنه بدن کي
د هغه کور ټوله رازونه لرم
چي يې يوه شېبه خپل کړی نه يم
لا تر ګرېوانه رسېدلی نه وم
لا مي لنډی، لاره پی کړې نه وه
چي مي بې پښو وجود دانه دانه سو
د سترګورو د هوښيارو مخته وځلېدم
هم مي په ژبه هم په راز پوهېدل
مګر په سل ژبو ګونګي پاته سول
د يوه بل پر لوريې وکتله
يوه شېبه يې پر شونډانو موسکا وغوړېده
او زما شبنم غوندي بې رنګه وجود
له زرو ژبو سره
پر بې اختيارو لارو ورغړېدی
له هري سترګي هري ژبي بېګانه پاته سو
او د نېستی، په څېر له ياده ووت

پېښور
۱۶/۵/۲۰۰۲

(c) ketabton.com: The Digital Library



د هجرت شخه لس کاله وروسته په کال ٦۳۲ میلادي کي حضرت رسول اکرم صلي الله علیه وسلم د وروستي ځل دپاره د حج فریضه ادا کړه او د حج د فریضې له ادا کولو شخه وروسته یې خلگو ته په وینا کي وویل چي ښایي زه د ډیر وخت دپاره ستاسي په منځ کي پاته نه سم. نو که د دین او دنیا نېکمرغي مو خوښه وي زما وروستیو وصیتونو ته ښه غوږ ونیسئ. د هغه دغه وینا په حجه لوداع مشهوره ده او ما یې په شعر کي خلص مفهوم را اخیستی دی.

## حجة الوداع

په سره اهاړ کي د غونډۍ پر شوکه
چیرته ولاړ و نازولی د خدای
ورته راټول وه بېحسابه خلگ
چي واوري شه وایي ښاغلی د خدای
هغه د نور د دریابونو شښتن
چي ورسره وې آیینې د جانان
هغه د سولي او وروروۍ پیغمبر
هغه د تورو د میدان پهلوان
چي یې تندي یوه سجده منله
چي را نسکور یې کړل د ختو خدایان
چي یې د جهل پر تیارو خپره کړه

(c) ketabton.com: The Digital Library



رڼا د عقل پلوشه د ایمان
هغه د حق د سپینو تورو ژبي
تندر په کور کي د باطل او شیطان
سترګي او لاس یې کړل آسمان ته پورته
هغه د عدل او انصاف قهرمان

ویل یې واورئ زه به تل نه یمه
ستاسي له منځه بل جهان ته ځمه
ما مي کتاب درکړ د لاري مشال
پر هغه لاره خپل جانان ته ځمه

مقدس وګڼئ د بل مالونه
درته حرام دی مال د هر مسلمان
پام کوئ ویني چي د چا توی نه کئ
چي په غوسه به سي خالق د جهان
د ژوند مالک د آسمانونو څښتن
خرابه نه کړي څوک بناء د یزدان
پکښي پیدا کئ د حق سپیني لاري
درته پرې ایښې مي کتاب دی قران
په امانت کي خیانت و نه کئ

(c) ketabton.com: The Digital Library



چي څوک آزار نه کئ د خدای بندګان

د ابل وصیت مي دی د ښځي په نوم
دا ښایسته رنګین مخلوق د سبحان
ښځه د کور ښځه د ژوند زینت ده
ښځه ناموس دی ښځه مور د انسان
ښځه ښایسته لکه د ګلو ګېډۍ
ورکړی رنګ د جنتونو باغبان
ښځي له غیرږي دي تر ګور ملګري
د غم ښادۍ د کور او اور ملګري

د حق مشال ویله خلګو واورئ
د حق په مخ کی انسانان دي یو شان
عرب، عجم که په رنګ تور که سپین دي
په ترازو کي د یزدان دي یو شان
هلته عمل دی د هر چا ملګری
صاحب، غلام او سلطانان دي یو شان
ټوله په امر د سبحان رهي سئ
نه چي پر لاري د شیطان رهي سئ
هغه دښمن دی د آدم د اولاد

(c) ketabton.com: The Digital Library



هم به مو دین او هم دنیا کې برباد
که وصیتونه مې د چا وې په یاد
په دواړو کونو به یې زړونه وې ښاد

د حق مشال و کړې وروستۍ خبرې
چې لګېدې له که خوږې شکرې
څو ورځې وروسته خپل جانان ته ستون سو
له فاني کوره بل جهان ته ستون سو
سوه دا نړۍ په اجاره د شیطان
زړونو ته ولاړه وسوسه د شیطان
لارې د حق سوې په تیارو کې پټې
پر وینو وسوه غلبه د شیطان
د خلګو هېرې سوې وروستۍ خبرې
له زړونو ولاړې د وروری خبرې
له هغه دمه تر دې دمه پورې
له آسمانو د غضب کاڼي اورې
د مځکې مخ د وینو رنګ اخیستی
لا یې پخوا دې ورځې سختې نورې

هغه د عدل او انصاف قهرمان

(c) ketabton.com: The Digital Library



په وروستۍ ورځ يو حقيقت کړ بيان
چي زه پر مځکه يم وروستی پيغمبر
بل درته نه راځي د خدايه رهبر
ما درته راوړ له آسمانه کتاب
له خپل خالق له خپل جانانه کتاب
پکښې څرګندي د جهان لاري دي
هم د رحمن هم د شيطان لاري دی

ويرجينيا – ۲۰۰۳/۱۰/۳۱

(c) ketabton.com: The Digital Library



## بي بي رابیا

بي بي رابیا هغه د عرش ملکه
ها نازولې د خالق لا مکان
چې يې له ژونده و شیطان شړلی
چې يې په زړه کې ځای نیولی یزدان
چې يې پیوند و د احتیاج شلولی
لار ور څرګنده وه د کور د رحمان
چې د دنیا له نعمتونو ګوښه
چې په خلوت کې يې جوړ کړی جهان
هم يې کوثر هم يې دلبر ور سره
هغه سړابه له وصال د جانان
د پسرلي په یوه ښکلي ماښام
چې د نسیم له نازه مست وه ګلان
سپوږمۍ څیرلی و نقاب د وریځو
ځلېدل ستوري پر سینه د آسمان
له شاه زلمیو وه رنګین باغونه
په میخانو کې نڅېدل له مستان
د جام پر شونډو تشېدل خمونه

(c) ketabton.com: The Digital Library



تر آسمانو تللې نارې د مغان
نغمه، رباب، شهباز، مطرب نڅېدل
په پنجرو کې ژړېدل بلبلان
مینځې ور ناري کړل بې بې را ووزه
چې قدرتونه د سبحان ووینې
سپیني سپوږمۍ سره د ستورو اتڼ
پرشنه کمبله د آسمان ووینې
د پسرلي له نشې مستي پاڼې
چې کرشمې د خپل جانان ووینې

بې بې ور ږغ کړله دننه راسه
چې په خلوت کې دې یزدان ووینې
په دې تیاره کې له جهانه ګوښه
پخپله نور د لامکان ووینې
چګې بې ګلونو بلبلان ووینې
چې بې له شمعې پتنګان ووینې

بې بې راییا هغه د عرش ملکه
په خپل خلوت کې لا مکان ته تلله
هغې په زړه کې و خپل عرش جو کړی

(c) ketabton.com: The Digital Library



د سترګو رپ کي خپل جانان ته تلله
په قناعت يې بل پيوند شلولی
لکه شغله او وم آسمان ته تلله
د هغې ټول وجود له مينی جوړ وو
خو په سينه کي يې يوه مينه وه
هغې يوازي يو جانان پېژندی
دغه يوه دغه پخه مينه وه
که يې له غيرو وو پيوند شلولی
هغې له زړه و هر نفرت شړلی
لکه لمبه له هره عيبه پاکه
زړه کي يې مکر د شيطان وژلی
هغې ويل د لامکان خالقه
د کايناتو او جهان خالقه
چي دي دنيا کي زما نصيب کړی دی
هغه دي ورکړه د ښمنانو لره
خپل جنتونه نعمتونه کوثر
ورکړه پېرزو يې که دوستانو لره
ما لره بس جانانه ستا مينه ده
د زړه په کور کي مي تنها مينه ده
بي بي رابيا هغې د نور مېرمني

(c) ketabton.com: The Digital Library



هغې د هر انسان په درد خوږمني
په يوه لاس کي يې ډک جام نيولی
او په بل لاس کي يې وه سره اورونه
تلله د غرونو او د ښتونو پر لور
لا يې په مخ کي وه ياغی سيندونه
ويل يې اور د دوږخونو وژنم
چي نه انګار نه يې لمبې پاته سي
ورځمه اور يې په فردوس ګډوم
چي نه کوثر نه يې ويالې پاته سي
چي نه انسان جنت ته ومسېږي
چي نه لمبې د دوږخ وغورېږي
چي نه په زړه کي يې د حورو طمع
نه د سقر له خوبه ولړېږي
غوا ړم بې طمع بېله ډاره انسان
د زړه په کور کي ځای کړي نوم د يزدان
پريوزي سجدې ته د خالق لامکان
په شپه او ورځ يې وي په زړه کي جانان
بي بي رابيا هغې د نور مېرمني
هغې د هر انسان په درد خوږمني
د نفرت زړې له سينې ايستلي

(c) ketabton.com: The Digital Library

## ۲۰۵

ريښې د ميني يې په زړه کې پلني
چې يې سوځلي وې د زړه پر غولي
د عشق له اوره د شيطان ځرمني
ځکه يې عرش کړی خلوت کې و ځای
او نازولې وه د ميني د خدای

ويرجينيا
۲۰۰۴/۹/٦

(c) ketabton.com: The Digital Library



# داستانونه

(c) ketabton.com: The Digital Library



# د خلکو خولې نه تړل کېږي

يو سړی و خپله ښځه ورسره وه
دی پیاده ښځه پر خره باندې سپره وه
د مېړه او د مېرمنې مرکه وه
څه غیبت و څه صفت کیسه توده وه
څه له يونه څه له خوابنې په ګيله وه
څه يې نوري کیسې کړې لاره اوږده وه
پر سړي باندې مېرمن وه ډېره ګرانه
يو ورځ يې سترې نه سو له بيانه
چیرته ناسته وه ټولۍ د بېکارانو
مسافرته يې سو پام د ظالمانو
ویل ګوره دا بې شرمه بې غیرته
دی پیاده ځي پر خره ناسته ده عورته
دا وطن به له بې ننګو خرابېږي
نه له خلکو نه له قوم څخه شرمېږي
نه معلوم دی ورته قدر د مېړونو

(c) ketabton.com: The Digital Library



نه بېرېږي د عالم له پېغورونو
د مېړه مقام کتاب دی ذکر کړی
خدای پخپله په قران کې پېژندلی
کموي د مړو قدر بې ننګان دي
دا بې قومه دا بې پلاره ناکسان دي
سړي واوريدې د ډلې سپکې سپورې
لا تر غوږيې سوې يو څو خبرې نورې
ويل ښځې ته پياده سه زه سپرېږم
د دې خلکو له پېغور څخه بېرېږم
چې له کلي څخه ووتو د بانډي
زه پياده ځم ته سپره له ما د وړاندي
چې پياده ښځه روانه سړی سپور سو
په يوه ګړي کې جوړ ورته پېغور سو
ويل وګورئ ظالم چې پر خره سپور دی
په مزلويې ښځه مړه کړه مخ يې تور دی
جګه ونه سوريې مخ دی اوږې پلنې
په مړانه کې کمزوری تر مېرمنې
موراو پلار دا خېټور دی نازولی
په خوارې يې د لمر مخ نه دی ليدلی

(c) ketabton.com: The Digital Library



دا لــه خدایــه نــه شــرمېږی ظالمــان دي
پــه بیابــان کــي ګیــدړان د کــور زمریــان دي
چــي پــه کــور کــي وي لــوی ســوي نــازولي
دوی ســپاره ښــځي پیــاده ورســره ځغلــي
همېــشه د بــل پــه لاس پــه نــس مــاړه دي
نــه د جنــګ دي نــه د ننــګ تیــار خــواره دي
چــي ســړي خبــري واوریــدې حیــران ســو
سمدســتي لــه خــره راکښته ســو روان ســو
خــر دمخــه دوی تــر شــا وهــل مزلونــه
ویــل ګونــدي اوس بــه کــم ســی پېغورونــه
لا یــې شــل قدمــه نــه وه اخیــستلي
لا د کلــی مــنځ تــه نــه وه رســېدلي
چــي تــر غــوږېــې ســول د خلګــو آوازونــه
د هلکــانو د لویــانو ریــشخندونه
دا ســړی او ښــځه دواړه لېونیــان دي
خــر دمخــه دوی پیــاده پــسي روان دي
کــه پــر پــښو یــې دی دا اوږد مــزل وهلــی
نــو یــې خــر د څــه دپــاره رانیــولی
پــه خنــدا یــوه را ږغ کړلــه ځوانــانو

(c) ketabton.com: The Digital Library



لــــه عالمـــه بـــې خبـــره هلکــــانو
دغــه خــريــې هــم ملګــرى هــم رهبــر دى
پــه دښــتو کــې لار ښــوونکى د ســفر دى
دوى لــه خــره ســره روان ورســره ملــه دي
کــه دا خــر ورســره نــه وي دوى ړانــده دي
هــم مېــړه هــم يــې مېــرمن پــر دې ســلا ســول
لــه ناکــام ځخــه ســپاره د خــره پــر شــا ســول
بيــا لــه ســره يــې شــروع خپلــي کيســې کــړې
ورپــه زړه يــې تېــري تېــري خــاطرې کــړې
ورپــه يــاد يــې کــړل د خلکــو ريــشخندونه
پــر هــر مــوړ بانــدى ښــکنځل او پېغــورونــه
چــي ناڅاپــه يــوې ډلــي د ځوانـــانو
لــــه عالمـــه بــې خبــره بــې کــــارانو
ويــــل وګــــورئ دا څونـــه ظالمـــان دي
پــريــوه خــره ســپاره دوه تنــه لويــان دي
نــه زړه ســوى لــري دا خلــګ نــه زوربــړي
نــه لــه خــداى نــه لــه عــذاب څخــه بېريــږي
نـــه يـــې شـــرم لـــه مخلوقـــه د دنيـــا ســـته
نــه پــه زړه کــې يــې څــه ويــره د عقبــى ســته

(c) ketabton.com: The Digital Library



که هر څو يې ځان له موږ څخه پردی دی
که حیوان دی ژبه نه لری ګونګی دی
خو د خدای له قهره هم بېره په کار ده
يوه ورځ د ټولو خلګو ګور ته لار ده
پر حیوان باندې چا ایښی دومره بار دی
خدای ته وګورئ يو څه انصاف په کار دی
په قیامت به را ژوندی دغه حیوان سي
سمدستي به د خاوند پر لور روان سي
دی به ځغلي خر به جګ ورباندې سپور
وي
په اوږو به ساه شړی مخ به يې تور وي
له مېږه له ښځي ورکه سوله لاره
هم له خره هم له سفره سوه بېزاره
مېړه بیا پر پښو روان ښځه سپره سوه
بیا له سره هغه نوې ننداره سوه
دروازې د ښار بندېږي په قلفونو
څوک تړلای نه سي خولې د عالمونو

ویرجینیا

۲۰۰۲/۳/۱۵

(c) ketabton.com: The Digital Library

# د موږکانو جرګه

د لـوی ښـار څخـه د بانـدی یـو لـوی کـور و
چې یو وخت د خپل څښتن په زور سمسور و
د پرش، څلو ېښت پکښي آبادي لويي خوني
ګرځيـدې پکـښي ښايـستې د کـار مېرمنـي
شــاوخوا بانـــدي ولاړ جـــګ د پوالونـــه
د قـــلا پـــه شـــان لرلـــه يـــې برجونـــه
شــپه او ورځ يــې او ســېدونکي پــه قــرار وه
نـــه د غلـــو نـــه د رهزنـــو ورتـــه لار وه
څـو يـې سـروي پـه مـابين کـې وې ولاړې
اوږدې کـړې يـې لـه کـور څخـه وې غـاړې
وخت پـه وخت بـه پکـښي جوړه مهمـاني وه
د څـــښتن لــــه برکتـــه پريمــــاني وه
پکـــښي جـــوړه وه د غنمـــو ګدامونـــه
ذخيـــره وې پکـــښي وريجـــي خروارونـــه
چـــي څـــښتن لـــه دې دنيـــا کـــړی رحلـــت و

(c) ketabton.com: The Digital Library



له خپل ځان سره یې وړی برکت و
نه هوښیار پکښې معلوم و نه یې مشر
نه باور مشر ته پاته و په کشر
هر یوه ځانته ویله چې زه من یم
هر هلک ویل ځښتن یمه واکمن یم
په لږ وخت کې کور ویجاړ له خلګو هېر سو
خوشالي یې کله کله غم یې ډېر سو
چا یې شاوخوا ته مځکې کړلې لاندي
چا زړې دعوې قاضي ته کړلې وړاندي
اخیستو ته یې چم جوړ کړ بډایانو
ورته سترګې کړلې خړې ګاونډیانو
د کاله مشر چې ولاړی غم پر کور سو
د هستۍ سوه ورته شا د نیستۍ زور سو
نه په کور کې مهماني وه نه خاني وه
نه د هر څه پرېماني وه ارزاني وه
لوېي خوني وې ولاړي تشي توري
پرې لوېدلي وه د غم او تیارې سیوري
کارخانې یې وې نیولي موږکانو

(c) ketabton.com: The Digital Library



د دانو او د غلو داړه مارانو
هره ورځ به یې پر کور وه اخترونه
نوي نوي اتڼونه وه جشنونه
ورځ تر بلې ډېرېدل په زړونو ښاد وه
په نسونو وه ماړه په تن آباد وه
خو پیشو په دې کاله کې اوسېدله
هره ورځ په هره خونه ګرځېدله
پر کاله د موږکانو لوی ماتم و
د پیشو د لاسه نوی نوی غم و
هره ورځ د موږکانو جنازې وې
څوک به کم وه او د چا په سترګې سرې وې
یوه ورځ سره را جمع موږکان سول
په جرګه کې سره غونډ هوښیار لویان سول
ویل موږ توري پیشو یو کړولي
څوک تر مرګه ډارولي څوک وژلي
د پیشو د لاسه مخ د مځکې اوردی
هره ورځ مو نوی نوی غم پر کور دی
دې غضب ته اساسي چاره په کار ده

(c) ketabton.com: The Digital Library



غـر کـه هـر څونـه دی جـګ پـر سـر يـې لار ده
يـوه ږغ کـړه چـي پـه مـوږ کـي جاسوسـان دي
لــه پيـــشو سـره جـوړ سـوي موږکــان دي
پـه هـر ځـای کـي چـی مـوږ جـوړ کـړو اتهونـه
د پيـــشو تـــر غـــوږو يـــو ســي احوالونـــه
او چــي کلـــه د کنـــدو خواتـــه تېرېـــږو
نـــابيره پـــر پيـــشو بانـــدی پېـــښېږو
زما يقين دی څوک احوال ورو وړی پيشو تـه
کـښېنوي يـې زمـوږ پـه لارو کـي حملـو تـه
بـل مـوږک چـي هـم خولـه ورو هـم هوښـيار و
هـم تـر نـورو يـو څـه پـوخ د غـلا پـه کـار و
ويـــل دا لـــه ناچـــاری بـــد ګوماني ده
بـد ګومـان لـره پـه پـای کـي پـښېماني ده
نـه مـوږک د جاسوسـی سـي زړه کـولای
نـه پيـــشو سـي د مـوږک خبـر مـنلای
زه بېريـږم چـي تـر مـنځ بـه مـو بـدي سـي
را نــازل بــه مــو غمونــه پـر ښـادي سـي
شـــور بـــه ګــډ د موږکـــانو پـــه وطـــن وي

(c) ketabton.com: The Digital Library



خپل به وژنو رانه پاته به د ښمن وي
بل موږ که چې زمانو و ازمېيلې
په څو واره له پيشو و تښتېدلی
تر کندو په پټو لارو ښه خبر و
هم چالاکه و تر نورو هم زړه ور و
هغه غاړې کړې تازه وينا ته سم سو
ويل سترې مې سوه خوله زړه می قلم سو
لا تر څو به د پيشو څخه دارېږو
لا تر څو به په غارونو کې پټېږو
لا تر څو به د پشو غوږې چمبې وي
زموږ به بوري ميندی ژاړي ستړکي سرې وي
دا يوه موږ په سلگونو مړکان يو
نو بيا ولې په چاره پوري حيران يو
ځئ په لټه د پيشو په لوري ورسو
دوه يا درې د ټول ټبر د بلا سپر سو
که پيشو لري تېرې تېري منگولي
موږ هم نه يو څه درنې بلا وهلي
جوړوو چې په کندوانو کې غارونه

(c) ketabton.com: The Digital Library



د پیشو تر زړه ایستلای سو غابښونه
"په دنیا کي چي یې نوم لوړ پر آفاق دی
اتفاق دی، اتفاق دی، اتفاق دی"
خو هر ګوره موږکان ټوله بې زړه وه
د پیشو سره د جنګ پر طرف نه وه
د جګړې او اتفاق خبر سوه پاته
په جرګه کي بل موږک جوړ سو وینا ته
هم خوله ورو هم زړه ورو هم هوښیارو
په ټبر کي یې ګټلی اعتبارو
دا څو میاشتي د غنمو تحویلدارو
ځکه دی تر هر موږک په غوښو بارو
ویل لوی مصیب زموږ بېخبري ده
ځکه موږ ته له پیشو پیښه خواري ده
راسئ ټول پر دې یوه خبر سلا سو
هر یو تېر له بېلي بېلي مدعا سو
زنګوله به د پیشو کوو په غاړه
په خبر به یو چي راغله او که ولاړه
په جرګه کي سوې چکچکي آوازونه

(c) ketabton.com: The Digital Library



چــا لکیــاني ښــورولې چــا غوړونــه
د تحــسین وربانــدي جــوړ ســول بارانونــه
تحویلــدار تــه یــې ویــل آفرینونــه
پــه دا مــنځ کــي یــوه ږغ کړلــه یــارانو
زه یــو ســوال کــوم دوســتانو موړکــانو
خــدای مــو ســم کــه آخــرت او دنیــا دواړه
زنګولــه بــه د پیــشو څــوک کــي پــه غــاړه؟
ســـره وکتـــل هو ښـــیارو موړکـــانو
ښـــوروله شـــخ بریتونـــه مـــشرانو
پـــه یـــوه پو ښـــتنه ختمـــه هنګامـــه ســـوه
د پیـــشو د زنګـــولې خبـــر ســـړه ســـوه
د غـــار خولـــه کـــي چـــي پیـــشو و غـــوږ نیـــولی
لـــه خنـــدا یـــې پـــښتورګی وو چـــاودلی

ویرجینیا – ۲۰۰۴/۱۰/۱۸

(c) ketabton.com: The Digital Library



# د پاچا نوی کالي

پخوانيو زمانو کي يو سلطان و
ډېر شوقی و د جامو مين پر ځان و
هر سهار يې نوي نوي اغوستلې
د پرون جامې يې لېري غورځولې
په دربار کي ورته جمع خياطان وه
په سکښتلو په ګنډلو هر زمان وه
سوداګرو به جامې ورته راوړلي
چا په چين کي چا په هند کي ورګنډلې
په هر ځاي کي چي به ښه ټوکر پيدا سو
سمدستي به تر لباسه د پاچا سو
په خبر په يوه ملک کي دوه ټګان سول
د پاچا د قصر خواته ورروان سول
ويل موږ د پاچهانو خياطان يو
په دې کسب کی اووه پښته نسليان يو
را سره د حکمتونو ډک ټوکران دي

(c) ketabton.com: The Digital Library



په قيمت کي د طلا په تول دي ګران دي
دا يـــوازي دی لبـــاس د پاچهـــانو
د دنيـــا د لويـــو لويـــو ســـلطانانو
مـــوړ تـــر چينـــه تـــر ماچينـــه پـــوري وړي
پاچهـــانو پـــر ځـــانونو ازمېيلـــي
دي ټوکرانـــو کـــي حکمـــت دی د جوګيـــانو
پـــه منتـــريـــې دي راوړي لـــه دېوانـــو
نـــه احمـــق او نـــه خـــايق يـــې سي ليـــدلای
د جاهـــل ســـترګی يـــې نـــه ســـي پيژنـــدلای
چي باچـا پـه هغـه ورځ لبـاس پـه تـن کـي
يـو پـه يـو بـه ورمعلـوم جاهـل خـاين کـي
په وطـن کـي چي هوښيار او صـادقان وي
هغـــه ټـــول بـــه وزيـــران او جنـــرالان وي
يـو خـاين بـه پـه دربـار کـي وزيـر نـه وي
يـو جاهـل بـه پـه وطـن کـي اميـر نـه وي
پاچـــا خوښـــه کـــړه ســـلا د خياطـــانو
ويـــل ژر لبـــاس راجـــوړ کـــئ هوښـــيارانو
چي معلوم په خپـل وطـن کـي خاينـان کـړم

(c) ketabton.com: The Digital Library



بـــر طرفـــه وزيـــران او جنـــرالان كـــړم
دوه ټګـــان ســـول پـــه دربـــار كـــي نـــازولي
هـــم پاچـــا هـــم درباريـــانو تـــه منلـــي
پـــه دربـــار كـــي يـــې شـــروع كړلـــه كارونـــه
پاچـــا وركـــړه پـــه قـــلا كـــي لويـــه خونـــه
حوالـــه يـــې زر طـــلاوي خپـــل قيمـــت كـــړ
لا يـــې بـــار پـــر درباريـــانو نـــور منـــت كـــړ
چې پاچا د خداى سايه خدمت يې پور دى
د ټـــوكر قيمـــت پـــه ســـل چنـــده لا نـــور دى
ذخيـــره يـــې پـــه زرګونـــو كـــړې طـــلاوي
دوه ټګـــان وه يـــو تـــر بـــل تـــوري بـــلاوي
لـــه ســـهاره تـــر ماښـــامه بـــه لګيـــا وه
پـــر تنـــدي خـــولې رامـــاتي پـــه غوغـــا وه
ټګـــان ســـترې كـــرى ورځ وه پـــه كـــارونو
هـــم شـــرنګى و د قيچـــي هـــم ماشـــينونو
پاچـــا واســـتاوه ســـردار د وزيرانـــو
چـــي معلـــوم كـــي څانتـــه كـــار د خياطـــانو
چـــي كـــوټې تـــه ورداخـــل صـــدر اعظـــم ســـو

(c) ketabton.com: The Digital Library



له حیرته یې زړګی قلم سو
نه پر میز باندی لباس و نه ټوکران وه
خو لګیا له کاره ستړي خیاطان وه
یو خیاط سو په ادب ورته را وړاندي
دواړه لاسه یې نیولي لاندي باندي
ویل مړه سولو سرداره له کارونو
شپه او ورځ مو یوه کړې پر ځانونو
دې ټوکر پسي مو پی کړل وطنونه
له پاچا سره ښایېږي دا رنګونه
دا زریني لیکي ټولي د طلا دي
سره رنګونه یې یاقوت لکه کیمیا دي
هر یو رنګ یې دی د بېلو جواهرو
له هر رنګ سره تارونه دي د زرو
چي جامې یو ځلي جوړي د سلطان سي
زموږ کمال ته عالمونه به حیران سي
موږ کانو غوندي پټ به خاینان سي
په غارونو به د ننه احمقان سي
چي په ځیر صدراعظم په ننداره سو

(c) ketabton.com: The Digital Library



ځان خاین او هم احمق ورته ښکاره سو
له هیبته یې زړګی اره اره سو
له غیرته یې بدن خوله خوله سو
له ناکامه یې وروړاندي کړه لاسونه
د خیالی ټوکریې وکړل صفتونه
لاس یې جیب ته کی پیسې یې رابهر کړې
خیاطانو ته یې سل طلاوی ورکړې
ویل ارزي دا ټوکر په انعامونو
آفرین دی ستاسي دوو پر هنرونو
پټ په زړه کي پر خندله دوو ټګانو
چي پیدا مو کړ وطن د جاهلانو
له سلطان تر وزیرانو احمقان دي
خاینان په دې وطن کي حاکمان دي
له قلا څخه بهر صدراعظم سو
له ژوندونه یې زړه مات قلم سو
په دربار چي د سلطان سو ور دننه
ویل زما د سر امان دي وي څښتنه
چی وطن ته دي بللي خیاطان دي

(c) ketabton.com: The Digital Library



سل هنره ور بخښلي پاک سبحان دي
عجايب يې دي رنګونه د ټوکرانو
چې يوازې دي لايق د پاچاهانو
وروسته وار سو د قاضي د وزيرانو
ورپسې د لويو لويو جنرالانو
چې هر يو به سو راستون له خياطانو
په صفت مړيده نه وه د ټوکرانو
يو وزير به يې مين و پر رنګونو
هغه بل پر جواهرو هنرونو
يوه ورځ نوبت پخپله د سلطان سو
په يوازې ځان قلا ته ور روان سو
چې کوټې ته سو د ننه د ټګانو
توره شپه يې سوله جوړه پر چشمانو
په حيرت حيرت يې وکتل مېزونه
تر نظر يې تېرو له ټول کونجونه
نه درک و په ميدان کې د ټوکرانو
نه په لاس کې و اثر د خياطانو
په موسکا او په تعظيم ورته ټګان سول

(c) ketabton.com: The Digital Library



تـر قدمـه يـې پـه زر ځلـه قربـان سـول
ويـل زمـوږ د سـر امـان دي وې سـلطانه
اې د مځکـى پـر مـخ سـيورې د يزدانـه
ستاسى ذات باندي جامې مو چي ګنډلي
پـر وجـود بانـدي مـو نـه دى ازمېلـي
چي په ځان كي دا جامې د لوى سلطان سي
زمـوږ يقـين دى عالمونـه بـه حيـران سـي
پاچـا و ايـستل لـه ځانـه لباسـونه
يـو پـه يـو يـې لوڅېدل لـه اندامونـه
لـوڅ لپـړ و پـه كوټـه كـي درېـدلى
هـر انـدام يـې دوو ټګـانو و ليـدلى
چي هغوى خيالي ټوكران پرې ازمېيلـه
پـه حيـرت حيـرت پاچـا ځـان تـه كتلـه
چي يقين يې د خپل ځان پر حماقت سو
خپل ګرېوان او خپل وجدان ته ملامت سو
لـه ناكامـه يـې ويـل پـرې تحسينونه
د واه ، واه يـې بانـدي جـوړ كـړل بارانونـه
ده هـم وركـړل انعامونـه د ټګـانو

(c) ketabton.com: The Digital Library



په څو چنده له قېمته د ټوکرانو
شهادت د حماقت يې پر خپل ځان کړ
پر ټګانو چې يې جوړ طلا باران کړ
لس پنځلس ورځي وروسته وه جشنونه
تېرېدل د سلطان مخې ته پوځونه
د لباس کيسې عالم وې اورېدلي
تر ملکونو تر ښارونو رسيدلي
په زرګونو حاضر سوي وه پوځونه
په لکونو وه راغلي عالمونه
د غرمې پر مهال بړغ د نغارو سو
غړومبهاری د ټوپکو د توپو سو
پاچا مخکي ورپسې سل نوکران وه
د پاچا لمن لاسونو کې روان وه
په نارو سول په تحسين سول اولسونه
د پاچا يې د جامو کړل صفتونه
عالمونو زنده باد نارې وهلې
پر سلطان باندي دعاوي اورېدلې
خو احمق سلطان جامې نه وې ليدلي

(c) ketabton.com: The Digital Library



لـوځ بـدن تـه خـړي سـترګي يـې نيـولي
تـاج پـر سـر څپلۍ پـه پښو تـوره تـر مـلا وه
لـــوځ لپـــړ پاچـــا روان لکـــه اشـــا وه
ټول عـالم ليـدل چي لوځ سلطان روان دی
هر سړی پـر ځـان شکمن سو چی نادان دی
چـا لـه بېـري هلتـه سـپوږ نـه سـو وهـلای
د احمـق نـوم يـې پـر ځـان نـه سـو منلای
چـي يـو ځـل يـوه ماشـوم بږغ کـړه پـه زوره
ويـــل پـــلاره پاچـــا لـــوڅ روان دی ګـــوره
پـه يـوه ګـړي کـي جـوړه هنګامـه سـوه
د پاچـــا د لـــوڅ بـــدن خبـــره ســـره ســـوه
نـه پـه مـنځ کـي خياطـان وه نـه ټـوکران وه
شـــرمنده ټـــول وزيـــران او جنـــرالان وه
ټګـــان تللـــي وه د وختـــه پـــر آســـونو
اړولـــي يـــې پيـــسې وې تـــر ملکونـــو

(c) ketabton.com: The Digital Library



## غلط آدرس

یو غریب سهار له خوبه سو راپورته
مخ یې ونیوی د ښار د کوڅو لورته
بیا پرون غوندي په کار پسې روان سو
بیا د ښار په بازارو کې سرګردان سو
بیا به څرنګه ماښام ورځې تر کوره
بیا به څرنګه نغری وینې بې اوره
ماشومان به بیا له لوږې څخه ژاړي
یو به ګرمه بل به غوړه ډوډۍ غواړي
وږه لور به یې په اوښکو سترګې سرې کړي
ماشوم زوی به یې سلګیو کې ګیلې کړي
کرۍ ورځ یې سوله تېره په چرتونو
د مېرمنې او د لوږو اولادونو
چې یې دوې ورځې ګوله نه ده خوړلې
نه یې وچه نه لنده ډوډۍ ژوولې
په واټونو ګرځېدی چې مازیګر سو
په زړه شین سو نور له کاره لاس په سر سو

(c) ketabton.com: The Digital Library



لاس د فقـــريـــې هـــر چاتـــه و نيـــولی
ګرځيـــدی پـــه دو کـــانو پـــه زړه تتلـــی
تـــر ماښـــامه يـــې پيـــدا يـــو څـــو روپـــۍ کـــړې
چـــې ايلـــه يـــې پـــه ســـودا وچـــې ډوډۍ کـــړې
نـــه يـــې اور وليـــد پـــه کـــور کـــې ماشـــومانو
نـــه تـــوده ښـــوروا تـــر خولـــه ســـوه د کوچنيـــانو
نيمـــه شـــپه يـــوه ماشـــوم ويـــل بابکـــه
ســـبا شـــپه مـــو پـــه تـــوده ښـــوروا مـــاړه کـــه
شـــپږ کلنـــي بـــه ژړلای تـــر ســـهاره
څـــو څپيـــړې يـــې مـــور ورکـــړې ســـوه کـــراره
ســـهار لمـــر لا پـــر آســـمان نـــه و ختلـــی
چـــې غريـــب د فقـــر لاس و را ايـــستلی
کـــرۍ ورځ يـــې فقـــر وغوښـــتی بـــازار کـــې
نـــه يـــې پلـــی نـــه يـــې ســـپور پرېښود پـــه ښـــار کـــې
يـــوه چـــا ورتـــه ويـــل چـــې بخـــت دې تـــور دی
درنـــژدې چـــې لـــوی جومـــات دی د خدای کـــور دی
د جومـــات پـــه مـــنځ کـــې جمـــع ده ولاړه
هلتـــه ورســـه لـــه مخلوقـــه خيـــرات غـــواړه

(c) ketabton.com: The Digital Library



په جومات چې کوي خلک لمونځونه
همېشه وېشي پر خلکو خيراتونه
هلته ورسه په خيرات به دي زړه سوړ کي
جيب او لاس به دي کړي ډک نس به دي موړ
کي
غريب سم د جومات مخ کي پر ګونډو سو
په ژړا او په فرياد او غلبلو سو
چې مې وږي په کاله کې ماشومان دي
په يوې ګولې مړۍ پوري حيران دي
په شپو شپو راته وږي نهر دي
لکه وچ لرګي له مړو برابر دي
پر بې وزلو زړونه وسوځئ دوستانو
زما اولاد وبولئ خپل مسلمانانو
تېرېدل د فقير مخته ډله ډله
چا له کبره د ده خواته نه کتله
چا يو څو توري پيسې ورکړلې تېر سول
هم فقير هم يې د ده ماشومان هېر سول
پيسې لږ وې تر هيڅ شي نه رسېدلې

(c) ketabton.com: The Digital Library



نــه ډوډۍ او نــه ښــوروا تــه بــسېدلې
فقیــر تــش لاس او جیبونــو تــه حیــران ســو
لــه ناکامــه د خپــل کــور پــر خــوا روان ســو
فقیر غو ښتل چې سي ولاړ خپلې کوڅې ته
چــې یــې لار ســوه برابــره میخــانې تــه
پکښې ناست یو څو ملګري څو زلمیان وه
بــې خبــره لــه دنیــا څخــه مــستان وه
لاس تــر غــاړه ســره ناســت وه نــازولي
د هو ښــیارو لــه دنیــا دلتــه راغلــي
د فقیــر لــوري تــه پــام د یــوه ځــوان ســو
هم سرو سترګو هم جامو ته یې حیران سو
لــه خپــل جیب څخــه پیسې یې را بهــر کــړې
پــه زړه ســتړي درویزګــر لــره یــې ورکــړې
میخانــه کــې ورتــه پــام ســو د ځوانــانو
لـــه دنیـــا د بېخبـــرو بـــد مـــستانو
هــر یــوه پیــسې لــه جیبــه را ایــستلې
چا لــس ګــوني چا شــل ګــوني ورکــولې
پــر ګــدا بانــدې یــې جــوړ پیــسه بــاران کــړ

(c) ketabton.com: The Digital Library



ور پــوره يــې د تــاوده نغــري ارمــان كــړ
ده لاســـونه كړلــه پورتــه ويــل خدايــه Ψ
تـــه بيــــشكه مهربـــان يـــې رهنمايـــه
تــر هرچــا يــې مهربــان پــه دې جهــان كــې
شــريک نــه لــرې خالقــه پــه آســمان كــې
تـــه قـــادر يـــې تــه رازق يــې مـــا منلـــى
خـــو ادرس دې چـــا غلـــط و راښـــودلى

ويرجينيا – ۲۰۰۴/۵/۱۶

(c) ketabton.com: The Digital Library



## دوهم واده

یوه کلي کي نامتو غښتلی ځوان و
هم شته من و هم په متهو پهلوان و
خان به تل و په ښکارونو پسي تللی
د یارانو له ټولی سره وتلی
چي له ښکاره به راستون سو په راحت و
خدای ورکړی داسي کور لکه جنت و
انتظار یې هر ګړی ښایسته مېرمن وه
سرتر نوکه لکه جوړه چی په ستن وه
دوه او دري یې لا په کورکی ماشومان وه
یو تر بله ښایسته لکه ګلان وه
خو په قام کي دا رواج و د خانانو
یوه ښځه وه پیغور د بدایانو
چي په قام کي زورور او یا شتمن و
دري څلور یې وې عورتی ډیر زامن و
یوه ورځ د خان د ښار په منځ کي شپه سوه

(c) ketabton.com: The Digital Library



شپه یې چېرته په ښادي کي مېلمنه سوه
په ښادي کي یې څو نجوني وې لیدلي
زړه یې یو وړیوې ښکلي نازولي
په کتلو یې کباب د خان زړګی کړ
په عشوه یې خوب آرام ورنه پردی کړ
خان مین سو د نازونو پر مېرمني
په زړګي یې پوري وورې ولاړې ستني
څو واده یې کړله ناوې په لکونو
ورته رایې وړل مالونه په بارونو
اوه ورځی اوه شپې جوړ وه جشنونه
هم غوایي حلالېدله هم پسونه
په خیرات ماړه د کلي مسکینان وه
آن د ښار څخه راغلي فقیران وه
اتڼونو کي سرناوي ږغېدلې
شاه زلمیو په ټوپک نښي ویشتلې
د کلا په منځ کي نجوني نڅېدلې
له بهره د زلمو ناري راتللې
په هغه شپه کلیوال له سوه ارزانه

(c) ketabton.com: The Digital Library



چې له ښاره را واده سوه مسته ګرانه
لا په کلي کې روان وه اتڼونه
چګې د ګرانۍ او ارزانۍ سول جنګونه
په کلا کې لا تمام نه وه جشنونه
چې د خان پر کور نازل سوله غمونه
هره شپه د خان پر خونه باندې غم و
هره ورځ به ورته جوړ نوی ماتم و
هره ورځ په کور نوې ننداره وه
د دوو ښځو پر هر څه باندې جګړه وه
له جنګونو څخه خان هسې نالان سو
جنت کور ورته دوږخ ګزران یې ګران سو
له ناکامه به روان سو په ښکارونو
په مزلونو د دښتونو جګو غرونو
له مېلو څخه کلا ته چې به ستون سو
هغه آش هغه کاسه پوخ یې لړمون سو
پر کلا د ښارۍ جوړه پاچهي وه
کلیواله لکه مینځه دا بې بې وه
ټول د ګرانۍ په قسمت سول چې خواږه وه

(c) ketabton.com: The Digital Library



مځکه سره وه د ارزاني باندې شپه وه
د انار په شان يې زړه له وينو ډک و
زړګی نه و په سينه کې ډک توپک و
خان مين د خپلې ګرانۍ پر نخرو و
په منتر کې بند له سر څخه تر پښو و
نه په غم کې د ارزانۍ د جامو و
نه يې ځای ته ورغلی په مياشتو و
چې به خان راوړل مالونه يا ښکارونه
مخ ته نه سوای ور وتلای اولادونه
ماشومان له بېرې نه سوای را وتلای
چا د ګراني مخ کې سپوږ نه سوای وهلای
په کلا کې ګراني نوی ژوند تيار کړ
د کلا څخه يې جوړ د ښار بازار کړ
نقابونه يې له مخه کړله ليرې
د پلو پردې يې ټولې کړلې څيرې
سينګار کړی پر بامونو ګرځېدله
نه له سيال نه له نا سياله پټېدله
نه د بنې نه د بل پروا يې کړله

(c) ketabton.com: The Digital Library



په کټ کټ به یې ځوانانو ته خندله
یوه شپه چې خان په لوی سفر و تللی
د غرڅه ښکار پسي غرونو ته وتلی
یو ښایسته یو برېتور په ځان غښتلی
د بې بې خوني ته ولاړی غلی غلی
کلیوالي سیوری ولید په تیاره کې
زړه یې سم په درېدو سو په سینه کې
د سینې پر کوریې اور د غیرت بل سو
زړه یې وریت په هغه اور کې سو جلبل سو
په توکل د خوني خواته سوه روانه
ټول وجود یې سره لمبه و زړه لړزانه
چې په خونه ورد ننه سوه ارزانه
پر پالنګ باندي یې ولېدله ګرانه
لڅه پڅه د خپل یار سره پرته ده
لاس تر غاړه له نګار سره پرته ده
د کلونو له دلدار سره پرته ده
په خپل کور کې له اغیار سره پرته ده
چیغه پورته سوه له ستوني د ارزانې

(c) ketabton.com: The Digital Library



ورته پام سو له پالنګ څخه د ګراني
ویل تېره سه بې شرمي بې پدري
اوس له دې هم راته جوړي که خبري
چي زه یو ځل له دې شوقه سم بې غمه
خبروم دې په کارونو دوه عالمه
سره تبې به درته مځکه کلی کور کم
تر عالمه به دې مخ په تبې تور کم
زهرجني چي دې زما د عشق شېبې کړې
خپلې ورځې دې کړې توري شپې ترخې کړې

ویرجینیا

۲۰۰۲/۱۱/۲۵

(c) ketabton.com: The Digital Library



## درې غوايي

درې غوايي يوه ځنګله کې اوسېدله
تل به درې واړه ملګري ګرځېدله
په ځنګله کې به يو ځای سره روان وه
يو د بل د ښکر په زور پهلوانان وه
يو يې تور دوهم ابلق دريم يې سپين و
د زمري يې زړه په غوښو پسې شين و
که هر څو زمری پاچا و د لېوانو
زور يې نه و برابر له درو غويانو
چې زمري به ورته سپين کړله غاښونه
درو غوايانو به ور واړول ښکرونه
له ناکامه به زمری بيرته روان سو
پر زړه پاته د خپل ښکار به يې ارمان سو
يوه ورځ ورته ګيدړ ويل سلطانه
دا يوه خبره واوره له نادانه
د غوايانو ترمنځ اور د نفاق بل که
پر يوه يوه جلا جلا يرغل که

(c) ketabton.com: The Digital Library



بيا به موړ هم سو ماړه ستا له خيراته
شپه او ورځ به کړو دعا و خپل پاچا ته
زمري وکړې سپين ابلق ته څو خبري
چي پر زړونو لګيدې لکه شکري
د عمرونو ورته يادي يې کيسې کړې
د نسلونو يې وريادي خاطرې کړې
ورته ويې غانده تور په څو څو شانه
سپين ابلق يې تور ته کړله بد ګمانه
چي سپيره يې ټول وابنه کړل د ځنګلونو
کړې ورځ د ده تېرېږي په شخوندونو
دا تور مخی دا کم اصله دا بدرنګه
ولي نه ليري کوئ له خپله څنګه
کړې ورځ يې جوړی کړي وي رمباري
که په نس موړ وي که وږی يو څه غواړي
بد ښکاريږي په ټولی کي د غوايانو
دا کم اصل ولي بولئ له يارانو
زه يې پيژنم په اصل غويی نه دی
دا له نسله دیابو دی يا د خره دی

(c) ketabton.com: The Digital Library



که له ځانه یې جلا نه کړئ ملګرو
یوه ورځ به یاست پښېمانه ښکرورو
دا یوه خبره زما واورئ زړه ورو
دا قانون دی د اصیلو ځناورو
په ټولۍ کې چې کم اصل یې پیدا سي
د اصیلو ځناورو ورته شا سي
څوک یې نه بولي له ډلي د خپلوانو
په ټولۍ کې حساب نه وي د یارانو
که پر وخت مو تور ونه ایستئ له میانه
بیا سبا به مو ګیله وي له خپل ځانه
سپین ابلق ته ویل ورو ره خوښه ستا ده
چې دي هر څه فیصله کړه زما سلا ده
بیا یې وکتل زمري ته ویل وایه
ستا د تور د ورکولو څه ده رایه؟
زمري داړي کړلې سپیني ویل ګورئ
سبا دواړه کړئ جلا له توره لوری
زه او تور چې سو تنها زه په پوهېږم
تاسي ولاړ سئ زه له ده سره جوړېږم

(c) ketabton.com: The Digital Library



چې سبا لمر را ښکاره سو په ځنګله کې
تور یې وازي را روان و په ګوښه کې
کړی ورځ یې په رمباړو کړ ځان ستړی
د یارانو یې سو ورک ژوندی او مړی
چې زمري ورته له ورایه ښکاره سر کړ
تور غوايي هم ځان جګړې ته برابر کړ
زمري مخامخ پر تور باندي حمله کړه
په تېره منګول يې غاړه ورپاره کړه
که هر څو به يې تر خوله ختې رمباړې
په وجود یې ښخېدې د زمري داړې
له ناکامه يې ناري کړې چې يارانو
زه مو پرې ښودم دښمن ته نامردانو
دغه حال چې نن زما سبا پر بل دی
خپل عمل د هر سړی د لاري مل دی
د ابلق زړه باندي وسو ويل سپينه
زه او ته او تور شريکه لرو وينه
کشکي نه مو وای پرې ایښی دا زوی مړی
د زمري له خولې مو بیرته وای خلاص کړی

(c) ketabton.com: The Digital Library



سپین په قهر ورته وویل ابلقه
په دستور د دنیا پوه نه یې احمقه
دا بد ذاته دی کم اصل دی دا تور دی
د ده ژوند اصل غوایي له ره پېغور دی
چې یې ایښې وه ګیدړ د نفاق لومه
تور غویی سو د زمري د پنجو شومه
یو څو ورځې د زمري خېټه مړه وه
د غوایي پر غوښو وازګو یې مېله وه
اوږده ژبه یې خپره وه پر بړېتونو
مړه ګېډه یې وه ډکه له تېغونو
غړومبېدی د تور غوایي په غوښو موړ و
یو څو ورځې یې د ګېډې دوږخ سوړ و
په تاوده وه د زمري تېره غاښونه
شاو خوا یې پر کوله طوافونه
پر مېله باندې چې تېرې ورځې شپې سوې
غوښې ختمې سوې چې پاته وې ورستې
سوې
د زمري په نس کې بیا لوږه پیدا سوه

(c) ketabton.com: The Digital Library



ورتـــه يـــاده خپلـــه تېـــره مـــدعا ســـوه
ورنژدې د سپين غـوايي خوا تـه ورو ورو سو
څـه د غرونـو څـه ځنګلونـو پـه کيسو سـو
ورتـــه ويـــې کـــړل خـــوا ږه خـــوا ږه نکلونـــه
تېـــرول يـــې زاړه نـــوي متلونـــه
پکښي يـاده يـې کيسه کـړه د غوايـانو
د اصــــيلو او کـــم اصـــلو حيوانـــانو
ويل سپين پوست دي روښان لکه سهار دی
د غـــوايي د جـــنس او نـــسل افتخـــار دی
راتـــه کـړي مـــي کيـــسې خپلـــو نيکونـــو
سـپين غـوايی دی د زمريـانو لــه نـسلونو
نـور غـوايي چی قسم قسم پـه رنګـو دي
يـــا د نـــسله د اوښـــانو يـــا د خـــرو دي
زه او تــه پــه دې ځنګلــه کې ښــه ښکار ېږو
زه او تـــه دواړه اصـــيل ســـره جـــوړېږو
دا ابلـــق هـــم د تورانـــو لـــه کالـــه دی
دا کـم اصـل د غـوايي لـه نسله نـه دی
په اور شو کي د ځنګله ځان شريک بولي

(c) ketabton.com: The Digital Library



ځان بادار ورته ښکارېږي د ټول غولي
یوه ورځ به دا ځنګل ټوله د ځان کړي
مړه له لوږې به کوچني لوی حیوانان کړي
دا ابلق چې شپه او ورځ پکښې ګرځېږي
که ځنګل هر څو مره لوی دی خو خلاصېږي
دی را پرېږده زما ورورکیه ښکروره
د غرور باد به یې وباسم له سره
د زمریانو په وروري که ته رضا یې
د ځنګله به زه وزیر ته به پاچا یې
سپین غوایي ځان له ابلق څخه ګوښه کړ
زمري ورو ځان ور نیژدې په یو پلمه کړ
ابلق ښکر نه و سم کړی لا جګړې ته
چې یې داړی د زمری ولاړې سینې ته
په یوه حمله پر ځټ د غوایي سپور سو
د ابلق تر ستر ګو ټوله ځنګل تور سو
چې هر څو نه یې رمباړي کړې په زوره
چې کومک ته را رسګړه سپینه وروره
دغه حال پرون پر تور وو نن پر ما دی

د خوني زمري یرغل سبا پر تا دی
د ابلق وروستۍ رمباړي سوې کراري
د زمري داړو یې بندي کړې بغاري
بیا څو ورځی د زمري مېله تازه وه
د ابلق په پستو غوښو یې خوله سره وه
په ځنګله کي سپین بېغمه را روان و
د زمري له ورورګلوۍ غره په ځان وو
خپله وینه یې ګڼله سوچه اصله
ښکارېدی ورته خپل ځان له بله نسله
د غرور نشې اخیستی سپین غویی و
دی په خپل خیال کي پاچا وزیر زمری و
چي ناڅاپه د ښکاري زمری غړومبی سو
مخامخ ورته په لاره کي مرګی سو
چی د خیال نشه یې ووته له سره
په ژړا سو چي زمریه برادره
ما دي داړو ته یوازي غویی تور کړ
ستا د پاره بېګانه مي ابلق ورور کړ
زما او ستا ده په رګو کي یوه وینه

(c) ketabton.com: The Digital Library



د اصیلو تر مابین په کار ده مینه
هر خدمت ته دي حاضر زه دي چاکریم
په ځنګله کي ته پاچا زه دی نوکریم
زمري وویل بې عقله ښکروره
له قانون د ځناورو بېخبره
د زمري او د غوایي په منځ کي څه دي
زما خوراک د غوایي غوښي ستا واښه دي
ستا خدمت به و په کار د دوو غوایانو
چي اوس ډلي په لګیا دي د مېږیانو
په ژړا سو سپین غویی ویل یې خدایه
په ریشتیا چي زه کم عقل وم له ځایه
په هغه ورځ مي مرګي ته ځان تیار کړ
چي جلا مي تور له ځانه په اختیار کړ
چي ابلق مي د زمري په خوله جلا کړ
هغه ورځ مي ځان له مرګ سره سودا کړ
د غوایي او د زمري پردی دي ویني
د دښمن سره څوک څنګه پالي میني
چي په اصل او کم اصل تېر وتلم

(c) ketabton.com: The Digital Library



# په‌لوی‌لاس‌مې د مرګي خولې ته‌ورتللم

ويرجينيا

۲۰۰۳/۴/۲۶

(c) ketabton.com: The Digital Library



## دوکانداري

په کوڅو کې صحرايي غرمه روان و
هم دی ستړی هم يې خر ستړی ستومان و
کړی، ورځ يې لڅې پښې مزل وهلی
په سينه کې يې نفس و سوځيدلی
هم ګرميو ستړی کړی و هم تږی
هم نهر و له سهاره څخه وږی
لا په مخ کې يې د ښار تنګې کوڅې وې
ورته پاته لا سل ګوني دروازې وې
چې سړي به کړې پر مال ناري په زوره
خره به هم کړې غرغړې د خپله لوره
د ده ږغ به په نارو کې د خره ورک سو
هم به ځان او هم به خره لره هک پک سو
چې د خره به غرغړې سوې يو څه غلې
صحرايي به ورته وکړلې ښکنځلې
چې آرام به صحرايي روان پر لارو
خره به هم مغزی او ږد کړی و کرارو

(c) ketabton.com: The Digital Library



کله کښته کله پورته لوی غوړونه
ښکاریدی لکه وهي چې لوی چړتونه
بیا به ستونی صحرایي سم کړ ناروته
خره به هم کړه خوله تیاره غرغړوته
شپږ اووه ځله چي خره داسي ناره کړه
صحرایي هم ټینګه لښته ور سره کړه
سمدستي یې ترازو کړ ورپه غاړه
ویل تاته د کوشو ورځ ده ولاړه
ځه رهي سه خرشوه دي خپل مالونه
سپکوه دي په واټونو کي بارونه
چي پر مال سې تر ما ښې ناري وهلای
زما یقین دی چي هر شی سې خرشولای
چي ناري پر مال وهلای سې په زوره
خر شول دي هم په وس پوره دي ګوره

ویرجینیا

۲۰۰۴/۵/۲۹

(c) ketabton.com: The Digital Library



## قناعت

پخوانیو زمانو کي ماهیګیرو
ډېر غریب و د قسمت د تور اسیرو
نه يې بله خواري زده نه په لګیا و
دغه کسب ورته پاته له بابا و
همېشه به وي په کار پسي وتلی
یوه ورځ بېغمه نه و کښېنستلی
بل به هیڅ د ده په رنګ نه و څوک سترۍ
خو یوه ورځ په نس نه سو موړ زوی مړی
چي د ورځي يې هر څه کبان نیوله
په بازار کي په ډوډۍ به يې پلورله
د مېرمني به يې هره شپه ناري وې
هره شپه به يې په اوښکو سترګي سرې وې
کله پلار کله قسمت ته په ښرا وه
چي نصیب يې غریبي توره بلا وه
ماهیګیر ته له خواریه ورځ ترخه وه
کور تبۍ وه او د ده وربان دي شپه وه

(c) ketabton.com: The Digital Library



یوه ورځ وربانـدي تېره سوه ماپښنین سو
د دریاب پر غـاړه ناست و زړه یې شین سو
کـرې ورځ یـې یـو مـاهی نـه وو نیـولی
تپیــدی لکـــه مرغـــه پـــر زړه ویـــشتلی
که همداسي کور ته ستون سي لاس ناولی
د مېرمنــــي بـــه لرګـــی وي د ده ولـــی
نـابېره یـې تـر سـترګو شـی زریـن سـو
چي یکړ مـاهی یې ولیـدی غمګین سو
مـــاهي بڼ غ کـــړه ویـــل واوره مـــاهیګیره
د کلونـــو لـــه خـــوارۍ پـــه زړه زهیـــره
زمـا پـــه بیـــه دي یـــوه ډوډۍ نـــه کېـــږي
مـا ایلـه کـه چي څـه غـواړې در رسېږي
مـاهیګیر زریـن مـاهی لـره حیـران سـو
چـي د ده پـه ژبـه څرنګـه ګویـان سـو
سمدستي یې ماهی خوشي کړاوبـو تـه
د دریـــاب د زرغونـــو اوبـــو څپـــو تـــه
خالي لاس و تـوریې تش لاس کي نیولی
د مېرمنــــي لــــه غــــضبه لړزېــــدلی

(c) ketabton.com: The Digital Library



و ماهي ته يې ورږغ کړله په زوره
که ريشتيا پر قول ټينګ ولاړ يې وروره
دا نن شپه راته تياره ډوډۍ راکه
را پوره د وږي ګېډې مدعا که
دا نن شپه مو په توده ډوډوۍ ماړه که
زمونږ له ډېري زلخوږۍ زړونه ساړه که
ماهي وويل پوره دي دا ارمان سو
په کوډله کې هوار دي دسترخوان سو
چې د کور تر دروازې دي رسېده وي
نعمتونه به تيار درته پراته وي
ماهيګير چې سو دننه په کوډله
شاوخوا يې په حيرت حيرت کتله
نا آشنا ورته ښکاره سوه خپله خونه
پر ميدان باندي پراته وه نعمتونه
هم چرګان هم سالنونه پلوونه
هم اچار هم مرباوي کبابونه
ده سترخوان ته يې نيژدې ناسته عورته
دوې يې سترګي سولې شپاړلس له حيرته

(c) ketabton.com: The Digital Library



بې پوښتنې يې حمله کړه پر چرګانو
خولې يې غوړې سوې تر دوارو بارخوګانو
ماهيګير او مېرمن دواړه چې ماړه سول
چې په ګېډو کې اورونه يې ساړه سول
او دوهم ځلي چې ستړي په حملو سول
چې نشه له فيرنيو او خوږو سول
ترې مېرمنې په کرار وکړه پوښتنه
دا له کومه دي راغلي زما ځښتنه؟
سړي تېره د زرين ماهي کيسه کړه
او کاره يې د ښځې تلوسه کړه
ښځې وويل سړيه دا مو وار دی
په دا شپه به روانېږو زما تلوار دی
او کنه سهار وختي به روانېږي
يو ځل بيا به له ماهي سره ګړېږي
چې پر دغه ځای يو ښکلی کور را جوړ کي
په سيالانو دښمنانو مې زړه سوړ کي
ماهيګير ويل دا کار راته ګران دی
له ماهي سره ما لږ کړی احسان دی

(c) ketabton.com: The Digital Library



خو چې سترګې کړې مېرمنې پرې راغتې
او رېدلې يې له دوو سترګو سکروټې
ماهيګير پر خپلو کړو باندې پښيمان سو
په سبا ملا آذان سيند ته روان سو
په درياب باندې يې بږغ کړه چې ماهيه
زما د بخت او د ژوندون زرين زمريه
زه مېرمنې يمه تا ته راليږلې
وايې موږ ته را آباد که يو کور ښکلې
ماهي وويل ورځه کور دې تيار دی
ښايسته په رنګ رنګين نقش ونګار دی
ماهيګير خپلې کوډلې ته روان سو
پر هغه ځای ښايسته کور ته حيران سو
په سرو شنو قالينو فرش وه هره خونه
رنګ په رنګ پکښې انبار وه لباسونه
پکښې ونې د ګلونو وې ولاړې
اوږدې کړې صنوبر او سروې غاړې
په شنېليو کې ويالې مستې روانې
پر دوو غاړو يې ګلونې ځو ځو شانې

(c) ketabton.com: The Digital Library



هـــره شـــپه هوارېـــدل دســـترخوانونه
ورتـــه رازپـــه زار راتللـــه نعمتونـــه
مـاهيګيرو کـه مېـرمن خـوښ او خنـدان وه
تـــر قيامـــت د مخـــه دلتـــه جنتيـــان وه
يـــوه شـــپه د مـــاهيګير مېـــرمن خپـــه وه
مـاهيګير تـه بيـا پـه برخـه د اور شـپه وه
ويـل نـوره زه ديـغ سـوې يـم پـه کـور کـي
يـم يـوازې کـرې ورځ يمـه پـه اور کـي
تـه بـه بيـا سـهار وختـي ور روانېـږې
يـو ځـل بيـا بـه لـه مـاهي سـره ګرېـږې
چې پـه کـار مـوږ تـه قلا ده سل يې خوني
نـوکران چـي پکـښې وګرځـي پلټنـي
يـــوه خونـــه راتـــه جـــوړه کـــه د زرو
يـــوه بلـــه د الماســـو جـــواهرو
د قـــلا د پـــاره غـــواړم شـــل برجونـــه
پـه هـر بـرج کـي نـو کـران او تيرکښونه
د مجلـــس د پـــاره غـــواړم ســـهيلياني
د خـــدمت د پـــاره غـــواړم نـــوکراني

(c) ketabton.com: The Digital Library



و لباس ته مي په کار دي خياطاني
د شاهي خوړو د پاره اشپزاني
هسي نه چې په دې ټولو کي شی کم وي
مځکه سره ستا به پر شپه ورځ به دي غم وي
له ناکامه ماهيګير سيند ته روان سو
بيا ماهي ته په کړه غاړه ګويان سو
چي مېرمني را لېږلی يمه تا ته
اشتها يې ډېره سوې ده قلا ته
ماهي وويل تياره دي قلا ده
پوره سوې دي د ښځي تمنا ده
ماهيګير هغه ګړی کور ته روان سو
چي خپل کور ته ورنژدې سو هک حيران سو
هغه ځای باندي ولاړه لو قلا وه
چي نه اوس وه چا ليدلې نه پخوا وه
تر آسمانه يې ختلي وه برجونه
د سپاهيانو باندي ګرځېدل پوځونه
سر تر پايه جوړه سوې له مرمرو
پکښې خوني د الماسو جواهرو

(c) ketabton.com: The Digital Library



شنې ويالې وې راسپړې پر چمنونو
هم باغونه د مېوو هم د ګلونو
عطر پورته و اسمان ته د سرو ګلو
په ګلځانګو کې سندرې د بلبلو
سهيليانو اچولي اتڼونه
نوکرانو يې کوله خدمتونه
پرېماني د نعمتونو وه مېلې وې
په قلاکې د جنت ورځې او شپې وې
يوه شپه د ماهيګير پر کور ناورين و
د مېرمنې تندی تريو زړه يې غمګين و
ويل غواړم ته پاچا زه ملکه سم
د جهان تر ټولو ښځو ښايسته سم
چې په سيل راته ولاړې وي بيبياني
چې نکلونه مې د شپې اوري پيغلاني
سلامي ته مې راووزي عالمونه
د تخت مخ ته مې ولاړ وي لوی پوځونه
له ناکامه ماهيګير سيند ته روان سو
بيا ماهي ته په کړه غاړه ګويان سو

(c) ketabton.com: The Digital Library



چــي مېرمنـــي يمـــه تاتـــه را ليږلـــی
د پاچـا پـر تخـت او تـاج يـې زړه بـايللی
مـاهي وويـل ورځـه تـه مـي سلطان کـړې
همـدا اوس مـي د ملکونـو نګهبـان کـړې
مـاهيګير پورتـه پـر تخـت د سلطنت سـو
پـه ښـارونو کـي جـاري يـې حکومـت سـو
شـــاعرانو قـــصيدې ورتـــه ليکلـــې
ملايـــانو يـــې پـــه نـــوم خطبـــې ويلـــې
ملکـــې تـــه بـــه راتللـــه عالمونـــه
کړېـــدل ورتـــه پـــه لاره کـــي ســـرونه
کــه هرڅــو وه ملکــه پــه رنــګ رنګينــه
لا دننـــه پـــه زړګـــي کـــي وه غمګينـــه
مـــاهيګير تـــه يـــې ويـــل ســـبا روان ســـه
خپل ماهي ته ورسه زما له خولې ګويان سه
چي زه غـواړم چی دا لمر مي پـه فرمان وي
پـه تعظيم دي راتـه ستوري د آسمان وي
کـه سېل غـواړم پـه هغـه ورځ دي توپـان وي
زمـا پـه حکـم دي هـم واوري هـم بـاران وي

(c) ketabton.com: The Digital Library



پـاچهي دي زمـا پـه برخـه دايمـي وي
زما په لاس کي دي هم غم هم دي ښادي وي
لـه ناکامـه مـاهيگير سـيند تـه روان سـو
بيا مـاهي تـه پـه کـږه غـاړه گويـان سـو
چي مېـرمن مـي غـواړي تخت د کاينـاتو
پـاچهي غـواړي د ټولـو مخلوقـاتو
پـه قـدرت يـې وي دا لـو مځکـه ولاړه
په اختيار يې وي مرگی او ژوندون دواړه
او که نه وي هره شپه مي تريخ ژوندون دی
را خوږين کړی په کوگل کي يې لړمون دی
مـاهي سـر کـړ لـه اوبـو ځخـه را پورتـه
پـه حيـرت يـې ورکتلـه د ده لـورتـه
ويـل ولاړ سـه مبـارک دي سـه کوډلـه
شـوم نهـر پـه ځـای کـی پـروت زړه گدلـه
ستا مېرمن په هيڅ دولت نه قـانع کېږي
لـه هغـې سـره زړه کـوډل ښـايېږي
چا چـي کـړی پـه دنيـا کـي قناعـت دی
لـه طـالع سـره ملگـری يـې دولـت دی

(c) ketabton.com: The Digital Library



ماهیګیر خپلې مېرمنې ته روان سو
په لیدلو د کوډلې هک حیران سو
پکښې پروت هغه زوړ تور و د ماهیانو
ور په زړه سول منتونه د ښاریانو
ګرځېدلی چې تر اوله عمر شوم نهر و
په ځان ستړی بېنوا خاوري په سر و
خو مېرمن یې په کوډلکې وه خوشحاله
ویل خوښ مې دی دا ژوند له هره حاله
ویل ښه دی چې بېغمه د جهان یو
په نیم نس دي یو ماړه په غم د ځان یو
خو په زړه کې خدای زده څه پرتېږدله
لکه شمع هر ګړی چې ننېدله

(c) ketabton.com: The Digital Library



# غیبت

هستوګن په یوه کلي کي باغوان و
له هر چا و ګیله من مین پر ځان و
همېشه د حاضرینو په صفت و
خو په ټول قام کي مشهوره په غیبت و
مخامخ چي یې د چا کړل صفتونه
په غیبت به یې تا وده کړل مجلسونه
نه پرې ایښی یې امي و نه ملا و
هم د بدو هم د ښو په ځان بلا و
کلیوال وه که ښاریان وه خاینان وه
دی صادق و نور دا ټول درواغجنان وه
څوک خاین و څوک چمبازه څوک فاسق و
څوک له هر چا سره غل و منافق و
مراعات یې په غیبت کي د چا نه کړ
نوم په ژوند کي پاته نه سو چي ده ښه کړ
د دې کلي یو سردار و ډېر شته من و

(c) ketabton.com: The Digital Library



پر ځوانانو پر سپین ږیرو قدرمن و
له پلرو یې په میراث وړې خانی وه
شپه او ورځ یې په قلا کې مهمانی وه
پر باغوان باندي ترهر چا مهربان و
که هر چا ورته غانده خو پرده ګران و
د سردار له برکته په نس موړ و
په تن پټ و په زړه روغ و په ځان جوړ و
د سردار سره ملګری یو اغا و
هم سید و هم مرشد و هم ملا و
له کلونو له پخوا انډیوالان وه
لکه دوه سکني ورونه سره ګران وه
پر هر ځای ورباندي پېښ چي به باغوان سو
په ثنا او په صفت به یې ګویان سو
خدای مو زر کاله ژوندي لره یارانو
په امان له بدو ستر ګو سئ ځوانانو
پر هر لوري چي جوړه سره روان یاست
غلیمانو ته اغزي ښانسته ګلان یاست
دا خوار ځان به مي زر ځله در قربان کړم

(c) ketabton.com: The Digital Library



صدقه به مي خپل سر بلا ګردان کړم
زه دي ومرم چي سيد او سردار نه وي
غليمانو ته لېمو کي چي خار نه وي
يوه ورځ د دوو يارانو مرکه سوه
پر باغوان باندي تووده مباحثه سوه
دواړو وويل باغوان به امتحان کو
د يوه بل په غيبت به يې ګويان کو
اول پټ په يوه خونه کي سردار سو
سيد کښېنستی باغوان ته په ګفتار سو
ويل څه وايې باغوانه دا سردار دی
په ريشتيا اعلی نسبه د دې ښار دی
که مو ږ هسي هر ګړی ورته ټيټېږو
شپه او ورځ په سلامي ورته درېږو
که د زړه مي پوښتې سترې له دې کاريم
په خدمت کي تل ولاړ چي د سرداريم
باغوان غاړه کړه تازه ويل يې پېره
صدقه دي تر نسب سم زموږ ميره
نه سردار دی نه اصيل دی هسی جټ دی

(c) ketabton.com: The Digital Library



چي هر څوک يې سردار بولي ملامت دی
تر پرونه خبر نه و له غوړيو
نن يې خېټه ده وتلې تر کاليو
ورنه ليري چي سي نوم د سردارانو
په ګورم کي به روان وي د غوايانو
که لړلای مي قدرت د حاکمانو
بېلول مي ټول سيالان له ناسيالانو
زموږ له خلګو څخه اصل و نسب ورک دی
هر خېټو يې هم سردار دی هم ملک دی
کله چا د ده ليدلی دسترخوان دی
دا پر څه باندي سردار د څه شی خان دی
هر کم اصل چی را کډه له بل ښار سي
دلته نوي جامې وا غوندي سردار سي
دا خبري سردار ټولی اورېدلې
پر زړګي يې لکه ستنی څرخېدلې
هم له قهره په خندا هم سور او شين سو
که هر څو يې زړه تسل کړ خو غمګين سو
وروسته واری د سيد د پټېدو سو

(c) ketabton.com: The Digital Library



سردار ورغی باغوان ته په کیسو سو
ویل وایه دا ریشتیا سید پاچا دی
هم مرشد دی هم اولاد د مصطفی دی
که یې هسې موږ عزت په ورځو شپو کړو
ټول یې سترې د لاسو په مچېدو کړو
زه چې ګورم سید نه را معلومېږي
یو ټګمار غوندي چالاک راته ښکارېږي
باغوان و مسل سردار ته ویل خانه
حقیقت خبره غواړه له باغوانه
نه سید دی نه بزرګ دی نه اغا دی
خدای خبر دی چې لا ډم دی که جولا دی
زموږ وطن دی ځالګۍ د ناپوهانو
پکښې ګرځي همېش ډلې د سیدانو
چې هر ډم او هر کم اصل ورته راسي
هم خواجه سي هم مرشد سي هم اغا سي
زړه مې سوځي د وطن پر بېعقلانو
چې لاسونه مچوي د دې ټګانو
د وطن خلک په لیکې تعویذونه

(c) ketabton.com: The Digital Library



شکراني ورته راوړي چرګي پسونه
د بې عقلو وي پيرې ورته ولاړي
تو کوي د لوی او کم په خولو کي ناړی
ستا خاطر دی مچوم چې يې لاسونه
د اصيل او سردار پور دي عزتونه
که نه پېژنم يې څوک دی اغا نه دی
سيد نه دی مرشد نه دی ملا نه دی
خدای دي سيوری تل پر موږ لره سرداريې
هم مو سريې هم مو سترګی هم باداريې
ستا د سيوري برکت دی چې ژوندي يو
ته په قدر راته ګورې چی سړي يو

کابل انټرکانټيننټال – ۲۰۰۲/۱۰/۵

(c) ketabton.com: The Digital Library



## د جنازې کالي

شین سهار چې لمر لانه و راختلی
لا د مځکې پر مخ نه و ځلېدلی
چې له بر کلي خبر راغی ملا ته
چې مخلوق په ډلو ډلو ځي پاتا ته
د بر کلي د لوی خان مشر ناظرو
چې کلونه د لوی خان سره نوکرو
برائي دی په خپل کور کې غځېدلی
یو ناڅاپه د اجل غشي ویشتلی
اوس مخلوق دي ور روان د خان دېرې ته
چې ناظر پر اوږو واخلي هدیرې ته
ملا سمد ستي چېنه کړه تیاره
سترګې توري شمله شخه له اهاره
په تلواریې زمونځول ږیره برېتونه
د ګلابو یې پر ځان توی کړل عطرونه
هم یې غاړې هر ګړی تازه کولې

(c) ketabton.com: The Digital Library



هم يې ستر ګي تورولې بيا کتلې
لکه زوم له سر ترنو که په سامان سو
له فيشنه چې فارغ سو ور روان سو
له دعا له آيتونو يې خوله ډکه
سپين له ورايه ځليدی لکه کالکه
چا پوښتنه ځني وکړه ملا څه کړې
په تلوار چې د بر کلي خواته تله کړه
ملا ستر ګي کړلې پورته ويل ولې؟
ته خبر له کيسې نه يې د بر کلي
تېره شپه ناڅاپه مړ د خان ناظر دی
لوی او کم د کور او کلي په خبر دی
ښه سړی و خامخا دی خدای بخښلی
ښه جنت به يې په برخه وي منلی
بختور به دا خانان او ملکان وي
په نصيب چې د چا داسې نا ظران وي
جنازې او فاتحې ته يې ورځمه
او ضرور د خان د زړه تسل کومه
سړي و ويل ملا مصيبت نور دی

لګېدلی د بر کلي په کور اور دی
کشکی مړ د خان ناظر یا نوکران وای
یا یې مړه په درزنونو بزګران وای
سل دي ومره یو دي مه مره دا متل دی
خان مړ سوی دی په کلي کي اور بل دی
لار ده ورکه له وړو او له لویانو
هم پر کور یې غم نازل هم پر خپلوانو
چي ملا د سړي واورېدې خبري
لګېدلې یې پر سر لکه ډبري
د چینی او جامو په ننداره سو
ټول فیشن خوشی عبث ورته ښکاره سو
هم پر عطرو هم رنجو باندی پښېمان سو
بیرته ستون سو د خپل کور پر خوا روان سو
له سړي څخه لار ورکه سوه پرېشان سو
په ملا پسی یې بږغ کړله حیران سو
چي راغلی د ناظر وې جنازې ته
چي خان مړ دی څنګه نه ځې هدیرې ته
ملا وویل سړیه ته ابتریې

(c) ketabton.com: The Digital Library



د دنيا له کار او ژونده نا خبرېږي
جنازې ته د ناظر که زه ورتللای
په ورتللو به مې خان خوشالولای
ځوک خوشاله کم پخپله چې خان مړ دی
ځکه هر سړی چې مړ دی هغه پړ دی
دا جامې له ځانه باسم خير نېږي
ژر تر کوره پوري ځمه وخت تېرېږي

ويرجينيا – ۲۰۰۴/۴/۲۶

(c) ketabton.com: The Digital Library



## د کوه طور پر لور

کــوه طورتــه پیغمبــر موســی روان و
ټولــه لار اختــه پــه ذکــر دیــزدان و
لــه آســمانه اوریــدل پــرې رحمتونــه
فرشــتو بانــدې ویلــه ســلامونه
پــه خلقــت کــې ورڅرګنــد وه حکمتونــه
هــره پاڼــه کــې لیــدل یــې قدرتونــه
لــه خالقــه یــې اخیــستې وه قولونــه
د وعــدې پــر لــوریــې اخیستل ګامونــه
جاریــدل یــې کــاڼی، بــوټی تــر ګــامونو
کــوه طــوریــې نازیــدی پــه قــدمونو
ورتــه څیــرې هــر ګریــوان و د رازونــو
لــوړ ختلــی و تــر هــسکو مقــامونو
چــې تــر غــوږیــې د شــپانه ســول آوازونــه
چــې ســپړل یــې کــاڼو بوټــو تــه رازونــه
شــپانه هــم د خپــل خــالق ســره ګویــا و
دی هــم ذکــر د یــزدان لــره تنهــا و

(c) ketabton.com: The Digital Library



دی لـه رب سـره پـه خپـل مقـام لگيـا و
بــې خبــره لــه دنيــا لــه مــا فيهــا و
ويــل خدايــه چــي تېرېږې پــر دې غرونــو
پــه شــېلو کــي پــه درو کــي پــر دښــتونو
چــي کــری، ورځ يــې ملگــری د بــادونو
هــم پــر لاريــې د ســېلونو بــارانونو
هــره ورځ تــازه کــوې نــوي ښــاخونه
پــه اغزيــو کــي ايــږدې تــازه گلونــه
پــر دښــتونو پاشــې تخــم د ســرو گلــو
غـــونچې راوړې د نرگـــسو د ســـنبلو
مهـار کـړي دي وي وريځـي پـه آسمان کـي
در ســره وي خــړ ســېلونه پــه بــاران کــي
زه پــوهېږم چــی خــوږمن دي دي هډونــه
بنــد پــر بنــد بــه دي خــوږېږی اندامونــه
پــه اغزيــو بــه دي څيــري وي لاســونه
هــر يــو زخــم بــه جــلا کــوي دردونــه
ســتړي ســوي بــه دی پښــې وې هــم لاســونه
هــره ورځ دي تــر پــښو لانــدي وي ملکونــه

(c) ketabton.com: The Digital Library



کشکي زه دي واى ملګرى د مزلونو
درکولاى مي توښې د سفرونو
په کوچو مي دي هډونه غوړولاى
بند پر بند مي دي زخمونه رغولاى
هر ماښام مي درته پښې ټکورولاى
په شيدو او په غوړو مي نازولاى
خدايه ته چې د هر شي په درد خوږمن يې
ته به څرنګه زخمي زخمي په تن يې
کشکي هر سهار په دښت کي مي ليدلاى
په خوږو تودو شيدو مي مړولاى
چي له درده دى زګېروى راته کولاى
زه دي سل ځله تر سر قربانيدلاى
پيغمبر د شپانه فکر ته حيران سو
سمدستي له لاري ستون سو ور روان سو
يوه کلکه يې څپېړه ور سره کړه
د شپانه په خوله کي بنده يې خواله کړه
ويل چوپ کښېنه کافره بې مذهبه
له خالقه بې خبره بې ادبه

(c) ketabton.com: The Digital Library



ته خبر يې چې خالق د جهان څوک دی؟
دا بې عيبه دا قادر لا مکان څوک دی؟
نه په سترګو هغه ذات ته سې ليدلای
نه دي غوږ د ده آواز سې اورېدلای
هغه ذات نه د خوراک نه د پوښاک دی
له زخمونو له عيبونو څخه پاک دی
نه آرام لري نه خوب نه ستړی کېږي
نه له کاره د خلقته کرارېږي
هغه ذات نه ستا په سترګو معلومېږي
نه په مځکه آسمانونو کې ځايېږي
شپون يې چوپ کړ موسی ولاړی کوه طور ته
د دنيا او مافيها د خدای حضور ته
د خلقت او مينی رب ته پر سجدو سو
له هيبته د تعظيم په ژړېدو سو
سر يې پورته کړی، ورځ نه کړ له ځايه
نه له عرشه آواز راغی نه له خدايه
پوره شپږ ورځې يې وکړل فريادونه
له آسمانه يې رانه غلل جوابونه

(c) ketabton.com: The Digital Library



په ژړا کي به يې چيغې کړي په زوره
لکه شمع ننيدی له خپله اوره
ويل خدايه څه ګناه څه تعدا ده
رانه سوې په دنيا کي څه خطا ده
ولې بېغ له عرشه نه راځي زما لورته
د رب نور مي نه رسېږي د زړه کورته
په او مه ورځ خالق ويل موسی ته
نازولي د لار ورکو رهنما ته
چي ما ته د بندګانو پيغمبر کړې
ما کتاب درکړ د خلګو مې رهبر کړې
چي روښانه کې د خلګو تياره لاري
ورته وښيې د خدای او شيطان چاری
کړې يې پاکه د شيطان له مکره وينه
ورته وښيې له خدايه سره مينه
چي پر ما باندي مين و تا آزار کړ
زما له لاري زما له عشقه دي بېزار کړ
هغه خوله چي زما په ذکر په ثنا وه
هغه خوله چي زما په مينه به ګويا وه

(c) ketabton.com: The Digital Library



تـــا د قهـــر پـــه څپیـــړه کـــړه خاموشـــه
ترانـــه یـــې کـــړه د مینـــی فراموشـــه
اوس به څوک زما د ښکلا سندري وايي؟
اوس به څوک زما د قدرت پلوشه ستايي؟
اوس به څوک د مینی مستوي په شپلو کي؟
ترانـې بـه مـي څـوک وایـی پـه درو کـي؟
څوک به زما مینه خپره کړي په دښتو کي؟
څوک به اوري زما نغمې په جګو غرو کي؟
ورسـه بیرتـه هغـه زمـا مـین پخـلا کـه
زمـا پـه مینـه د شـپانه ژبـه ګویـا کـه
چـي مـي سـتايي ننـداري د قـدرتونو
چـي مـي وايـي ترانـې د عظمتونـو
چي یې مسته وي شپېلۍ زما له یادونو
چي مـي پورتـه کـړي نغمـې د کمـالونو
زه پـه رنـګ رنـګ بنـدګانو یـم منلـی
زه پـه هـر مـذهب جـلا یـم پېژنـدلی
کرشـمې مـی د قـدرت خلګـو لیـدلي
بـې حـسابه لاري ماتـه دي راغلـي

(c) ketabton.com: The Digital Library



زه د هـــري ســـمي لاری مـــد دګار يـــم
زه خـــالق، د هـــر بنـــده ســـره پـــر لار يـــم
چـــا تـــه ګـــل چاتـــه اغـــزي چاتـــه بيـــديا يـــم
چـــا تـــه شـــمع د فـــانوس چاتـــه بـــورا يـــم
د هـــر چـــا پـــه زړه کـــي خپلـــي نغمـــې وايـــم
زه د هـــر ســـور او مقـــام لـــره پيـــدا يـــم
څوک مي ويني په خلوت کي د شيخانو
څوک مي ستايي په محفل کي د رندانو
زه په هر ځای کي حاضر د ټولو خدای يم
زه مالـــک يمـــه د زړونـــو رهنمـــای يـــم

ويرجينيا – ۲۰۰۴/۳/۳

(c) ketabton.com: The Digital Library



## د ملانصرالدین غوا

ډیـــر پخـــوا پـــه یـــوه کلـــي کـــی مـــلا و
هـــر عمـــل یـــې لـــه عـــالم څخـــه جـــلا و
نه هیڅ وخت و په جومات کي هستېدلی
نـــه پـــه ژونـــد یـــې امامـــت و چـــا لیـــدلی
خـــو پـــه علـــم کـــي تـــر هـــر مـــلا بهتـــر و
پـــه خبـــرو کـــي تـــر ټولـــو زورور و
نـــصرالدین پـــه کلـــي کـــور کـــي پېژنـــدلی
پـــر کمبلـــه د ښـــادۍ او غـــم ښـــاغلی
دی په زړه کي ډېر ساده په خوله هوښیار و
هـــره ورځ بـــه غولېـــدلی پـــر بـــازار و
نارینـــه ښـــځو بـــه پـــټ بانـــدي خندلـــه
د مـــلا یـــوه کیـــسه یـــې کړلـــه
چـــي مـــلا اومـــې هګـــۍ وې رانیـــولي
پـــه خپـــل کـــور کـــي ایـــشولي رنګـــولي
تـــر اومـــو یـــې پـــه ارزانـــه وې پلـــورلي

(c) ketabton.com: The Digital Library



او مېرمنـــي پـــرې ښـــراوي اورولـــي
د مـــلا وې پـــه مالـــت کـــي کيـــسې ډيـــري
هـــم خـــوړې هـــم د خنـــدا لـــه حـــده تېـــري
چـــا ويـــل د مـــلا ورک د ژونـــد درک وي
همېشه به پر خره سپور وي خرېې ورک وي
يـــوه ورځ يـــې را نيـــولې يـــوه غـــوا وه
پـــه رنـــګ تـــوره وه اوږده لکـــه بـــلا وه
پـــه بـــازار کـــي يـــو دلال و غولـــولی
د دې غـــوا يـــې هـــر کمـــال ورتـــه ستـــايلی
مـــلا هـــم پـــه جګـــه بيـــه پېرودلـــې
پـــه خوښـــي يـــې وه تـــر کـــوره راوستـــلې
ويـــل ښـــځي د شـــيدو بـــه مـــو ويـــالې وي
هـــر سهار او هـــم ماښـــام بـــه مـــو مېلـــې وي
هـــره ورځ بـــه مـــو مېلـــه وي پـــر کوچيـــو
حاجـــت نـــه لـــرو بـــازار تـــه د غوړيـــو
خـــو نـــه غـــوا ورتـــه يـــوه لپـــه شـــيدې کـــړې
نـــه مـــلا تـــه يـــې نـــصيب کلکـــي مـــستې کـــړې
کـــه هـــر څـــو بـــه يـــې ســـلاوي مـــشورې کـــړې

(c) ketabton.com: The Digital Library



رنګ په رنګ يې ورته جوړې ارداوې کړې
ملا هري خواته واچولې منډې
د وښو به يې راوړلې ورته پلنډې
غوا بلا وه په هيڅ رنګ نه مړېدله
کرۍ ورځ يې وې رمباړې غړومبېدله
نه شيدې وې نه مستې وې نه کوچې وه
کور چټل و بوی نيولی و خوارې وه
د ملا مېرمن به تل ورځ لګيا وه
هر څه پاته په خدمت کې به د غوا وه
غوا په کور کې د ملا د پاره غم سو
د مېرمنې له نارو يې زړه قلم سو
څو د غوا له رانيولو سو پښېمانه
په سهار وختي يې ګنج ته کړه روانه
غوا خوړلې هم وابښه هم ارداوې وې
چاغه شلنډه وه په ګنج کې يې نارې وې
سمدستي دلال ملا ته سو وروړاندې
په ځير ځير يې غوا کتله لاندې باندې
چې له ليرې خريدار پر را ښکاره سو

(c) ketabton.com: The Digital Library



د دې چاغې ښايستې غوا په ننداره سو
ويل وايه څو مره غواړې درهمونه
چې په مخ کې نن لرمه ډېر کارونه
دلال ستړی سو د غوا په صفتونو
ورته لاندې سو تر سلو سوګندونو
چې د غوا پلار او نيکه د ترکستان دي
که يې مور که يې انا د هندوستان دي
در ښکاريږي يې نسلي سترګې له ورايه
په خوارۍ مو را وستلې تر دې ځايه
ګوزاره يې په هوا او په اوبو ده
د خوراک نه د وښو نه ارداوو ده
سروکال به درکوي شيدې پريمانې
بې خواريو بې مصرفه او ارزانې
په سهار او ماښام دوه منه شيدې کړي
درته ډکې له کوچيو به کاسې کړي
ملا واوريدې خبرې په خندا سو
و دلال ته په پسته ژبه ګويا سو
که زما غوا لري دا دومره صفتونه

(c) ketabton.com: The Digital Library



زه ساده یم چې پر اخلم غیرانونه
خپله غوا مې ولې وباسم بېبانته
شیدې ولې ورم د بل سړي دېگدان ته
غوا ایې بیرته را رهي کړه له بازاره
تر خپله کوره یې دوه گامه کړله لاره
چې په کور کې بیا ملا سو بیا یې غوا سوه
له کهاله په هغه ورځ پورته غوغا سوه

ویرجینیا – ۲۰۰۴/۱۰/۱۹

(c) ketabton.com: The Digital Library



## ښکاري پاچا

پخوانیــو زمـــانو کـــي یـــو پاچـــا و
د لــښکر پــه زور غــښتلی پــر هــر چــا و
چلېدلـــه یـــې حکمونـــه پـــر ملکونـــو
ورتـــه پاتـــه پـــاچهی وه لـــه نیکونـــو
هـم پـه زور هـم یـې پـه زرو کـي لاس بـر و
خـــدای ورکـــړي اقلیمونـــه بختـــور و
ډېـــر شـــوقي و د مېلـــو او د ښـــکارونو
د شـــــرابو د مـــــستیو د ســـــازونو
همېـــشه بـــه و پـــه ښـــکار پـــسي وتلـــی
تـــش لاســـونه یـــوه ورځ نـــه و راغلـــی
لـه لیندۍ چی بـه یې خوشي کړلـه غـشي
سـوري کـول یـې د هوسـیو زړونـه تـشي
تـري خطـا نـه سـو یـو غـشی پـه کلونـو
پـر ملکونـو یـې کیـسې وې د ښـکارونو
یـوه ورځ ورنـه خطـا یـوه هوسـۍ سـوه
پـه ځغـستا رهـي پر لـوري د غونـډۍ سـوه

(c) ketabton.com: The Digital Library



پاچا پونده کړ نیلی هوسۍ د وړاندي
پی کوله یې مزلونه لاندي باندي
له لښکره څخه لیري شهریار سو
په هوسۍ پسی روان پر ورکه لار سو
هوسۍ واوښته تر غرونو تر دښتونو
پاچا ستړی سو بېحده له مزلونو
د آسمان تر نیمایې و لمر راغلی
له ګرمۍ د مځکې مخ و سوځېدلی
ستړی سوی و چابک نیلی ښاغلی
تږی سوی شهریار و نازولی
هري خواته یې څرګند سول سرابونه
د مرګي یې پکښې واورېدل ږغونه
له ګرمۍ څخه یې ټول بدن بې واک سو
د مرګ غېږي ته تنها پاته ټولواک سو
خوله یې وچه سوله ستوني یې وچ کلک سو
بې اسرې پاچا تنها پاته هک پک سو
چي ناڅاپه یې تر سترګو یو ځنګل سو
د پاچا په زړه کي اور د میني بل سو

(c) ketabton.com: The Digital Library



په ځنګـه کـي ورښـکاره يـوه بيـزو سـوه
د پاچـا خـوا تـه د لاس پـه اشـارو سـوه
بيـزو وړانـدي پاچا وروسته ورپسـې سـو
پـه قـدم قـدم اوبـو تـه ورنـژدې سـو
ورپـه ګوتـه پـه ځنګلـه کـي يـې چينـه کـړه
پـه سـړو اوبـو وريخـه يـې سـينه کـړه
هـم پاچا هـم يـې ښايـسته نيلـی اوبـه سـو
سمدستي خدای تـه د شکر پـر سجده سو
له سجدې وروسته ليندۍ يې کړه راپورتـه
د مـرګ غـشي يـې کـړ وار د بيـزو لـور تـه
پـوري وورې يـې لړمـون د بيـزو سـوری کـړ
ورخبـر يـې پـه يـوه غـشي زړګـی کـړ
ښاخ پـر ښاخ باندي تـر مځکی را لوېدلـه
يـو پـه يـو يـې اندامونـه ماتېدلـه
پـه رګـو کـي يـې لا وينـي خوځيـدلې
د پاچـا پـر لـوريـې سـترګی واړولـې
ويـل روح مـی دا دی الـوزي لـه تنـه
جـواب راکـه دا يـوه لـرم پوښـتنه

(c) ketabton.com: The Digital Library



اوریدلی مي له پلاره یو وصیت دی
نه پوهیږم چې دروا غ که حقیقت دی
پر ښایسته نیلي چي سپور زغره په تن یې
راته ښکاري چی پاچا د دې وطن یې
ښکاري وویل پاچا د دې جهان یم
مګر ته څرنګه را پوه سوې زه حیران یم
بیزو خلاصه کړله خوله و یل سلطانه
زر کلني تجربې نه دي ارزانه
تجربه ده موږ ته پاته له پلرونو
له کلونو له پیړیو له قرنونو
نامردي ده همېش کار د پاچاهانو
پاچهان وهي سرونه د دوستانو
لار چې هر څوک ورته وښیې په دار دی
چي هر څوک ورسره ښه وکي سنګسار دی
چي څوک لاس د دوستۍ ورکي غوڅوي یې
چي ژوندی پر لاري وینې ښکاروي یې
په دنیا کي چی یې نوم د شهریار دی
یا قاتل د خپلو ورونو یا د پلار دی

(c) ketabton.com: The Digital Library



په نصیب چې یې درکړې پاچهي ده
ستا په خټه کې اخښلې نامردي ده
که دې زما احسان پر سترګو وای منلی
د پاچا له نسله نه وې زیږېدلی

کابل انټرکانټیننټال
۲۰۰۲/٦/۱۸

(c) ketabton.com: The Digital Library



## بشپړه نشه

یو سړی د ښار د منځ په ناحیه کې
اوسېدی د غریبانو په کوڅه کې
شاوخوا ورته پراته چې ګاونډیان وه
کسبګر وه یا مسګر یا نجاران وه
کړې ورځ وه په خوارۍ پسې وتلې
د تن وینې یې کارونو وې زبېښلې
د سړي که څه خپلوان وه که دوستان وه
په خواریو وه لګیا په غم د ځان وه
دی له هر څه و بېغمه زړه یې ښاد و
نه په غم کې و د کار نه د اولاد و
تر هغو به و په ځای کې غځېدلی
چې به لمر د آسمان منځ ته و راغلی
د خپلوانو په خیرات یې ګوزاره وه
ورځ په خوب کې شپه یې ورکه په نشه وه
یوه ورځ یې څه شراب وه رانیولي

(c) ketabton.com: The Digital Library



سر پر سر يې څو ترخې پيالې چښلې
په نشه کې يې خيرنو پښنو ته پام سو
نابيره يې په زړه کې تېر حمام سو
په عمرو کې يوه ورځ په غم د ځان سو
ژر يې کوښې ځانته سمې کړې روان سو
په حمام کې چې جامې يې کړلې ليرې
پاکولې يې د پښنو او لاسو خيرې
ورپه ياد يې د شرابو دوکاندار سو
سره لمبه سو له غضبه سور انګار سو
چې اخيستي يې له ده څخه پيسې وې
خرڅې کړې يې پر ده يو څو پيالې وې
چې پخوا به ده څو مستې پيالې نوش کړې
ترخې ورځې به يې ټولې فراموش کړې
دا نن څرنګه شراب څنګه نشه ده
چې هم ورځ ورته معلومه ده هم شپه ده
وار په وار ورباندې قهر غضب زور سو
په حمام کې يې هر شی تر سترګو تور سو
لاس يې ونيوی د ځان له پرې مينځلو

(c) ketabton.com: The Digital Library



ور روان سو دوکاندار ته په ښکنځلو
نه يې پام سو و مخلوق ته نه خپل ځان ته
کله مځکې ته په قار کله آسمان ته
لوخ لغړ سيده روان سو وبازار ته
په بازار کې د شرابو دوکاندار ته
ويل ولې غولوې خلک مکاره
په شرابو کې اوبه پلورې غداره
شپږ اوه پيالې مې سر پر سر چښلې
لا يې زما رګونه دي ښورولي
حبطه له لاسه تللي مې پيسې سوې
نه په ښه مې د مستۍ نه د نشې سوې
دوکاندار يې له ليدلو وار خطا سو
شرابي ته يې کتله په خندا سو
ويل ځنګه را روان يې په ښکنځلو
بې پروا له خپلې خولې له بد ويلو
اعتراض دي څه دی زما پر شرابونو
چې يې مست يې له چښلو د جامونو
لغ لپړ يې يې بازار ته را ايستلی

(c) ketabton.com: The Digital Library



د دوکان مخ ته مې لږ څه وېسته نه شو
<br>

د دوکـان مـخ تـه مـی لـڅ یـې دربـدلی
غرغـړې دي جـوړي کـړي دي بـازار کـي
لـوی او کـم دي خنـدولي دي پـه ښـار کـي
څه دروکړي چي دي زړه په نشه سوړ سي؟
د شـرابو پـه چـښلو دي نـس مـوړ سـي؟

ویرجینیا

۲۰۰۴/٦/۱۲

(c) ketabton.com: The Digital Library



## د پېريانانو حمام

يو سړی له ليرې ځايه و راغلی
درې څلور ورځې مزل يې و وهلی
خوږېدی يې هر اندام سترې په ځان و
هر هډوکی يې جلا جلا ستومان و
له چرتونو باندې خوب د شپې حرام سو
نيمه شپه روان پر لوري د حمام سو
په حمام کې د تودو اوبو مېلمه سو
هغه دم يې سترې ځان خوله خوله سو
پر بدن تودې اوبه يې تويولې
له وجوده يې زړې خيرې پرېوللې
ورو په ورو يې ستړيا کوچ وکړ هوسا سو
په چرتونو د کارونو د سبا سو
چې ناڅاپه څوک حمام ته سو دننه
داسې څوک ليدلی نه و ده تر ننه
ښېښې د اوبو وې نور وجود يې د انسان و
دی له وهمه لړزېدی ورته حيران و

(c) ketabton.com: The Digital Library



دوه درې نور سول ور د ننه لنګ وهلي
ښې د ټولو په یوه شان وې ناولي
د یوه د آدم زاد نه وې خپړي
ښې د ټولو وې ګردې د اوښ څپړي
چې تر سترګو یې شپږم اوم سړی سو
هر وېښته یې داسې زیږ لکه اغزی سو
په رګونو یې ورګډه زلزله سوه
له هیبته یې پر دوو سترګو تیاره سوه
آزانګې یې په غوږو کې ګرځېدلې
دواړې ښې یې تر نوکانو لړزیدلې
را ولاړ سو چې نور و وزي له حمامه
چې یې ښه له وهمه وښویده ناپامه
په خندا سول چې حمام ته وه راغلي
خندا نه وه ځناور وه غړومبېدلي
دې خندا یې لا هنوز کړه وېره زیاته
دی روان سو نور یې ونه کتل شاته
سړي سمدستي په ځان خپلې جامې کړې
حمامي ته یې ور وړاندې څو پیسې کړې

(c) ketabton.com: The Digital Library



خرپيدلـه يـې پـه زامـه کـي غابنـونه
ريږدېـدل يـې پـښې لاسـونه انداموـنـه
دواړي سـترګي يـې وې هېـښي را ختلـي
حمـامي تـه يـې پيسـې لاس کـي نيـولي
وې راغلـي دي حمـام تـه انـسانان دي
نـيم وجـود يـې د سـړيو نـيم اوښـان دي
د ښځـو پـه رقـم يـې ګـردي پـښي دي
تـرورنـو پـوري وړې وربانـدي شـنې دي
حمـامي لـه جـامو خپلـه پـښه ښکاره کـړه
د سـړي پـر زړه يـې لا تبـه سـپره کـړه
د ده هـم خپـړي اوښ غونـدي ګـردې وې
د سـړيو لـه ټـولې ښځـه پـردې وې
ويـل داسـي پـښي خـو نـه وې د وګـړو
داسـي پـښي راځـي پـه جم ګـي د ښځـړو
سـړي سمد سـتي کـوڅې تـه کړلـه منـډه
لـه هيبتـه يـې نيـژدې وه مېـرمن کونـډه
پـه کوڅـه کي يې پـه سترګه يـو سړی سـو
لـږ کـراريـې د سـينې د کـور دربـی سـو

(c) ketabton.com: The Digital Library



ویـل مـه ځـه پـه حمـام کـي پیریانـان دي
نـیم سـړي نیمـی اوښـان دي شـیطانان دي
دوې ګـردی ګـردی وړینـی یـې څپـړي
لـــه هیبتـــه زهـــره چـــوي د وګـــړي
هغـه خپلـه پـښه لـه مځکـی کړلـه پورتـه
پـه هـوا یـې کـړه نیـژدې د سـړي لورتـه
ویـل داسي ګردی پـښې خو بـه یې نـه وي
دا کـــسان د پیریانـــانو د کالـــه وي
کـه یـې داسـي پـښې حمـام تـه وې راوړي
ګـوره څـوک دي آدم زاد نـه دي زوي مـړي
سـړی پـوه سـو چـی نوبـت و د پیریـانو
هغـــه شـــپه وه پـــر حمـــام د شـــیطانانو
نیمـه شـپه چـی وه حمـام تـه رسـیدلي
لـــه وطـــن د پیریانـــانو وه راغلـــي
پـــښې د ټولـــو وې وړینـــی د اوښـــانو
بېګانـــه وه پـــر هیـــواد د انـــسانانو
د پیـري د لاسـه څـوک ولاړ سـي پیـري تـه؟
د لېـوه شـکایت څـوک وکـړي زمـري تـه ؟

(c) ketabton.com: The Digital Library



هغه ورځ د خلکو مینه خرابیږي
چې یې عرض د چا تر غوږه نه رسیږي
یا د ټولو پښې په رنګ وي د اوښانو
یا یې زامې یا منګول وي د لېوانو
له نوکره تر باداره په یو رنګ وي
په یوه خوله له اولس سره په جنګ وي
کور په کور یې هم جنګونه هم دعوه وي
خو فقیر ته یې هم‌ېش سلا یوه وي

ویرجینیا – ۲۰۰۴/۴/۲۶

(c) ketabton.com: The Digital Library



## د بېگار مالونه

پخوانیو زمانو کې یو پاچا و
پر رعیت باندې ظالم لکه بلا و
حکایت یې په بوستان کې دی راغلی
د سعدي له خولې تر موږه دی رسېدلی
وایي ټول وطن وګرځو ته سور اور و
چې جاري پر هره لوېشت قانون د زور و
له حاکم سره وې ډلې د لوټمارو
په ګزمه تللې پلټنې د خونکارو
نر او ښځې لوی او کم وه په بغارو
آسمانونه کاږه کړي وه چغارو
ټول اولس یې ګومارلی په بېګارو
که یابو، که آس، که خر و د سرکارو
که له لوږې به چا کړل له فریادونه
لا هنوز به کړل پاچا شکایتونه
زه به څه رنګه پر لار کړم دا وګړي

(c) ketabton.com: The Digital Library



ولي کيک او کولچې نه خوري دا زوي

مـــــــــــــــــــــــــــــــــړي

يوه ورځ پاچا له پوځه را جلا سو

برابر پر يوه کلي يک تنها سو

چي له ليري يې په سترګه يو دهقان سو

په کرار کرار يې خواته ور روان سو

کرونده کي له دهقان سره يو خرو

په ځان غټ و ښو بار و ته برابرو

خو دهقان يې و لرګی پښې ته نيولی

په واهه يې لکه مړ وي سا ختلی

د پاچا هم زړه پر وسو هم حيران سو

ور نيژدې سو له دهقان سره ګويان سو

دو مره ظلم پر حيوان باندي چا کړی

دا خو ځان لري خوږيږي نه دی مړی

دهقان وويله لار دي وهه وروره

ته خبر يې د کوټوال له ظلم و زوره

چي په کلي کي بوده ويني د ده دی

بېګارونه په کوي د ده په ښه دی

(c) ketabton.com: The Digital Library



شپه په کور کې را سره وي مړه وو يې
سهار امر د سرکار وي ورکوو يې
په لړګي يې ځکه پښه باندې وهمه
چې په لوی لاس مې دا خپل خر ګوډومه
خر چې ګوډ سي د پاچا نه په کار يږي
تر بېګاره تر کوټوالـه نه رسيږي
ګوډ وم يې چې هوسا سي له کارونو
او فارغ سو د سرکار د بېګارونو
تا د خضر نکل نه دی اورېدلی
چې د خدای په خپل کتاب کې دی ليکلی
خضر ناست و د موسی سره کښتۍ کې
د څو نورو مسافرو په ټولۍ کې
چې د سيند غاړې ته ورسېدل دواړه
خضر سوری کړله کښتۍ چې سوه ويجاړه
چې موسی ورڅخه وکړله پوښتنه
څه بدي دي وه ليدلې له څښتنه
په ناحقه چې دې روغه کښتۍ سوری کړه
لار دې بنده د څښتن د غريبۍ کړه

(c) ketabton.com: The Digital Library



خضر وويل په دې کې مې حکمت و
هسې نه چې دا مې تل د ژوند عادت و
د دې سيند په جزيرو کې داړه مار دی
پر کښتيو باندې تل د ده ناتار دی
کښتۍ روغه تر ده نه سي تېرېدلای
سر او مال ورڅخه څوک نه سي ژغورلای
په لوی لاس مې ځکه ماته دا کښتۍ کړه
بېکاره مې د سفر او له خوارۍ کړه
چې موجونو ته د سيند نه وي وتلې
د ظالم په لاس چې نه وي ورغلې
مال بهتر دی چې دې مخ کې تباه کېږي
تر هغه چې د دښمن لاس ته ورلوېږي
بېخبره دهقان و خندل سلطان ته
چې يې دوې سترګې نيولې وې دهقان ته
چې د خره پښه ماتوم بې خبر نه يم
څه بې عقل او جاهل بې هنر نه يم
پرېږده خر دې په پښه ګوډ وي خو به زما
وي

(c) ketabton.com: The Digital Library



په امان به له ظلمونو د پاچا وي
پاچا ولاړ ی په لښکر پسي روان سو
تر ما ښامه دلته هلته سرګردان سو
لاس او پښې یې د ستړیا تبې نیولي
کندوالې کي یې شپه راغله د ښاغلي
په سبا سهار پیدا کړ لښکریانو
وفادارو افسرانو اردلیانو
هر یوه د خدای ادا کړله شکرونه
پر میدان باندي هوار سول نعمتونه
رنګ په رنګ د ښکار له غوښو سالنونه
کبابونه له شرابو ډک خمونه
چي پاچا یو څه په خود کي د نشې سو
او په یاد د تیري ورځي تېري شپې سو
ور په زړه یې سو دهقان تر خپې خبري
پر سینه یې لګېدې لکه نشتري
هغه دم یې حکم وکړ د نیولو
لاس تړلي د دهقان د راوستلو
چی دهقان حاضر په مخ کی د سلطان سو

(c) ketabton.com: The Digital Library



لکه پاڼې د خزان داسې لړزان سو
له ژوندونه یې لاسونه وه پرېولي
وچې سترګې یې جلاد ته وې نیولي
په دې پوه سو چې له مرګه نه خلاصیږي
چې د ګور وې هغه شپه نه پر کور کیږي
له ناکامه یې خوله پرانسته ګویان سو
د مرګې لور ته رستم غوندې روان سو
ویل ستا پر شاوخوا چې جنرالان دي
په دربار کې نازولي امیران دي
له ستمه یې د مځکې مخ سور اور دی
هر وګړي ته دوږخ کلی او کور دی
یو زه نه یم چې فریاد مې ځي آسمان ته
د وطن لاس به رسیږي ستا ګرېوان ته
که دې زړه دی چې مې واستوې زندان ته
د جلاد په لاس که ځمه ګورستان ته
بند پر بند مې پرې کوې هم مې رضا ده
تر وېښته مې نرۍ غاړه توره ستا ده
زما خبرې که دې بدې وې راغلې

(c) ketabton.com: The Digital Library



که دي سختي پر زړګي وي لګيدلي
ستا چاره له استبداده ګرځېدل دي
ستا چاره د خپل ګرېوان قاضي کول دي
نه چي ما بېچاره پرې باسې چړې ته
يا مي پورته کې د دار و غرغړې ته
چي دي ظلم پر مخلوق دي چلولی
نو به ولې يې په خلګو کې منلی
نه پوهېږم ستا آرام څنګه په ځان وي
چي له لاسه نا آرام دي مظلومان وي
په دې کله سې پاچا زړو ته منلی
درباريانو چي دربار کې وي ستايلی
څه فايده چي دي په مخ کي کړي دعاوي
د مظلوم وي درپسې تر شا ښراوي
پر ظالم پاچا اثر د وينا وسو
عقل فکر سر ته ولاړی زړه يې ښه سو
هغه کلي کې چي سر يې سو ګرېوان ته
هغه کلي يې ور وباخښه دهقان ته
نه زده کېږی دومره څه له عالمانو

(c) ketabton.com: The Digital Library



لکه واوري چې څوک عیب د ناپوهانو
له دوستانو دي عیبونه ټول پټیږي
که ته بد کوې پر دوي به ښه لګیږي
ټول عیبونه دي دښمن ته څرګندیږي
چې هغه ته آیینه غوندي ښکاریږي
دوستان نه دي چې دي تل کړی صفتونه
دوستان هغه دي چې وایی دي عیبونه

ویرجینیا

۲۰۰۴/۱۰/۲۲

(c) ketabton.com: The Digital Library



## د استاد رمزونه

لوی سکندر هغه پاچا د پاچهانو
چې نسکوریې کړل جامونه د شاهانو
چې یې ړنګې کړې ماڼۍ د زورورو
ککرۍ یې رغړولې د لښکرو
لاندې کړې یې کوچنې لوې هیوادونه
په سجدو ورته راغلې وه تاجونه
خروارونه یې په لاس کې وه د زرو
بې حسابه خزانې د جواهرو
له خپل ملکه څخه لیرې په مزلونو
را تېر سوی و تر غرونو دریابونو
چې هر څو یې وه ایل کړی وطنونه
چې هر څو یې تر لاس لاندې وه ملکونه
په هغه پیمانه زیات وه فریادونه
زیاتیدل به هره ورځ پکښې عرضونه

(c) ketabton.com: The Digital Library



نه په خاوره کې يې نوم د عدالت و
نه خوشاله په يوه ښار کې رعيت و
غلبلې وې په هر ښار کې د خوارانو
فرياد ونه وه ناري د مظلومانو
په هر ځای کې شکايت له حاکمانو
هر حاکم وله ټولی د قاتلانو
صوبه دار يې تر قاضي په زړه ظالم و
له قاضي سره يې پټ راز د حاکم و
له عسکره تر سالاره ټول غله وه
په بدي په ناروا کې سره مله وه
مقرر چې به يې څوک علاقه دار کړ
په سبا به يې د کلي ژوند په دار کړ
کوچه دل خلک له ښار څخه تر ښاره
په هر ځای کې فرياد پورته له سرکاره
چې به سوال کاوه سکندر له وزيرانو
له قاضيانو او له سترو جنرالانو
پر سجده به سول چې سيوري د يزدانه
زموږ د سر امان دي وي لويه سلطانه

(c) ketabton.com: The Digital Library



د وطن هره ګوښه کي خيريت دی
په دعا دي هر وګړی هر مالت دی
يو نعمت يې نازل سوی يې له خدايه
ستا د سر سيوری دي خدای نه کي بېځايه
ستا د توري او د عقل برکت دی
چي غريب دی که بډای دی په راحت دی
هر وګړي ته ثرګند دا حقيقت دی
چي په ټوله قلمرو کي عدالت دی
د زمري ځنګ ته ښايستې هوسۍ او سېږي
نه له داړو نه منګلو يې بېريږي
پر يوه ګودر اوبه څښي قومونه
که لېوان دي که اوزګړي که پسونه
او ريدلی که له چا مو شکايت دی
يا شکمن چيرته څوک زموږ پر حکومت دی
نو غليم د تخت او تاج او د وطن دی
دروغجن دی، دروغجن د خدای دښمن دی
په وطن کي ډلي ګرځي د ناکارو
د بدذاتو، د لوټمارو، د اشرارو

(c) ketabton.com: The Digital Library



هغوی نه غواړي چې سوله کراري وي
د سلطان د عدالت حکم جاري وي
سکندر پټ استازی واستاوه هېواد ته
ارسطو، هغه د هر علم استاد ته
خپل استازي ته یې خپل مشکل عیان کړ
ارسطو ته یې د ده په خوله بیان کړ
چې مشکل دی راته پېښ په زړه نولیږم
راته هیڅوک ریشتیا نه وایی پوهېږم
هره ورځ راته راځي نوي عرضونه
په هر کلي کې د خلکو فریادونه
که قاضیان که جنرالان که حاکمان دي
داړه مار دي، دروغجن دي، ظالمان دي
نن سبا د بد مرغیو راته لار ده
یوه ټینګه او پخه چاره په کار ده
ارسطو هغه سرتاج د هوښیارانو
ها سلطان په قلمرو کې د پوهانو
پټه خوله په اندېښنو کې سو پرېشان سو
له استازي سره خپل باغ ته روان سو

(c) ketabton.com: The Digital Library



زړې درختــې يــې لــه بېخــه بېخــه کــښلې
او پــر ځــای يــې تنکــۍ ونــی کــښينولې
ويــل يو سه زمــا سلام سلطان سکندر تــه
د جهـــــان د پاچهـــــانو زورور تـــــه
چــې لــه مــا څخــه يــې ليــري پــه مزلونــو
تــر دښــتونو، هــسکو څوکــو دريــابونو
اوس مــې تاتــه پيغــام نــه ســې رسېدلای
زمــا سلا دې پــه هيڅ درد نــه سې خوړلای
هــم بــوډا يــم تــا تــه نــه سم څــه ښــودلای
ســکندر ولاړی پــه خلــوت کــې ســو دننــه
لــه اســتازي يــې هــورې وکــړه پوښــتنه
ورتــه تېــره يــې کيــسه کــړه د نيــالګيو
د زړو ونـــــو د کـــــښلو لـــــه پټيـــــو
ســکندر پــوه ســو د اســتاد لــه مــصلحته
پــه ســبا ســهار بهــر ســو لــه خلوتــه
برطــرف يــې جنــرالان او حاکمــان کــړل
هم ګو ښــه يــې لــه کــارو زاړه قاضيــان کــړل
ځلــې ځلــې يــې کورونــو تــه روان کــړل

(c) ketabton.com: The Digital Library



لاس تړلي يې څوک شو مه د زندان کړل
مقرر پر مقامونو يې ځوانان کړل
د لښکر يې نوي نوي افسران کړل
ارسطو ورته لېږلي وه رمزونه
ده له رمزه وه اخستي دا پندونه

زوړ ګمراه لاري ته نه سي سمېدلای
لو مينا خبرې نه سي زده کولای
کوږ لرګی په بار کی نه سي ځايېدلای
نه کوږ بار سي تر منزله رسېدلای

په وطن کي کراري سوه عدالت سو
له زړو داړه مارانو په راحت سو
د خاين قاضي يې ورانه کړله خونه
اهل کار ته چي يې وسپارل کارونه

ويرجينيا

۲۰۰۴/۱۰/۹

(c) ketabton.com: The Digital Library



## د نمرود لښکري

کتابونو کې راغلی دا بیان دی
د نمرود د پاچهۍ پکښې داستان دی

په میراث ورپاته سوي وه ملکونه
له مشرقه تر مغربه هیوادونه
په اوږو کې به تل سپور وو د دیوانو
پر ولاړي وې پیري د پېریانو
که په سمه که په غرو کې پاچهان وه
په دربار کې د نمرود به غلامان وه
جواهر د سمندر وه که د غرونو
خزانو ته یې ورتلل په خرمنونو

په حرم کې یې زرګوني ښایستې حوري
ځلېدې لکه رنګینی مرغلري
په باغونو کې هر وخت مېوې پرېماني

(c) ketabton.com: The Digital Library



د شرابو وې ويالي پکښې روانې

که هر څه خالق ورکړی دا قدرت و
دی منکر د لوی څښتن پر حقيقت و
ده خپل ځان باله خالق د کايناتو
ځان يې خدای باله د ټولو مخلوقاتو
ده سوځلي وه په اور کې هيوادونه
قتل کړي يې له څېلمې وه ښارونه
روا کړي يې خپل ځان ته وه مرګونه
ورته خلک ښکاربدل لکه پسونه
چې هر څو مره په دنيا کې انسانان وه
د نمرود په نظر ټول له غلامان وه
ده سجدې غوښتې له خپلو بندګانو
چې سرونه وي کاږه د انسانانو

د طالع جام يې په هغه ورځ نسکور سو
چې د کبر او غرور پر نيلي سپور سو
ويل وزمه په جنګ د آسمانونو

(c) ketabton.com: The Digital Library



## مځکه ځای دی د کمزورو قدرتونو

د نمرود نوم به منلی ټول جهان وي
چي په جنګ می راوتلی شین آسمان وي
چي په غشو د آسمان سینه غلبېل کړم
زورور به له کمزورو ښځه بېل کړم
بندګان به مي له زور ښځه خبر سي
پر سجده به راته مځکه، سمه، غر سي
نمرود پورته خپل پوځیان کړله پر غرونو
شیشنېدله مست آسونه پر دښتونو
رېغ سو پورته د سورنا او د ډولونو
یو نمرود و یادېدی چي په نظمونو
د آسمان پر لوریې غشي اوروله
د نمرود په نوم ناره پورته کېدله

نه دښمن چاته معلوم نه مورچلونه
ځغلېدله په دښتونو کي آسونه
د آسمان له لوري والوتل بادونه

(c) ketabton.com: The Digital Library



ورسره وه د غوماشو لوی پوځونه

زهر ماریې وه ملګري د نېښونو
نمرودیان یې قتلوله په زرګونو
په ساعت کې یې ور قتل افسران کړل
د مرګې یې مېلمانه لوی جنرالان کړل
نه په تاخته خلاصېدل نه څوک په زغرو
عزراییل ته حساب نه و د ککرو
له قضا یو وه غوماشه بې وزره
چې په پوځ کې د سیالانو وه ډنګره
له آسمانه را اخیستې وه بادونو
برابره د نمرود سوه پر بریتونو
له برېتونو د سږمې خواته سوه پورته
لاریې وکړه د نمرود د ماغزو لورته

د ماغزو په منځ کې جوړه یې دېره کړه
د نمرود یې د دوږخ په منځ کې شپه کړه
په ماغزو یې لګول تېره نېښونه

(c) ketabton.com: The Digital Library



هر یو نېښ یې د مرګی تېره تیغونه

له عذابه یې سوه ډکه د ژوند خونه
ورنه هېر یې کړل عیشونه قدرتونه
چي هر ځل به یې نېښ ورغی وځاتته
د نمرود به چیغي پورته سوې آسمان ته
چیغی نه وې انګولاوې غرغرې وې
نه انسان ته ورپه یاد داسي ناري وې
انګولاوي د نمرود چی به سوې پورته
حیواناتو به ځغستل د ځنګله لورته
لېوني غوندي به ګرځېدی په خونو
خپلې غوښې یې څیرلې په غاښونو
په علاج پوري یې ټول خلګ حیران وه
هوښیاران وه، حکیمان که طبیبان وه

نمرود بږغ وکړ پر خپلو نوکرانو
د دربار پر نازولو غلامانو
چي وهئ پر ککری مې په لرګیو

(c) ketabton.com: The Digital Library



چې فارغ سم د دردونو له خواریو

چې پر سر یې اورېدل کاري وارونه
په نارو به یې کاږه کړله غوږونه
له درباره به په تېښته وزیران سول
په غارونو کې دننه به خپلوان سول
چې بېسده به نمرود سو له وارونو
بیهوښۍ کې به کرار سو له نیښونو
څو شیبې وروسته به بیرته غرغړې سوې
تر آسمانه به یې پورته غلبلې سوې
سل لرګي به یې واهه په ککرۍ کې
چې ناري به یې کراري سوې مرۍ کې
پوره سل ورځې یې وخوړل وارونه
د لرګیو تر باران لاندې نېښونه

ایله وروسته عزراییل پر مهربان سو
له فاني څخه باقي اور ته روان سو
هر بنده چې د غرور پر نیلي سپور سي

(c) ketabton.com: The Digital Library



مخ يې تور سي ورته مخ د درد او اور سي

غـرور حـق دی د څـښتن چـې کبريـا دی
د بنـده غـرور دوې ورځـې دی فنـا دی
ازل هـر سـړي تـه ايـښې خپلـه لومـه
نمروديـان کـړي د غوماشي د نېښ شـومه
چې يې ورلـې د آسـمان پـر لـور لـښکري
آسـمان څرنګـه ورمـاتي کـړې وزري

چــې يــې حکـم چلېـدی پـر عقابـانو
د غوماشـــي مـــسخره ســـو د ســـيالانو

ويرجينيا

۲۰۰/۱۰/۱۰

(c) ketabton.com: The Digital Library



# متلونه

(c) ketabton.com: The Digital Library



چې اوښان په نڅېدو سي په رقصونو
خپل څښتن يې شرمولی په شرمونو (۱)
اوښه هر څه دي بې هوښه راته ښکاري (۲)
لوی به يې مګر فارغ له وزرونو (۳)

له سوالګر څخه چې سوال کوې بې بخته
لکه سپی چې ډوډۍ غواړي له فقيره (۴)
د زمري په دود په ښکار پسي روان سه
لا تر څو به يې ګدا په زړه زهيره

څوک چې اورته نيژدې کېږي سوځل کيږي (۵)
دا متل دی اور په اور نه وژل کيږي (۶)
اورته خپل او پردی يو دی که پوهېږې (۷)

---

(۱) اوښ چې ګډېږي نو خپل څښتن شرموي.
(۲) اوښه هر څه دي بې هوښه.
(۳) اوښ که هر څو لوی دی الوتی نه سي.
(۴) چې سوال کړې له سوالګيره لکه سپی چې مړۍ غواړي له فقيره.
(۵) چې اورته نيژدې کېږې آخر په سوځل کېږې.
(۶) اور په اور نه مري.
(۷) اورته خپل او پردی يو دی.

(c) ketabton.com: The Digital Library



او همـــېش بـــه لـــه بخرکـــي اورلگيـــږي[۸]

بـــاز چـــي خپلـــه ځالـــه پرېـــږدي پـــه هـــوا ســـي
د پاچـــا منگـــول يـــې ځـــاى وي يـــا جالونـــه[۹]
بـــاز کـــه هـــر څونـــه بـــوډا ســـي اويـــا خـــوار ســـي
لـــه چونگـــښي يـــې پـــه خولـــه وي پرهېزونـــه[۱۰]

نـــوم لـــه نومـــه نـــه بېلېـــږي پـــه وطـــن کـــي[۱۱]
شـــرمېدلی څـــوک پـــه ورور څـــوک پـــه ابـــا دی
د غـــاتري يـــې د پـــلار وکـــړه پوښـــتنه
ويـــل خـــداى راکـــړى آس غونـــدي مامـــا دی[۱۲]

د يـــوه نـــاورين بـــه پـــاى د بـــل بـــه ســـر وي
غـــم هيڅکلـــه لـــه غمونـــو نـــه شـــرمېږي[۱۳]

---

[۸] اور له بخرکي لگېږي.
[۹] باز چي خپله ځاله پرېږدي ځاى يې د پاچا منگول سي.
[۱۰] باز چي هر څونه خوار سي چونگښي نه خوري.
[۱۱] نوم له نومه نه پرې کېږي.
[۱۲] غاتري ته يې ويل پلار دي څوک دی ويل آس غوندي ماما لرم.
[۱۳] غم له غمه نه شرمېږي.

(c) ketabton.com: The Digital Library



د عالم سره به غم په هیڅ کې شماري[۱۴]
خو په ویر کې هر څوک خپل مړی ژړېږي[۱۵]

څه په کار دي له واده وروسته نکریزي[۱۶]
که خواره دي خو ژوندو ته په کارېږي
هسې نه چې دي پر مړي طبیب ګرځې
په درملو د ژوندیو رنځ رغېږي

چې نېستي یې په هستي کې په یاد نه وي
تل پر مخ باندې څپېړې د سبا خوري
د نېستۍ د ژوندون هر ساعت مرګ دی[۱۷]
د نېستۍ غمونه هر سړی تنها خوري

---

[۱۴] له عالمه سره غم نه غم.
[۱۵] په ویر کې هر سړی خپل مړی ژاړي.
[۱۶] نکریزې چې تر واده تېرې سي په دېوال یې وتپه.
یا تر اختر وروسته نکریزي په دیوال وتپه.
[۱۷] د نېستۍ هر ساعت مرګ دی.

(c) ketabton.com: The Digital Library



دوست ته دومره طمع وکړه چې یې توان وي[۱۸]
پــر اوږو بانـــدي یـــې مـــه ایـــږده بارونـــه
د دوســــتۍ مـــزل د ســـلو کـــالو لار ده[۱۹]
پـه سختۍ کې وي پـه کـار د دوست لاسونه[۲۰]

کـــه د ونـــي عمـــر ســـل کالـــه پـــه شـــمار وي
د مرغـــۍ بـــه یـــوه شـــپه بانـــدي تېریـــږي[۲۱]
یـــوه شـــپه بـــه لـــه پلنـــدر ســـره هـــم وســـي[۲۲]
خـــو کلونـــه احتیـــاج نـــه ګلـــول کیـــږي

پـــر ړانـــده د شـــپې او ورځـــي تـــوپیر نـــسته[۲۳]
ورتـــه مـــه راوړه پـــه شـــپو کـــې څراغونـــه
د کاڼـــه لـــه ډول وهلـــو ســـره څـــه دي
د ړانـــده مخـــي تـــه مـــه کـــوه رقـــصونه[۲۴]

---

[۱۸] دوست ته دونه طمع کوه چې د لاسه یې کېږي.
[۱۹] دوستي د سلو کالو لار ده.
[۲۰] دوست د سختۍ دپاره دی.
[۲۱] که د ونې عمر سل کاله وي، د مرغۍ به باندي یوه شپه وي.
[۲۲] یوه شپه د مور له مېړه سره هم تېرېږي.
[۲۳] ړانده ته شپه او ورځ یو شان وي.
[۲۴] ړانده ته ګډېږه مه، کاڼه ته ډول مه وهه.

(c) ketabton.com: The Digital Library



هر ړانده ته د خولې لاره ده معلومه[۲۵]
له ړندو به امسا یو ځلي ورکېږي[۲۶]
د هوښیارو آزموینه تل پر بل وي
جاهلان به هره ورځ په دام کي لوېږي[۲۷]

نه د بد و نه د ښو غم ورسره وي
نه اتڼ له ره پیدا نه د ناورین دي
اور پر خپله ټکۍ اړوي وګړي[۲۸]
د ابا په غم کي نه دي د خورجین دي[۲۹]

مېړه نسته چي ملک مو میروګی دی[۳۰]
خود به بولو د ابا مېنه میراته
وران دي غواړمه اتڼه ښاد به نه سې
چی ناري دي امر الدین ته سولې پاته[۳۱]

---

[۲۵] ړانده ته د خولې لار معلومه ده.
[۲۶] ړوند یو ځل امسا ورکوي.
[۲۷] هوښیار یې پر بل آزمېیي، بې عقل پر ځان.
[۲۸] هر یو پر خپله ټکۍ اور اړوي.
[۲۹] ابا مه ګوره خورجین یې ګوره.
[۳۰] د نه مړو ملک سو میرو.
[۳۱] اتڼه وران سې چي ناري دي امرالدین کوي.

(c) ketabton.com: The Digital Library



هغه هم نن د خانۍ د ملکۍ سو
چي مرغه يې ده شنه سوې په دېګدان کي[۳۲]
څلور پښې کړلې چونګښې ورته پورته
نالول چي يې آسونه په ميدان کي[۳۳]

د خدای برخې دي پخپله خدای وېشلي
په ازل کي سپور او پلی نه سمېږي
که سل منه په روپۍ سي د اوربشو
په حساب د خره يوه لپه رسېږي[۳۴]

چي په کور کي يې يو موټی اوړه نسته
هغه هم پر بام جوړ کړي تنورونه[۳۵]
په وطن کي اوس د سپيو له نيستيه
پشو ګرځي پر بامونو شخ برېتونه[۳۶]

---

[۳۲] په دېګدان کي يې مرغه شنه سوې ده .
[۳۳] آسان يې نالول چونګښو هم پښې پورته کړې.
[۳۴] اوربشي که د روپۍ سل منه سي د خره برخه يوه لپه ده.
[۳۵] په کور کي يې يو مټ اوړه نسته پر بام يې تنور جوړ کړی دی.
[۳۶] د سپيو له نيستۍ پشو پر بام کوي بازۍ.

(c) ketabton.com: The Digital Library



ترکـــاڼي پـــر بیزوګـــانو حوالـــه کـــي[۳۷]
د ړنـــــدې زمــــانې وګـــورئ کارونــــه
را وســـتلي یـــې دی اوښ الغبنـــدی تـــه
څـوک دانـه وایـي چـې نـه لـري لاسـونه[۳۸]

د اوښـــانو لـــه بـــازیو ســـره څـــه دي
جوړنګـان لـه بېخـه مـه وربانـدي باسـه[۳۹]
اوښ کـه غـټ دی د شیدو تمـه تـرې مـه کـړه[۴۰]
پـوره نـه وي هـره چـار د چـا لـه لاسـه

چـي سـرکار اوښـان لـه خلګـو سـرکاري کـړل
ګیـدو ځغـستل پـه تاختـه سـوه روانـه
چـي پوښـتنه چـا کـول د سـترو ځغاسـتو
ویـــل ســـخته پـاچهي ده بـــې پرســـانه[۴۱]

---

(۳۷) ترکاڼي د بزو کار نه دی.
(۳۸) اوښ ته یې ویل الغبندي وکه، ویل یې په کومو لاسو.ګ
(۳۹) اوښ ته یې ویل بازی وکه ده جوړنګان له بېخه و ایستل.
(۴۰) اوښ که غټ دی هم د شیدو تمه مه ورڅخه کوه.
(۴۱) اوښان سرکاري کېدل، ګیدړې هم ځغستل ویل یې بې پرسي ده.

(c) ketabton.com: The Digital Library



د طالع او بخت وېشونه په قسمت دي
سيالداري يې نه په زر سي نه په زور سي
د بې بختو پر سر اوري غيبي کاڼي
بخت يې تور سي چي دښمن يې د پلار کور سي[۴۲]

او ږده شپه به بېله چرګه هم سبا سي[۴۳]
چي چرګ نه و آذان چا کاوه ياړانو[۴۴]
خپل بازو ساتندوی دی د مرګ ناموس دی
تمه پري کړه له خپلوانو له ياړانو

چي مېړې ته خدای په قار سي وزر ورکړي[۴۵]
د چغال چي اجل راسي مخ پر ښار ځي[۴۶]
چي د غار و خولې ته ورسېږي سم سي
همېشه په لويو لارو کي کوږ مار ځي[۴۷]

---

[۴۲] بخت يې تور سي چي دښمن يې د پلار کور سي.
[۴۳] بې چرګه به هم سبا سي.
[۴۴] چي چرګ نه و اذان چا کاوه ؟
[۴۵] مېږي ته چي خدای په قار سي وزر ورکړي.
[۴۶] د چغال چي اجل راسي مخ پر ښار ځغلي.
[۴۷] مار پر لاري کوږ کوږ ځي، د غار په خوله کي سم سي.

(c) ketabton.com: The Digital Library



کـه تمـام جهـان جنـت سـي خـو د بـل دی[۴۸]
هـر سـړي تـه خپـل وطـن لکـه کـشمير دی[۴۹]
پـر پـردي ولات سـي کـم د مـړو قـدر[۵۰]
هـر سـړی پکـښي اختـه د ځـان پـه ويـر دی

خـدای هـر چاتـه پـه قـسمت برخـي ورکـړي
هيچـا خـر آس کـړی نـه دی پـه زينونـو[۵۱]
کوتـه سـپی د تـازي ځـای نـه سـي نيـولای
نـه تپـوس کـولای ښـکار سـي د بـازنو

چـا چـي ځـای پـه شـيش محـل کـي وي نيـولی
پـه ډبـرو د چـا نـه ولـي کورونـه[۵۲]
چـي د چـا شـړی شـلوي شـال بـه يـې شـليږي
تـر قيامتـه تينګيـدای نـه سـي شـالونه[۵۳]

---

(۴۸) که دنيا جنت سي خو د بل ده.
(۴۹) هر چا ته خپل وطن کشمير دی.
(۵۰) پردی ولات د مړو قدر کموي.
(۵۱) خر په زين نه آس کيږي.
(۵۲) څوک چي په شيش محل کي اوسي د چا کور ته د ډبري نه غورځوي.
(۵۳) ته زما شړی ته لاس مه راوړه زه به ستا شال ته لاس نه دروړم.

(c) ketabton.com: The Digital Library



کــه هــم ســر او هــم حيــا غــواړې ســاتلې
ځــان محتــاج نــه کــړې د هــر چــا د لاســونو
نــه د ســوال پــه اوبــو ژرنــده چلېــدای ســي [۵۴]
نــه د حــج ســفر لنــډېږي پــه ټوپونــو [۵۵]

هــر بنــده لــري عيبونــه بــي حــسابه
نيــک بختــانو ګوتــه ځــان تــه وي نيــولې
پــر دنيــا بــه داســي ونــه پيــدا نــه ســي
چــي يــو ځلــي بــه بــاد نــه وي ښــورولې [۵۶]

ســل علتــه يــې پــه ځــان وي بــاک يــې نــه ســي
د بــل يــو عيــب ورتــه ښــکاري ســل عيبونــه
خپــل عيبونــه همېــشه د اوړو مــنځ وي [۵۷]
چــا تــه نــه ورځــي د خپلــي خــولې بويونــه [۵۸]

---

[۵۴] د سوال په اوبو ژرنده نه چلېږي.
[۵۵] د مکې سفر په يوه منډه نه لنډېږي.
[۵۶] داسی ونه نسته چي باد نه وي ښورولې.
[۵۷] خپل عيب د اوړو منځ وي.
[۵۸] د خپلی خولې بوی چا ته نه ورځي.

(c) ketabton.com: The Digital Library



یــــوه ورځ بـــه د کلونــــو کــــسات اخلـــي
بـــاور کلـــه پـــه قولونـــو د دښـــمن ســـي[۵۹]
چي د نوک ځای یې پیدا کړ سوک به ځای کړي[۶۰]
اور تـــه راســـي عاقبـــت د کـــور میـــرمن ســـي[۶۱]

د دوو ښنـــو پـــه جنګونـــو کـــي رســـوا ســـول
پـــه کالـــه کـــي پراتـــه وه پـــټ عیبونـــه
د مـــوچي خونـــه پخـــوا لا هـــم ورســـته وه
لا بوینـــه ســـوه چـــي وســـول بارانونـــه[۶۲]

ښـــه خـــو دا چـي د جـا نـوم پـه نېکـي یـاد سـي
یـــو کفـــن هـــم د غریـــب هـــم د مـــاړه دی[۶۳]
چي مرګـی سـته ښـادي نسـته پـه دنیـا کـي[۶۴]
مرګـــی اړ نـــه پـــه واړه نـــه پـــه زاړه دی[۶۵]

---

[۵۹] د دښمن په قول اعتبار نسته.
[۶۰] یو وار نوک ځایوي بیا سوک.
[۶۱] اور ته راغله د کور میرمن سوه.
[۶۲] د موچي خونه پخوا ورسته وه چي باران وسو بویونه یې پورته سول.
[۶۳] دوه ګزه کفن هم د خان هم د نېستمن.
[۶۴] چي مرګ سته ښادي نسته.
[۶۵] مرګ نه په واړه دی نه په زاړه دی.

(c) ketabton.com: The Digital Library



چې غیرت لري په خپل ایمان به پایي
بې غیرته د بل مرګ ته هوسېږي
دا متل دی یو به مړ بل به موړ نه سي[٦٦]
څوک د مړو په میراث کله مړېږي

مرګ د ډېرو پرده پوښ وي کله کله[٦٧]
که د ټولو پر همدغه لاره یون دی
جنت ښه ځای دی د هر چا به زړه کېږي
خو ګټل یې هم د زړونو په چاودون دی[٦٨]

ځان شیرین دی ژوند پر هر چا باندی ګران دی
مرګی تریخ دی او تاوان هم سراسر دی
خو تر دې چې ژوند په لوږه کی تېرېږي
په ډک نس مرګی ترې سل ځله بهتر دی[٦٩]

---

[٦٦] یو به مړ نه سي بل به موړ نه سي.
[٦٧] مرګ د ډیرو پرده ده.
[٦٨] جنت ښه ځای دی خو ورتلل د زړه په چاودون وي.
[٦٩] تر هغه چې ژوند په لوږه تېرېږي ، مرګ په ډک نس بهتر دی.

(c) ketabton.com: The Digital Library



که عمرونه سي زر کاله د وګړو
آخر مرګ دی چاره نسته له دې يونه[۷۰]
مه مي چاته کړې څه پاته چي ميراث سم
مه د چا کړې راته پاته جايدادونه[۷۱]

دا دوستي تر مزله نه سي رسېدلای
نن سبا به سره ووهي سرونه
که د غلو وروري خوږه ده يوه شپه ده
او پر وېش به خامخا کوي جنګونه[۷۲]

دا ملګری په خوله خوږ دی په زړه کوږ دی[۷۳]
يوه ورځ به دي د سر دښمنان ستايي
په خواږه، خواږه ويل درته لګيا وي
نن سبا به دي د کندي پر لور بيايي[۷۴]

---

[۷۰] که دي عمر سي زر کاله، آخر به و مرې زما لاله.
[۷۱] مه مي چاته پاته کړې، مه د چا را پاته کړې.
[۷۲] د غلو وروري خوږه ده خو پر وېش باندي جګړه ده.
[۷۳] په خوله خوږ، په زړه کوږ.
[۷۴] خواږه خواږه به درته وايې و ژور ته به دي بيايي.

(c) ketabton.com: The Digital Library



چي په کلي کي د دوو سره جګړه سي
همېشه به د دریم سړي په ښه سي[۷۵]
د چغلو شیطانانو ځالګۍ سي
په یوه ځای کي چي یو موټې کلی دوه سي[۷۶]

په دوستي کي دښمني درته پیدا کړي
خپل دوستان او ځان دي وساته له پوره
د بدۍ تخم که نه پېژني پور دی[۷۷]
څه ښه وایي پوره ورک دي کړه دوه کوره[۷۸]

نابلده به څه غلا څه به پیدا کړي
څرک له کوره دی چی خونه دي تالا سي[۷۹]
چي په خوا او په خاطر کي نه را ګرځي
یوه ورځ به هغه څوک درته بلا سي[۸۰]

---

(۷۵) چي د دوو سره جګړه سي، د دریم به پکښي ښه سي.
(۷٦) چي کلي دوه سي د چغلو ښه سي.
(۷۷) پور د بدۍ تخم دی.
(۷۸) پوره ورک دي کړه دوه کوره.
(۷۹) چی څرک یې له کوره وي خونه یې خوره وي.
(۸۰) چی نه دي وي په خوا هغه تاته سي بلا.

(c) ketabton.com: The Digital Library



د ځواني یوه نشه وي همېش نه وي[۸۱]
بېکاري دي سپین ږیرتوب لره خواري ده[۸۲]
د چا برخه ده اول د چا آخره[۸۳]
چې د زړو زور لري څه یې زاري ده[۸۴]

دا دنیا ده په نصیب د بدایانو
پر اغزیو څرخي برخې د خوارانو[۸۵]
تل د خوار وزه هم ګوډه هم ړنده وي[۸۶]
آذان څوک اوري د خوارو ملایانو[۸۷]

چې او به پر ځای ولاړي وی شنې کېږي[۸۸]
یوه شپه سي میلمنه بله ترخه سي
په هغه ګړي د خوابنې شپه کږه وي

---

(۸۱) د ځواني یوه نشه وي نه چې همېشه وي.
(۸۲) د ځواني بیکاري د سپین ږیرتوب خواري ده.
(۸۳) د چا اول د چا آخر.
(۸۴) چې زړ وې زاري نسته.
(۸۵) د خوار برخې پر اغزیو څرخي.
(۸۶) د خوار یوه وزه وه هم ګوډه هم ړنده وه.
(۸۷) د خوار ملا په آذان څوک روژه نه ماتوي.
(۸۸) اوبه چې پر ځای ودرېږي شنې کېږي.

(c) ketabton.com: The Digital Library



په نصیب چی یې د زوم په کور کی شپه سي[۸۹]

نــه د غلــو کلــی چــا ولیــدی پــه ســترګو
نـــه د شـــګو ځلـــی چـــا دی درولـــی[۹۰]
نـه ځـایېږی غـل پـه لویـو لویـو غـرو کـي[۹۱]
همېـــشه بـــه وي د غلـــه پـــر ږیـــره خلـــی

تـــل اوښـــیار اوســـه بـــاور وربانـــدی نـــسته
همېـــشه بـــه د لېـــوه زوی لېـــوه کېـــږي[۹۲]
د غله سپي زوی که غل نه وي نو ځوسن وي[۹۳]
یـــوه ورځ بـــه یـــې لـــه پـــزي بـــلا زیـــږي

تـــر کابلـــه بـــه ځـــان خـــوار کـــړې پـــه مزلونـــو
خپلـــه برخـــه دي معلومـــه در رســـېږي[۹۴]
پـــه ازل کـــې یـــې وېـــشونه دي تـــاکلي

---

[۸۹] د خوابښي هلته شپه کېږه سي، چی د زوم کره یې شپه سي.
[۹۰] د غلو می کلی ونه لیدی، د شګو می ځلی.
[۹۱] غل په غره کي نه ځاییږي.
د غله پر ږیره خس وي.
[۹۲] د لېوه زوی عاقبت لېوه سي.
[۹۳] د غله سپي زوی که غل نه وي، ځوسن خو وي.
[۹۴] که ته ولاړ سې تر کابله، برخه به ځی درپسې خپله.
برخی ازلي دي، نه په زور نه په سیالي دي.

(c) ketabton.com: The Digital Library



نــه پــه زور نــه پــه ســيالي د چــا بــدلېږي

پــه تنــدي کــی دي ليکلـــي هغــه کېـــږي
بــې نـصيبه خــوا ره گــران دي پــه جهــان کــي [۹۵]
کــه دا ټــول جهــان طبيــب ســي نــه رغېـــږي
چــاري وا ره پــه نـصيب ســي پــه آســمان کــي [۹۶]

نــه لــه خپلــي برخــي څــوک ســي تــښتېدلای
نــه بــه ســتا ســي پــردې برخــه د وگـــړو [۹۷]
چــي پــر کــور وي هغــه شــپه نــه پــر گــور کېـــږي
نــه پــه کــور کــي بــه ســي شــپه چېــري د مــړو [۹۸]

کــوم وطــن چــي ســي خــالی لــه ســترگورو
پــه هغــه ورځ يــې قــسمت او نــصيب خــوا رســي
پــه ړنــدو کــي بــه يــو ســترگی پــاچهي کــړي [۹۹]

---

[۹۵] بې نصيبه خوا ره گران دي .
[۹۶] که ټول جهان طبيب سي، چاري وا ره په نصيب سي.
[۹۷] له خپلي برخې تېښته نسته، له پردې برخي ويش نسته.
[۹۸] شپه چي پر کور وې پر گو ربه نه سي، چي پر گور وي، پر کور به نه سي.
[۹۹] د ړندو په ښار کي يو سترگی پا چا دی.

(c) ketabton.com: The Digital Library



يـا د ډيـرو ړنـدو يـو کـوڼ جمـادار سـي[۱۰۰]

عقـل پـو هـه ده عطـا د خـداى لـه لـوري[۱۰۱]
چـا ميـنـدلى د دولـت پـه زور هنـر دى
دا د خـداى بـې لاري کلـه پـر لار کېـږي[۱۰۲]
خـر کـه سـل ځلـه مکـې تـه ولاړ سـي خـر دى[۱۰۳]

د عالمـه سـره غـم خـو بـه غـم نـه وي[۱۰۴]
مګـر کلـه دا خبـره منـي زړونـه
څـه بنـه وايـي پـردى غـم لـه واوري سـوړ دى[۱۰۵]
پـه مـاتم کـي هـر څـوک ژاړي خپـل غمونـه[۱۰۶]

عقـل لعـل دى کـه ګـوهر دى پـه قـسمت دى
نـه زور دى نـه پـه زر چـا رانيـولى[۱۰۷]
چـي لـه خپلـه عقلـه پلـي څـوک پيـدا وي

---

[۱۰۰] پر ډيرو ړندو يو کوڼ چمادار کوي.
[۱۰۱] عقل د خداى عطا ده.
[۱۰۲] د خداى بې لاري نه پر لار کېږي.
[۱۰۳] خر که تر مکې ولاړ سي، چې بيرته راسي هغه خر دى.
[۱۰۴] د عالمه سره غم نه غم.
[۱۰۵] پردى غم تر واوري سوړ دى.
[۱۰۶] په وير کې هر څوک خپل مړي ژاړي.
[۱۰۷] عقل لعل و ګوهر دى، نه په زور او نه په زر دى.

(c) ketabton.com: The Digital Library



په دنیا کې به وي تل په غم لړلی[۱۰۸]

هغه ورځ به له کماله ګیله من یې
چې دوستان دي له حسده درته شا کې
بې مېوې ونه څوک نه ولي په کاڼو[۱۰۹]
خپل هنر به زمانه درته بلا کې

که هر څو دي د قدرت پله درنه وي
خواره مه بوله تږولی د دښمنانو
چې له سر سره کړي لوبې سر به وخوري
د مارګیر وي همېشه مرګ له مارانو[۱۱۰]

چې پر خره باندې څوک سپور وي خرېږ ورک وي[۱۱۱]
دا له ځایه سودایي یا لېوني دی
چې له خپلې مور دي نه وي زېږېدلی

---

[۱۰۸] چې له خپله عقله پلی وي، هغه تل په غم نیولی وي.
[۱۰۹] بې مېوې ونه څوک په ډبرو نه ولي.
[۱۱۰] د مارګیر مرګ له ماره وي.
[۱۱۱] پر خره سپور خرېږ ورک.

(c) ketabton.com: The Digital Library



که هوښیاري یې خپل یې مه بوله پردي دی[۱۱۲]

چې په تمه د پردیو د کورو سي
یو من غوښه د وجود به یې کمېږي[۱۱۳]
د سورو په انتظار سترګې پرلاري
هغه تل په سپېرو د ښتو کې پاتېږي[۱۱۴]

ګوره زړه چې یې له ځانه شخه بد نه کړې
چې وهلای کوم سړی نه سي په توره[۱۱۵]
چې په شاتو مري په زهرو یې مه وژنه[۱۱۶]
که دي زړه غواړي چې مور دي نه سي بوره

د بډای کورته یې سترګې وي نیولي
ملا نه دی چا مور کړی په ختمونو[۱۱۷]
که سل ځله د مکې شخه راستون سي

(۱۱۲) چی نه دي وي له موره ورته مه وایه چی وروره.
(۱۱۳) چي پردي کورته یې تمه سي، یو من غوښه یې کمه سي.
(۱۱۴) چي په تمه د سورو سي، هغه پاته پر میرو سي.
(۱۱۵) چي په توره یې نه سي وهلای زړه یې مه بدوه.
(۱۱۶) چي په شاتو مري په زهرو یې مه وژنه.
(۱۱۷) د بډای په ختم د ملا ارمان نه خیژي.

(c) ketabton.com: The Digital Library



خر به څوک نه کړي حاجي په طوافونو

نه د مړو نه د ژوندو غم ورسره دی
ټېزوي د بل پر مړي یاسینونه[۱۱۸]
چې جهان په غم زنګېږي باک یې نسته
چې ملا ته ورپیدا سي خیراتونه

تل د بل ډوډۍ یا پوروي یا پیغوروي[۱۱۹]
خمتا غوره ده د بل تر اطلسونو
خپل سوړ سک د بل تر ورجو غوښو ښه دی[۱۲۰]
پکه لور ښه ده د نورو تر زامنو[۱۲۱]

د زمریو په یو کاله کي زمری زېږي
له چغال سره ټولې د چغالانو
د ټپوس کره چا باز لیدلی نه دی
ټپوس غورځي له ځالې د ټپوسانو[۱۲۲]

---

[۱۱۸] د بل پر مړي خپل یاسین ټېزوي.
[۱۱۹] د بل ډوډۍ یا پوروي یا پیغوروي.
[۱۲۰] د بل تر اطلس خپله خمتا ښه ده.
[۱۲۱] د بل تر زوی خپله پکه لور ښه ده.
[۱۲۲] د ټپوس له ځالي ټپوس الوزي.

(c) ketabton.com: The Digital Library



تر کاداني پوري وي د پيشو منډه[۱۲۳]
تر موږي پوري واتن د جولاګانو[۱۲۴]
هره چاره د هر چا له وسه نه ده
د هوسيو نيول کار دی د تازيانو[۱۲۵]

د لندو ختهو نری باران پلمه وي[۱۲۶]
زړونه مه ازاروه د مظلومانو
څوک چي بد کوي تل بد خويونهويني[۱۲۷]
تر ګرېوانه به لاس درسي د خوارانو

چي تلاښ کوې آخر به لاس ته درسي[۱۲۸]
په پوښتنه تر مکې سړی رسېږي[۱۲۹]
يو ساعت د بل ساعت په شاني نه دی[۱۳۰]

---

[۱۲۳] د پيشي منډه تر کاداني وي.
[۱۲۴] د جولا منډه تر موږي پوري وي.
[۱۲۵] چي هوسۍ نيسي د هغو تازيانو خولې توري وي.
[۱۲۶] د لندو ختهو لړ او به دارو وي.
[۱۲۷] چي بد کوي کارونه هغه بد ويني خوبونه.
[۱۲۸] چي طلب يې کوې آخر به يې مومې.
[۱۲۹] په پوښتنه مکه پيدا کېږي.
[۱۳۰] يو ساعت د بل په شان نه وي.

(c) ketabton.com: The Digital Library



یا به مړیږي یا موړ ژوندون تېرېږي [۱۳۱]

د کم بختو خوله سپېره لاس يې سپېره وي
له ډک لوښي همیشه يو څه توییږي [۱۳۲]
د مردانو نامردانو ځای معلوم وي
که تیاره ده لاس له خولې نه غلطیږي

که هر څو دي غلیم خوار وي ډار په کار دی
کم يې مه بوله قوت د دښمنانو
تیاري ورله بویه د زمریو
څوک چې جنګ له ورځي د ګیدړانو [۱۳۳]

هره ورځ د سبا غم درله بویه
لږ يې خوره که نعمتونه همېشه خورې [۱۳۴]
په پردیو اندیښنو کې دي ځان زوړ کړ

---

[۱۳۱] یا مړ یا موړ.
[۱۳۲] له ډک لوښي یو څه تویېږي.
که شپه تیاره ده لاس له خولې نه غلطیږي.
[۱۳۳] چې د ګیدړ په جنګ ورځې د زمري تیاري کوه.
[۱۳۴] لږ خوره تل يې خوره.

(c) ketabton.com: The Digital Library



غم د هغه باغ پر څه خوري چې يې نه خوري[١٣٥]

يوه ورځ ورته احتياج په ژوند کي مه سې
باور نسته د ناکسو په قولونو
يا مدد له لويه کوره څخه غواړه
يا پناه غواړه له لويو لويو غرونو[١٣٦]

بيله عيبه يو خالق دی بل يو نسته[١٣٧]
بېهوده سپړې د هر سړي عيبونه
کومه ونه به باد نه وي ښورولې[١٣٨]
څوک به يو سي تر لحده پاک لا سونه

يوه ورځ به د زمري په چمبه ورسي
چې چرګانو کي چغال ځان زمري بولي
د ښکاريانو په ميدان کي به معلوم سي
که خړ سپی هر څونه ځان ګړندی بولي[١٣٩]

---

[١٣٥] د هغه باغه چي نه خورې غم يې پر څه خورې.
[١٣٦] يا لويو غرو ته ځه يا لويو کور ته ځه.
[١٣٧] بېله عيبه يو خدایﷻ دی .
[١٣٨] داسي ونه نسته چي باد نه وي ښورولې.
[١٣٩] خړه سپيه که ګړندی وې د ښکار په ورځ به معلوم سې.

(c) ketabton.com: The Digital Library



نه به هیڅ کله زاړه دښمنان خپل کړې
نه به کاڼه سې پاته د توروغرونو[۱۴۰]
خو د نن تربور سبا درته په کار دی
چې مات نه کړې د تربور غاښ په تربرونو[۱۴۱]

که دښمن دې وي د لوخو پړی پروت وي
ماریې بوله چې غلط نه سې وربانديې[۱۴۲]
مار که وژنې د دښمن په لاس یې مړ که[۱۴۳]
یو په بل به سره وژنې دښمنان دي

په یوه اسانه نه خاموشه کېږی
دښمني د پښتانه د سري اور دی[۱۴۴]
چې د زوی او د وړور وینې یې څوک توی کړي
د بدیو پر پښتو دل ورته پیغور دی[۱۴۵]

---

[۱۴۰] کاڼی به پوست نه سي، دښمن به دوست نه سي.
[۱۴۱] د تربور غاښ په تربور ماتېږي.
[۱۴۲] دښمن که دې د لوخو پړی وي، ماریې بوله.
[۱۴۳] مار هم په دښمن وژنه.
[۱۴۴] د پښتانه بدې د سري اور دی.
[۱۴۵] چې زوي ورور یې دی وژلی د هغه لاس دی چا نیولی .

(c) ketabton.com: The Digital Library



دښمنان ګوره اغزي دي په لمخي کي[۱۴۶]
چي ژوندي وي نه آرام سته نه خوب ونه
د دباندي دښمني سي ختميدلای
پام چي مات نه کې په خپل کور کي هډونه[۱۴۷]

نامردان همېش وهي د مېړو لاري[۱۴۸]
د مېړونو سيالي نه دی کار آسانه
په قصه چي دي رنګ ژړ سو را معلوم سوې
تر میدانه چي ولاړ نه سې بې ایمانه[۱۴۹]

د مالونو ساتل ويښي ستر ګي غواړي
د بيدو خلګو وي تل خراب کورونه
نه ښتن له خوبه ويښ سو نه سپی غاپي
غله پی کړي وه مزلونه رباطونه[۱۵۰]

---

(۱۴۶) دښمن د لمخي اغزی دی .
(۱۴۷) د بهر بدي ورکېږي، د کور بدي نه ورکېږي.
(۱۴۸) نامردان د مېړو لاري وهي.
(۱۴۹) چي رنګ دي په قصه ژړ سو، تورو ته مه ځه.
(۱۵۰) نه ښتن خبرېده، نه سپی غپېده، هسی غل وتښتېده .

(c) ketabton.com: The Digital Library



دا متل دی چې نن سپک سي سبا ورک سي[(۱۵۱)]
پـه ژونـدوني يـې ميـراث يوسـي تربورونـه[(۱۵۲)]
خـوی خاصـيت د مېـړه، زړه د زمـري غـواړي[(۱۵۳)]
د همــت پــه زور ژونــدي پــايي مېړونــه

لــه نېکــانو ســره نېــک خلــک اوســيږي
لــه بــدانو ســره زده ســي بــده چــار
پــر هغــه لار بانــدي مــه ځــه کــه هوښــياريــې
چــي دي نــه وربانــدی مــور تللــې نــه پــلار[(۱۵۴)]

چــي مېــړه وي د هغــه بــه لــور چــاړه وي[(۱۵۵)]
د دښــمن ورنــه رپېــږي اندامونــه
کــه وروري ده نــو د تــوري دا خــوږه ده[(۱۵۶)]
يــو د بــل لــه ښکــه زيــب کــوي مېړونــه

---

(۱۵۱) چې نن سپک سي سبا ورک سي.
(۱۵۲) ښښتن حيات مال يې ميراث.
(۱۵۳) خوی د مېړه زړه د زمري.
(۱۵۴) مه ځه پر هغه لار چي نه دي مور پر ځي نه پلار.
(۱۵۵) مېړه چې مېړه وي لور يې چاړه وي.
(۱۵۶) وروري د توري خوږه ده.

(c) ketabton.com: The Digital Library



زه دي بوره يم خو ته دي پر ميدان يې[۱۵۷]
ګرځوم به هسکه غاړه پر ملکونو
کشکي مړ په سپينو تورو راته راسې
نه چې خړ سې له دښمن پر ميدانونو[۱۵۸]

چې اختيار لرې د جنګ پوښتنه څه ده[۱۵۹]
وخت يې نسته د سلا د مجلسونو
چې د تورو ميدان تور سي بله نسته
لاري ډېرى دي يوه ده د ميړونو[۱۶۰]

مياشت يوه ده ورځې ډيري پکښې غونډي[۱۶۱]
ډېرش يو ځاى دي چې لويي تري معلوميږي
د يوه سواره به څه دوړه سي پورته
د لښکر دوړي آسمان ته پورته کيږي

---

[۱۵۷] زه دي بوره يم خو چې ميدان پرې نږدې.
[۱۵۸] په تورو مړ سې زويه، نه چې د ښمن ته خړ سې زويه.
[۱۵۹] چې اختيار د جنګ لرې، پوښتنه په څنګ لرې.
[۱۶۰] لارې ډيري دي د ميړو لار يوه ده.
[۱۶۱] مياشت يوه ده، ورځې ډېري دي.
[۱۶۲] د يوه سواره څه دوړه ده.

(c) ketabton.com: The Digital Library



د نامه څښتن به پرې نهږدي پر لاري
خدای دي نه کي د ناکسو لوی کورونه
په اول ځل يې پر خپل کلي ور ترپ کړل
چي نامردو ته خدای ورکړله آسونه[۱۶۳]

يوه ورځ به يې اوبو پر سر اخيستی
و هر ځګ ته به وراچوې لاسونه[۱۶۴]
که اوبازيې هم له ځان سره پام وکړه
هسي نه چي درنه ورک سي ګودرونه[۱۶۵]

د يوې او دوو نېزو تو پيريې نسته
چي ترسرواوړي اوبه سړی غرقېږي[۱۶۶]
هسی توبه چي اوبه لوړي سي ترغاړي
شيرين زوی سي ترپښنو لاندی وژل کېږي[۱۶۷]

---

[۱۶۳] چي نامردو آسونه وکړل اول يې پر خپل کلي وترپول.
[۱۶۴] اوبو اخيستی ځګ ته لاس اچوي.
[۱۶۵] اوبازيم، خو بې ګودره نه ګډېږم.
[۱۶۶] اوبه چي ترسر واوړی څه يوه نېزه څه دوې.
[۱۶۷] اوبه چي ترغاړي ورسيږي، زوي ترپښنو لاندي کېږي.

(c) ketabton.com: The Digital Library



د مېره د پاره ډېر ناستي پيغور دی
ځای پر ځای او به ولاړي زرغونېږي[۱۶۸]
که دي زړه دی چې له سياله سره سيال سې
حرکت او برکت سره سمېږي[۱۶۹]

ښه خواړه همېش له رنګه خوړل کېږي[۱۷۰]
تل او به له پاکه لوښي چښل کېږي[۱۷۱]
خدای دي نه کړي مشران د چا بې لاري
او به هر کله د سر له خوا خړېږي[۱۷۲]

که دي زړه وي چې تهمت پر چا رانه سي
مال تر ستر ګو لاندي تل ساتلی ښه دی[۱۷۳]
که هوښياريې اعتبار چې په ونه کې
که دي غل اشنا دی خر تړلی ښه دی[۱۷۴]

---

[۱۶۸] او به چي پر ځای ولاړي وي زرغونېږي.
[۱۶۹] خدای Ψ وايي ته حرکت که زه به برکت کم.
[۱۷۰] خواړه له رنګه خوړل کېږي.
[۱۷۱] او به د لوښي له مخي چښل کېږي.
[۱۷۲] او به د سر له خوا خړېږي.
[۱۷۳] خپل مال تر ستر ګولاندي ښه دی.
[۱۷۴] خپل خر تړلی ښه دی، که دي غل اشنا دی.

(c) ketabton.com: The Digital Library



ځان ته ګوره همېشه ملګري ژغوره
ښه ملګری به کم نه بولې له وروره[۱۷۵]
په ښه ورځ کي هر سړی د سړي یار وي[۱۷٦]
که دوستان غواړې په بده ورځ یې ګوره

که د غله سره یاري لرې لره یې
همېشه دي ترې خوندي لره مالونه[۱۷۷]
بې حسابه بې کتابه ژوندون ګران دی
په وروري کي هم په کار دي حسابونه[۱۷۸]

صبر تریخ دی خو میوه لري شیرینه[۱۷۹]
او د صبر ونه تل په مراد پخېږي[۱۸۰]
انتظار تر قتل زور غواړي پوهېږم[۱۸۱]
خو په صبر د مکې سفر لنډېږي[۱۸۲]

---

(۱۷۵) ځای ته ګوره ملګری ژغوره، کم یې مه بوله له وروره.
(۱۷٦) په ښه ورځ هر څوک دوست وي.
(۱۷۷) د غله سره یاري لره، خپل مال دي ترې خوندي لره.
(۱۷۸) وروري وروري، حساب ترمنځ.
(۱۷۹) صبر تریخ دی، مېوه یې شېرینه ده.
(۱۸۰) د صبر ونه په مراد پخېږي.
(۱۸۱) انتظار تر قتل سخت دی.
(۱۸۲) د مکې سفر په صبر لنډېږي.

(c) ketabton.com: The Digital Library



نه به تل د ناروا په زین کي سپوریږي
نه به سره او سپین پر کور درته انبار وي
یوه ورځ د بلی مور ده ستا دي یاد وي[۱۸۳]
دا آسمان به وي ولاړ لاټ به مردار وي[۱۸۴]

خدای دي نه کي د چا مینه بې میړونو
په انګړ کي به یې لوخي زرغونېږي
خود به هر کس او ناکس په کور کي ګرځي
ابا نسته له ادې څوک نه ډارېږي[۱۸۵]

چي وریځی ښوروي باران به وکي[۱۸۶]
پر آسمان د خړو وریځو تمه کېږي
چي یې لاپې کړلې ډېري خیریې نسته
آسمان هومره چی غوریږي نه اورېږي[۱۸۷]

---

(۱۸۳) یوه ورځ د بلی مور ده.
(۱۸۴) آسمان به ولاړ وي، لاټ به مردرا وي.
(۱۸۵) ابا پر کور نسته، له ادې ډار نسته.
(۱۸۶) آسمان چي وریځی ښوروي باران به وکړي.
(۱۸۷) آسمان چي غوریږي هومره نه اورېږي.

(c) ketabton.com: The Digital Library



د ناکسو د نا اهلو نوکران دي
چې له ګوتو يې څڅېږي کمالونه
چې د تانګ تړلي يې زده نه وه په ژوند کي
قسمت ورکړله هغه لره آسونه[۱۸۸]

په دروغو به دي پورته کي آسمان ته
خادمان به دي درشمګېري کمالونه
يو په يو به درته وښيي په مخ کي
آيينه نه پټوي د چا عيبونه[۱۸۹]

نن يې مه ګوره په ناز په کرشمو کي
چي د خيال په کاږه مغزی روان دی
دا زلخوږی د پردو په غوښو مست دی
پر پردي آس باندي سپور دی میری خان دی[۱۹۰]

---

[۱۸۸] آس يې هغو ته ورکړ چي د تانګ د تړلو نه و.
[۱۸۹] آيينه د چا عيبونه نه پټوي.
[۱۹۰] آس پردی، سپور پرې میری.

(c) ketabton.com: The Digital Library



آس چي خداى خواروي جوړ ترينه يابو کړي[۱۹۱]
تر درنو بارونو لاندي به زړېږي
د هر چا د پاره خپل مقام په کار دى
چي له خره سره آس وتړې خر کېږي[۱۹۲]

اختر نه دى پټ مېره چي معلوم نه وي[۱۹۳]
تړي خبر دي اولسونه عالمونه
نه اختر د يوه چا په اجاره دى[۱۹۴]
له قلا تر کنډوالو وي سره لاسونه

يو د آس په تمه جوړ کړي آو خورونه[۱۹۵]
بل کمبود لري يو آس و دړي نعلونه[۱۹۶]
د ژوندون د پاره پوخ تدبير په کار دى
تل خورجين بايلي چي ډېر وهي چرتونه[۱۹۷]

---

[۱۹۱] آس چي خداى خواروي نو يي يا بو کړي.
[۱۹۲] آس چي له خره سره وتړې د خره خويونه زده کوي.
[۱۹۳] اختر پټ مېره نه دى.
[۱۹۴] اختر د يوه سړي نه وي.
[۱۹۵] اخوريې جوړ کړ، ويل آس به خداى راکړي.
[۱۹۶] کړې وړې چاره، يو آس نسته دري ناله.
[۱۹۷] چرت يې واهه خورجين يې بايلود.

(c) ketabton.com: The Digital Library



چې هڅونه دې مات نه کړي د خپلوانو
سبا ورور دی چې دا نن د رته تربور دی
چې يې تېغ د خپل دښمن په وينو سور کړ
په تندي کې يې معلوم د غيرت نور دی[۱۹۸]

څه به غم څه به ماتم څه به ګيله وای
پښتنو که پېژندلای خپل ميړونه
يو له سلو سل له خاورو برابر دي[۱۹۹]
يو شی نه دي داوړو منځ کې سرونه

څه به بخت وي څه تدبير د رله بويه
پناه مه غواړه پر کور د غليمانو
له لېوه چې تښتېده وزه بې بخته
شپه يې واوښته پر کور د قصابانو[۲۰۰]

---

[۱۹۸] چې د توري ووزی يې سور دی، د هغه په تنده نور دی.
[۱۹۹] يو په سل او سل په خاورو.
[۲۰۰] وزه له لېوه تښتېده پر قصاب واوښته.

(c) ketabton.com: The Digital Library



مـا ر د بـل پـه لاس مـړ نـه کړ کـه هو ښـيا ر يـې[۲۰۱]
خپــل بـــا زو د ي هـــم عـــزت هـــم د رهمو نـــه
بـا ر چـي خـر نـه وړي پخپـلـه يـې پـه شـا کـړه[۲۰۲]
پـه خـو ا ري پـه زحمـت ښـه ښـکا ري مېړو نـه[۲۰۳]

نـــه د بـــد و نـــه د ښـــو تعبيـــر تـــرې کيـــږي
پـــه چيغـــا ر و يـــې کا ڼـــه کړلـــه غو ږو نـــه
ښـــه ويلـــه زمـــو ږ پلرونـــو هو ښـــيا ر انو
لـــه خـــا لي لو ښـــي لـــو ی خيـــژي آو ا ز و نـــه[۲۰۴]

يـــو ه و رځ بـــه د ي د لا پـــو نيلـــی شـــل و ي
چـي ويـل بـه د ي تـر هـسکه ټـو پ آسـا ن د ی
څـه بـه سو ی څـه بـه يـې بـا ر څـه بـه مـزل و ي[۲۰۵]
نـــن بـــه ګـــو رو د غـــه ګـــز ا و د ا ميـــد ا ن د ی[۲۰۶]

---

[۲۰۱] د بل په لاس مار مه وژنه.
[۲۰۲] بار چي خر نه وړي پخپله به يې وړې.
[۲۰۳] خواري د مېړو په شا ده.
[۲۰۴] له خالي لوښي لوی آواز خيژي.
[۲۰۵] څه سوی څه يې بارګی.
[۲۰۶] دا ګز او دا ميدان.

(c) ketabton.com: The Digital Library



چـــي پخپلـــه پـــه خبـــرو بـــدايي کـــړي
لـــه ښـــاغليو ځـــه لـــره ســـيالي کـــړي[۲۰۷]
يـــوه ورځ بـــه دي رســـوا کـــړي ســـپېرې شـــونډي
پـــه خبـــرو بـــه تـــر ځـــو پـــوري خـــاني کـــړي

وايـــي پـــور چـــې ځنـــډنی ســـي ورکنـــی ســـي[۲۰۸]
خـــدای پـــوهېږي چـــي وعـــده ســـي تـــر کلونـــو[۲۰۹]
خـــو فرصـــت رحمـــاني، بېـــړه شـــيطاني ده[۲۱۰]
پـــه ســـهلو بـــه تـــړې د ســـود بارونـــه[۲۱۱]

هـــر بنـــده پـــه خپـــل وطـــن کـــي پادشـــاهي کـــړي[۲۱۲]
هـــر ســـړي تـــه خپـــل وطـــن لکـــه کشـــمير دی[۲۱۳]
پـــه دنيـــا کـــي پرديـــسي بـــده بـــلا ده[۲۱۴]

---

[۲۰۷] چي پخپله بدايي که، ښاغليو سره ځه لري سيالي که.
[۲۰۸] پور چي ځنډنی سي، ورکنی سي.
[۲۰۹] چي تر کاله سي، تر خدايه سي.
[۲۱۰] فرصت رحماني دی، بېړه شيطاني ده.
[۲۱۱] چي و سهېږي، و سود پړي.
[۲۱۲] هر سړی په خپل وطن کی پاچا دی.
[۲۱۳] هر چا ته خپل وطن کشمير دی.
[۲۱۴] مسافري بده بلا ده.

(c) ketabton.com: The Digital Library



چې په کور کې وي امير بهر فقير دی[۲۱۵]

ښځه ميره په ښايست مځکه په فصل
تلل کېږي تل مېړونه په لوزونو[۲۱۶]
چې يې ژبه خپله نه وه مېړه نه دی
که هر څو لاپې کوي د ميدانونو

د هيلۍ بچي ته ولي لامبو ښيې[۲۱۷]
په لوی لاس ځان ګڼوې په احمقانو
د خولې لاره ده رانده ته ورمعلومه[۲۱۸]
زړه به نه سوځې پر ډلې د ټګانو

که تر بام که تر آسمانه پورته کېږې
په زينو کې درته بويه قدمونه
له روپۍ څخه روپۍ را پيدا کېږي[۲۱۹]
له ويالو څخه جوړيږي لوی سيندونه[۲۲۰]

---

[۲۱۵] که په کور کې امير دی، بهر فقير دی.
[۲۱۶] د مېړه لوز ګوره، د مځکي فصل، د ښځې ښايست.
[۲۱۷] د هيلۍ بچي ته لامبو مه ښيه.
[۲۱۸] رانده ته د خولې لار معلومه ده.
[۲۱۹] روپې روپې پيدا کوي.
[۲۲۰] رود له ويالو جوړ دی.

(c) ketabton.com: The Digital Library



لباسي اشنايي نه کېږي ترمرګه
يوه ورځ به دا يوه لاره دوې کېږي
تر قيامته خو مې نه سي غولولای
له رانده لکه يو ځلې ورکېږي[۲۲۱]

تور د تورو سپين د نجونو په نصيب دی[۲۲۲]
د هر چا په قسمت نه دي ميدانونه
تېرې توري ته اوږه چې سموي څوک
هغه ګرځوي له ځان سره سپرونه[۲۲۳]

د ځوانۍ شپې د باد په شان تېرېږي
ورځې شپې بيرته چا نه دي ګرځولي
په سبا سبا چې مړ نه سې له لوږي
سپمولي هميشه وي سپو خوړلي[۲۲۴]

---

[۲۲۱] ړوند يو ځل امساء ورکوي.
[۲۲۲] تورو د تورو دی، سپين د نجونو دی.
[۲۲۳] سپر هغه ګرځوي چې توري ته اوږه سموي.
[۲۲۴] سپمولې سپو خوړلې.

(c) ketabton.com: The Digital Library



پــه دروغــو بــه تــر کلــه پــوري پــايې
سپين ته سپين او تـور تـه تـور وايـه کـه ښه کړې
لــه ســل کالــه عبــادت ســره ده ســمه
چـــې يـــوه د حقيقـــت خبـــره وکـــړې[۲۲۵]

ســل کلنــه يارانــه خــاوري ايــرې ســي
چــې پــه خولــه د منــافق او د شــيطان کــې
برابــر بــه وي لــه ســلو جــادوګرو[۲۲۶]
يــو ســړی چــی غيبــت ګــر وي پــه ميــدان کــې

مېلمانــه د بــې غيرتــه کــور واکــدار وي[۲۲۷]
همېـــشه يـــې کيـــسې کېـــږي پـــر کورونـــو
چــې پــه ننګــه د بــې ننګــو ځــوک درېــږي
شــر ميــدلی وي پــه کلــي پــه ښــارونو[۲۲۸]

---

[۲۲۵] سل کاله عبادت يوه خبره د حقيقت.
[۲۲۶] سل جادوګره يو غيبت ګر نه دي برابر.
[۲۲۷] د بې غيرته کور کاله مېلمه واکدار وي.
[۲۲۸] د بې ننګو په ننګه به تل شرمنده يې.

(c) ketabton.com: The Digital Library



پــه ژاولـــن يـــوازي نـــه وي شـــرميدلي[۲۲۹]
په خپـل کـور کـي کـه دوستان کـه يې خپلوان دي
پـــه قبرونـــو کـــي بـــه مـــړي پـــه شـــرميږي
نارينــه چــي نــه پــه خــوی نــه پــه زبــان دي

د هغـــو خلگـــو شـــو قدر پـــه نـــصيب وي
چــي پــر ځــان يــې دي منلــی شــو گيرونه[۲۳۰]
ځــوک پــه ورځ کــي تــر مقــصده نــه رســيږي
چــي پــه شــپو نــه کــړي اوږده اوږده مزلونــه[۲۳۱]

ښــه هغــه چــي دي پــه بــده ورځ پــه کــار ســي
د ښــې ورځــي پــه هــر کــور کــي يــاران ډېــر دي
چي پــه ښــې کــي يــار، پــه بــده ورځ بېــزار وي[۲۳۲]
د عـــسلو پـــه دوکـــان کـــی مچـــان ډېـــر دي[۲۳۳]

---

[۲۲۹] د ژاولن په کور کي خپلوان شرميږي، په گور کي مردگان.
[۲۳۰] د شو قدر شپه په شوگير لنډېږي.
[۲۳۱] که د شپې ولاړ نه سې، د ورځي به مزله ته ونه رسيږې.
[۲۳۲] د ښې ورځي يار، د بدي ورځی بېزار.
[۲۳۳] د عسلو په دوکان کي مچان ډېر دي.

(c) ketabton.com: The Digital Library



ښه خو دا چې لاس يې تش زړه يې سخي وي
چگي ډېرېږي يې دنيا زړه يې تنګيږي[۲۳۴]
چې دنيا يې ډېرول کفن يې يووړ[۲۳۵]
په نابوده به جاهل سړی نازېږي

ډوډۍ خپله خوري دعا کوي پردو ته[۲۳٦]
پر دنيا ساده ګان ډېر دي چې اوسېږي
په تيرا کې دي ډولونه د ښاديو
مامندی مسکين پر کور ورته ګډيږي[۲۳۷]

ريشتيا کار د زورور يا ليوني دی[۲۳۸]
هم پر سد يم هم خبر له خپله زور يم
په ريشتيا مې عبدالله ترمرۍ نيسي
که يې نه وايمه خدای ته به مختور يم[۲۳۹]

---

(۲۳۴) دنيا چې ډېرېږي زړه تنګيږي.
(۲۳۵) دنياداره چې دنيا دي ډېرول سپين کفن دي يووړ.
(۲۳٦) ډوډۍ خپله خورم، دعا ستا سر ته کوم.
(۲۳۷) ډول په تېرا ږغېږي، مامندی پر کور ګډېږي.
(۲۳۸) ريشتيا يا زورور وايي يا لېوني.
(۲۳۹) که رشتيا نه وايم الله Ψ مې نيسي که يې وايم عبدالله مې نيسي.

(c) ketabton.com: The Digital Library



چې پر ځنده د شرابو د خم کښېني
موږک وزي د پیشیانو په جنګونو
و لیوه ته هم ښکنځل کوي په زوره
چې بزه سي یو ځل پورته پر بامونو [۲۴۰]

سل منته د احتیاج د یوې شپې وي
ترې بهتري د بیابان شپې دي اغزني
بزې رابه کړې شیدې په دې پوهیږم
خوله پوچو به وي ډکي او خیرني [۲۴۱]

بلا پرېږده چې بیده وي ویښه نه سي [۲۴۲]
د منزل پر لوري ګام اخله تېرېږه
که بلا وهې نو مخامخ پر ورسه [۲۴۳]
که پرشا یې وهې مرګ ته تیارېږه

[۲۴۰] بزه چې پر بام وخیژي لیوه ته هم ښکنځل کوي.
[۲۴۱] بزې بزې شیدې به راکې خو له پوجو ډکي.
[۲۴۲] بلا بیده ښه وي نه ویښه.
[۲۴۳] بلا پر مخ وهل کیږي نه پر شا.

(c) ketabton.com: The Digital Library



نــه لــه مځکــي نــه راځــي نــه لــه آســمانه
بــلا هـــر کلـــه راځـــي لـــه خپلـــه ځانـــه[۲۴۴]
چـــي دي وزيـــږي بـــلاوي لـــه لمنـــي[۲۴۵]
بيـــا بـــه ځرنګـــه ګيلـــه کـــوې لـــه چانـــه

کـه بنـده کـړي حرکـت خـداى برکـت کـړي[۲۴٦]
بنـده هـر کلـه حيـران خـداى مهربـان وي[۲۴۷]
مينـــه وېـــره لـــه بنـــده ســـره تړلـــې
بنـــده کلـــه وي رحمـــان، کلـــه شـــيطان وي[۲۴۸]

بنـده راسـه د خـداى خپـل سـه کـه انـسان يـې
داسي تـل اوسـه پـر بـل چي پـر خپـل ځـان يـې[۲۴۹]
کـه دي خپـل ګريـوان هـر وخـت وي قاضـي کـړې

---

[۲۴۴] بلا نه له مځکي نه له آسمانه، له خپله ځانه.
[۲۴۵] بلا له خپلي لمني پورته کېږي.
[۲۴٦] بنده دي حرکت کړي، خداى به برکت کړي.
[۲۴۷] بنده حيران خداى پر مهربان.
[۲۴۸] بنده د بنده رحمان دى، بنده د بنده شيطان دى.
[۲۴۹] بنده راسه د خداى خپل سه لکه پر ځان داسى پر بل سه.

(c) ketabton.com: The Digital Library



تـــر قيامتـــه بـــه پـــر ســـمه لار روان يـــې

اجـــل هـــر ګـــړی پـــه يـــاد لـــره هوښـــياره
تـــــل يـــــې غــــشی را روان وي نـــــابېره
بنـــــده ليــــري موښــــلولي واټنونــــــه
مرګـــي لار ورتـــه نيـــولې نـــا خبـــره(۲۵۰)

يـــو بيـــده بـــل بيـــده نـــه ســـي ويـــښولای(۲۵۱)
يـــو بـــه ويښ وي چـــی بيـــده خلـــګ ويـــښېږي
لاري ډکـــي لـــــه اغزيـــو لـــــه خطـــرو دي
بيلـــه خپلـــو څـــوک منـــزل تـــه نـــه رســـېږي(۲۵۲)

هميـــشه لـــره قيـــضه د خپلـــی ژبـــي
ځـــان دي وســـاته د زړونـــو لـــــه آزاره
عمـــر ســـل کالـــه لـــري بـــدي خبـــري(۲۵۳)

---

(۲۵۰) بنده ليري موښلولې، مرګي لار ورته نيولې.
(۲۵۱) يو بيده بل بيده نه سي ويښولای.
(۲۵۲) بې د خپلو څوک سرته نه رسېږي.
(۲۵۳) د بدي خبری عمل سل کاله وي.

(c) ketabton.com: The Digital Library



رغېده نه وي د ژبې له پرهاره[۲۵۴]

همېشه دي وي د بل دېګدان ته سترګي[۲۵۵]
د بل لاس کي مړۍ غټه در ښکارېږي[۲۵۶]
پر پردي دسترخوان سل مېلمانه غواړي[۲۵۷]
ستا پخپله سپی په تاخت تر کور تېرېږي[۲۵۸]

بیکاري همېش لنګېږي خواري زېږي[۲۵۹]
تل زانګو د بد بختیو بېکاري ده[۲۶۰]
بېکارانو ته شیطان کارونه ګوري[۲۶۱]
شیطاني لار د دنیا د دین خواري ده

له خنجره چې یې سرې وینې څڅېږي
د قاتل پر نوم به څنګه منکرېږي

---

(۲۵۴) د توري ټپ جوړېږي د ژبې ټپ نه جوړېږي.
(۲۵۵) سترګي يې د بل پر دېګدان وي.
(۲۵۶) د بل لاس کي مړۍ غټه ښکاري.
(۲۵۷) پر پردي دسترخوان سل مېلمانه هيڅ دي.
(۲۵۸) تر کور يې سپی په تاخت تېرېږي.
(۲۵۹) بېکاري لنګېږي خواري ترې زېږي.
(۲۶۰) بيکاري د بدبختۍ زانګو ده.
(۲۶۱) بېکارو ته شيطان کارونه ګوري.

(c) ketabton.com: The Digital Library



چې غلا کړي يې په کلي کی اوښان وي
هغه هم پرلاري ټيټ روان تېريږي[۲۶۲]

سپی د اوښ په سايه تلی ويل دا زما ده[۲۶۳]
خدای دي نه کړي له چا ورک خپل اندامونه
پکې وخوره مرۍ د خان په کورکې
اوس له ناز څخه کاږه اخلې ګامونه[۲۶۴]

که هر څو يې خورې پردي خواږه په پور دي[۲۶۵]
او پردۍ څپلۍ په پښو کې معلومېږي[۲۶۶]
پردی کار که دي ښه وکړ لاس دي تور دی
که دي بد وکړ نو مخ دي په توريږي[۲۶۷]

---

[۲۶۲] پټوي اوښان، ځي ټيټ ټيټ.
[۲۶۳] سپی د اوښ په سايه تلی ويل يې دا زما ده.
[۲۶۴] پکې د خان په کورکې ډوډۍ وخوره پر لاري سمه نه تله.
[۲۶۵] پردي خواږه په پور دي.
[۲۶۶] پردۍ څپلۍ په پښو کې معلومېږي.
[۲۶۷] پردی کار که دي ښه وکړ لاس دي تور کړ، که دي بد وکړ نو مخ دي تور کړ.

(c) ketabton.com: The Digital Library



چي په چا کې د غیرت سترګی ړندې وي
تل پردي خواږه خواږه ورته ښکارېږي[۲٦۸]
پردی خر شل منه بار سي په شا وړلای[۲٦۹]
پردی خر په خوړېدلو نه پوهېږي[۲۷۰]

که پردی بګړی پر سر د مار تړل دي[۲۷۱]
پردی زوی هم په نازونو نه زوی کېږي[۲۷۲]
پردی غوښې څوک پر ځان نه سي تپلای[۲۷۳]
پردی سپی تش د ډوډی په زور خپلېږی[۲۷۴]

بد اولاد وي د خپل پلار په مخ کې زخه
که یې پریږدې نو پر مخ بده ښکارېږي
که یې پرې کړې نو تاوېږې به له درده[۲۷۵]
نه پرې کېږي نه پر مخ پرېښودل کېږي

---

(۲٦۸) پردي خواږه خواږه وي.
(۲٦۹) پردی خر شل منه بار وړي.
(۲۷۰) پردی خر نه خوړېږي.
(۲۷۱) پردی دستار پر سر د مار تړل دي.
(۲۷۲) پردی زوی نه زوی کېږي.
(۲۷۳) پردی غوښې په ځان پوري نه موښلي.
(۲۷۴) پردی سپی په ډوډی خپل.
(۲۷۵) پرېښول یې عیب لری پرې کول یې درد، ناخلف دی د خپل پلار په مخ کې زخه.

(c) ketabton.com: The Digital Library



سړی هغه دی چې ومري په خبره
په تېره توره خو هر څوک وژل کېږي[٢٧٦]
زوی هغه دی چې په سپینو تورو مړ سي
نه هغه چي به د ښمن له خرېږي[٢٧٧]

په خپل کور کي خو مېږی هم توریالی وي[٢٧٨]
پیشو هم پر خپله مېنه زمری کېږي[٢٧٩]
نر هغه دی چې یې نوم پر بیابان پروت وي
په کیسو کي د میړونو چې یادېږي

شپه او ورځ دواړه ړانده له یو شان وي[٢٨٠]
چي بل نه کې و ړانده ته څراغونه[٢٨١]
د کاڼه تر غوږو ډول نه ورسېږي
د ړانده په مخ کي مه کوه رقصونه[٢٨٢]

---

[٢٧٦] په توره هر څوک مري، سړی هغه دی چي په خبره ومري.
[٢٧٧] په توره مړ سې زویه، نه چي د ښمن ته خړ سې زویه.
[٢٧٨] په خپل کور کي مېږی هم توریالی وي.
[٢٧٩] په خپل کور کي پیشو زمری وي.
[٢٨٠] ړانده ته شپه او ورځ یو شان ده.
[٢٨١] ړوند په څراغ څه کوي.
[٢٨٢] ړانده ته ګډېږه مه کاڼه ته ډول مه وهه.

(c) ketabton.com: The Digital Library



زوم چې وشینډي روپۍ په کلي کور کې
تولي پېغلې به یې وکړي خدمتونه[۲۸۳]
هم پر خوابنې هم خوښینی وي بې قدره
هغه زوم چې یې تړلې وي جیبونه[۲۸۴]

مه دې خدای که دوبی سوړ مه ګرم ژمی[۲۸۵]
که هر څو ژمی د خوار غریب تاوان وي[۲۸٦]
وایې کله به موسم د ژمي بولو
وایې هر کله چې باد او یا باران وي[۲۸۷]

د پردۍ ګټې د پاره کې ځان سترې
د مریانو خوارۍ کله چا منلې
که څوک ځان او ایمان دواړه پکښې بایلي
سوی به تل وي د خاوند، سپې هسې ځغلې[۲۸۸]

---

[۲۸۳] زوم چې روپۍ شینډي، د کلي نجوني به یې خدمت کوي.
[۲۸۴] زوم چې جیب تړلی وي، پر خوابنې او خوښینی یې قدر خوړلی وي.
[۲۸۵] ژمی دې سوړ مه سه دوبی دې تود مه سه.
[۲۸٦] ژمی د خوار او غریب زیان دی.
[۲۸۷] ژمی به کله وي چې باد او باران وي.
[۲۸۸] سوی د خاوند وي سپی هسې منډې وهي.

(c) ketabton.com: The Digital Library



چـې د چـا وي عقـل کـم هـر څـه يـې کـم وي[۲۸۹]
چـې د چـا وي عقـل ډېـر ژونـد يـې سمـسور وي
عقـــل ورور دی د عـــزت ســـره جـــوړه دی
چـې د چـا وي عقـل ډېـر عـزت يـې پـور وي[۲۹۰]

---

[۲۸۹] چي عقل نه لري هغه به څه لري، چي عقل لري هغه هر څه لري.
[۲۹۰] عقل د عزت ورور دی، که عقل لري عزت يې پور دی.

**Get more e-books from www.ketabton.com**
**Ketabton.com: The Digital Library**